

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKÇAĞDAN GÜNÜMÜZE GELEN EZGİLERİN SESLENDİRİLMESİ

Senem TOKMAK

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Sedat AKKURNAZ

AYDIN-2019

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
2019-YL-178

İLKÇAĞDAN GÜNÜMÜZE GELEN EZGİLERİN
SESLENDİRİLMESİ

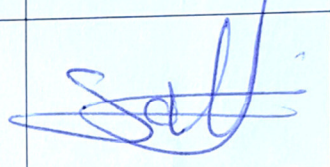
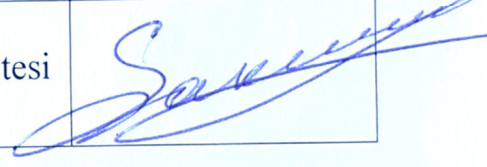
HAZIRLAYAN
Senem TOKMAK

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Sedat AKKURNAZ

AYDIN 2019

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Arkeoloji Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Senem TOKMAK tarafından hazırlanan **İlkçağdan Günümüze Gelen Ezgilerin Seslendirilmesi** başlıklı tez, 06.09.2019 tarihinde yapılan savunma sonucunda aşağıda isimleri bulunan jüri üyelerince kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı ve Soyadı	Kurumu	İmzası
Dr. Öğr. Üyesi Sedat AKKURNAZ	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	
Prof. Dr. Suat ATEŞLİER	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	
Prof. Dr. Şule Nergiz ŞAKİRZADE SARI	Dokuz Eylül Üniversitesi	

Jüri üyeleri tarafından kabul edilen bu Yüksek Lisans tezi, Enstitü Yönetim Kurulununsayılı kararıyla tarihinde onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ahmet Can BAKKALCI
Enstitü Müdürü V.

Bu tezde görsel, işitsel ve yazılı biçimde sunulan tüm bilgi ve sonuçların akademik ve etik kurallara uyularak tarafımdan elde edildiğini, tez içinde yer alan ancak bu çalışmaya özgü olmayan tüm sonuç ve bilgileri tezde kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Adı Soyadı : Senem TOKMAK

İmza :

ÖZET

İLKÇAĞDAN GÜNÜMÜZE GELEN EZGİLERİN SESLENDİRİLMESİ

Senem TOKMAK

Yüksek Lisans Tezi, Arkeoloji Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Sedat AKKURNAZ

2019, 156 sayfa + 1 Adet CD

Bu tez, Türkiye’de müzik arkeolojisi alanında yeterli araştırma olmaması fikrinden yola çıkılarak yapılmış bir çalışmadır. İlkçağdan günümüze ulaşan ilahiler, şarkılar, ezgiler ve notalar üzerine yapılan bir çalışmadır. Çalışmanın konusu Akdeniz Havzası’nda ele geçen ve İlkçağa ait ezgilerin yeniden seslendirilmesi üzerinedir. Önasya ve Mezopotamya’dan kalan ezgiler, Klasik Yunan uygarlığına ait ezgiler ve Hristiyanlık öncesi Roma uygarlığından günümüze ulaşmış olan seçkin eserler çalışma kapsamını oluşturmaktadır.

İlkçağdan günümüze kalan ezgiler içinden 16 adet ezgi seçilmiştir. Her bir ezgi ayrı başlık altında incelenmiştir. Ezgilerin buluntu yeri, günümüzde korunduğu yer, ait olduğu tarih ve kültür gibi temel bilgiler aktarılmıştır. Ezgiler hakkında modern araştırmacıların yaptığı çalışmalar ve transkriptasyonlar anlatılmıştır. Her bir ezginin çalma süreleri ve hızları belirlenip, tek tek kaydedilmiştir. Her bir ezgi 4 farklı türde seslendirilip kayıt altına alınmıştır. Bu 4 farklı tür; **1. Telli**, **2. Vokal** ve **Vurmalı**, **3. Nefesli**, **4. Vurmalı** ve **Nefesli** olarak belirlenmiştir. Ezgiler stüdyoda kaydedilirken, 16 ezgi için 4 farklı kayıt alınmış, toplam 64 adet dosya oluşturulmuştur. Bu kayıtların her biri, görüntü dosyası haline getirilip, CD’de dosyalanmıştır.

Konunun daha iyi anlaşılması için metin içinde ezgiler ile ilgili görseller konulmuş, araştırmacıların transkriptasyonlarına yer verilmiştir. Tez içinde tablo halinde ezgilerin çalma süreleri gösterilmiştir. Faklı bilim dallarında çalışan insanlar tezi incelerken zorlanmasın diye tezin sonuna sözlük eklenmiştir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Arkeoloji, Müzik, İlkçağ, Ezgi, Transkripsiyon

ABSTRACT

VOCALIZATION OF THE ANTIQUITY TUNES

Senem TOKMAK

Master's Thesis, Department of Archaeology

Thesis Supervisor: Lecturer Sedat AKKURNAZ, PhD

2019, 156 pages + 1 CD

This thesis is a study which is based on the idea that there isn't enough research about music archeology in Turkey. This research has been made about divines, songs, melodies and musical notes that reach from the first era to today. The subject of this study is on the revocalization of the first era melodies that were found in the Mediterranean Region. It consists of melodies that inherited from front Asia and Mesopotamia, classical Greece civilization melodies and the distinguished melodies that reached from Rome civilization before Christianity up to today.

Sixteen melodies have been chosen among the melodies inherited from the first era to today. Each melody has been studied below a different title. The place where the melodies were discovered, the place where they are kept today, the date and culture which they belong are told in the thesis. Beside this, the studies and transcriptions done by modern researchers are mentioned. The playing time and speed of each melody have been determined first and then they have been recorded. Each melody has been vocalized in four different types, and then recorded. These four types are determined like this: 1-Stringed Instrument, 2- Vocal and Percussion, 3-Woodwind Instrument, 4-Percussion and Woodwind Instrument. While the melodies were being recorded in the studio, these sixteen melodies were recorded in four different types and totally sixty-four files have been formed finally. Each recording has been turned into video file and stored in the CD.

In order to explain this subject better, some visuals related with the melodies and transcriptions of the researchers have been included in the text. In the thesis, the playing times of the melodies have been demonstrated in a chart. Also, a dictionary has been added at the end of the thesis so that people studying in different fields won't have difficulty while examining the thesis.

KEYWORDS: Archeology, Music, Antiquity, Tune, Transcription

ÖNSÖZ

Müzik diğer bilim ve sanat dalları ile çok yönlü etkileşim içindedir. Arkeomüzikoloji başlığı altında, arkeolojik bulgular ve müzik tarihi çalışmaları insanın var olduğu günden beri müziğinde var olduğunu göstermiştir. İnsanın yaşam sürecinin her anında varlığını gösteren müzik, insanların kendini ifade etme, iletişim kurma, eğitim, tedavi gibi birçok alanda toplumun bütünleşmesine aracı olmuştur. Bu bütünleşmenin menşei olan ses, ritim, armoni ve melodi kavramları toplumlara göre farklı yapılarda şekillenmiştir. Başka bir deyişle; çeşitlemeleri olsa da, müzik insanlığın ortak iletişim aracı olmuştur.

Arkeoloji ve müzikoloji bilimlerini bir arada sentezleyerek, disiplinler arası işbirliği yaparak, insanoğlunun geçmişi ile bugünü arasında köprü olan unsurlara müziği de dahil etme isteği bu tezin çıkış noktası olmuştur. Geçmişi anlatan kültür varlıklarından birisinin de müzik olduğu bilinciyle ve bu tür farklı konularda yapılacak olan çalışmalara öncülük etmesi düşüncesiyle bu tez şekillenmiştir. Geçmişe ait bu soyut kültür varlığının ülkemizde de hak ettiği ilgiyi bulması dileğiyle, bu konuda başlangıç yapılmış, tezin içeriği belirlenmiştir.

Anadolu, Mezopotamya, Antik Yunan ve Roma medeniyetlerinin müzikal kültürleri ve vokal ezgileri hakkında ülkemizde bu zamana kadar geniş kapsamlı bir inceleme yapılmamıştır. İlkçağdan günümüze çok sayıda ezginin ulaştığı bilinmektedir. Bu ezgiler içinden sınırlı sayıda ezgiyi seçerek, tez kapsamına alıp, dar bir alanda değerlendirme yaparak Mezopotamya, Yunan ve Roma uygarlıklarının müzik yaşantılarında yer verdikleri ezgiler genel çerçevede ele alınmıştır. Çalışmamızın giriş bölümünde müzik kültürlerinin ortaya çıkması ve kullanma şekilleri, inanç sistemlerindeki ve günlük aktivitelerindeki rolü arkeolojik ve yazılı belgeler ışığında kısaca açıklanmaya çalışılmıştır.

Bu tez çalışmasında İlkçağdan günümüze ulaşan hymne=ilahi, şarkı, ezgi ve notaların günümüz nota sistemine transkripsiyonlarının değerlendirilmesi yapılmıştır. Yaklaşık olarak MÖ 1400 civarına tarihlendirilen bir kil tablet üzerine yazılı olan ve en eski müzik içerikli yazılı belge olan Hurri İlahisi (H 6), bu tezde incelenen Önasya kültürüne ait tek eserdir. Çalışmada ele alınan diğer ezgiler ise Yunan ve Roma Uygarlıklarına ait olup, MÖ

5. - MS 3. yy. arasına tarihlendirilen 15 adet ezgiden oluşmaktadır. Dolayısıyla bu tezde ilkçağdan günümüze gelen ezgilerden 16 tanesi araştırılmış ve seslendirilmiştir.

Seçilen 16 adet ezgi seslendirilirken ve çalınacak enstrümanlar belirlenirken, ait oldukları dönemin müzik kültürü ve çalgı türleri dikkate alınmıştır. Telli, vurmali ve nefesli enstrümanlar ile vokal ses türünde kayıt yapılması tercih edilmiştir. Tuşlu, yaylı ve elektronik çalgılar kullanılmamıştır. Çalgılar seçilirken, eski çağdaki en yakın tınıyı ve sesi vermesi amacıyla elimizdeki çalgılar arasında uygun olanlar değerlendirilmiş, bunlar arasından; telli çalgılar grubundan kanun, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt, vurmali çalgılar grubundan bendir ve vokal ses uygun görülmüştür. Her bir ezgi 4 farklı türde seslendirilip kayıt altına alınmıştır. Bu 4 farklı tür; **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmali, 3. Nefesli, 4. Vurmali ve Nefesli** olarak belirlenmiştir. Her bir ezginin enstrümandan çıkan sesini daha iyi algılamamız için ve Eski çağdaki sesi, ahengi ve atmosferi daha iyi anlamamız için bu çalgılar tek tek çalınmıştır, toplu olarak çalınmamıştır. Dolayısıyla ezgiler stüdyoda kaydedilirken, 16 ezgi için 4 farklı kayıt alınmış, toplam 64 adet dosya oluşturulmuştur. Bu kayıtların her biri, görüntü dosyası haline getirilip, CD’de dosyalanmıştır.

Vokal ses kayıtlarında severek ve zevk alarak ezgileri kendim seslendirdim. Ezgilerin yeniden yorumlanması aşamasında yardımları için Ruken Ötopalan’a, kanun sanatçısı Arzu Zemine Babayeva’ya, tahta yan flüt sanatçısı Selin Dindar’a, bendir sanatçıları Bestem Menokan’a ve Serpil Yıldız’a, emekleri için bir kez daha teşekkür etmeyi borç bilirim. Kayıtların yapılması için bize stüdyosunu açan Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri ses kayıt stüdyosuna ve Öğr. Gör. Alp Varol’a ve 4. Sınıf öğrencisi Güney Aksoy’a, SEREC STÜDYO ses kayıt stüdyosuna ve sahibi Soner Ergün’e teşekkür ederim.

Tez konusunun zihnimde şekillenmesini ve çalışmanın bütün aşamalarında her türlü fikri, ilmi ve materyal yardımı sağlayan tez hocam Dr. Öğretim Üyesi Sedat Akkurnaz’a, konu gereği değerli birikimlerini benimle paylaşan hocam Prof. Dr. Şule Nergiz Şakirzade Sarı’ya teşekkür ederim.

Ayrıca, belki de en önemlisi öğretim hayatım boyunca devamlı ilgi, sevgi ve desteklerini hiç esirgemeyen Ailem’e teşekkürlerimi sunarım.

AYDIN 2019

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI.....	i
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
1. BÖLÜM	
1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Amaç Kapsam Yöntem	2
1. 2. Tarihsel Süreçte Müzik ve İşlevi.....	5
2. BÖLÜM	
2. ÖNASYA UYGARLIKLARINDAN KALAN EZGİLER.....	12
2.1. Hurri İlahisi - H 6.....	12
3. ESKİ YUNAN VE ROMA UYGARLIKLARINDAN KALAN EZGİLER.....	24
3.1. Euripides'in Orestes Ezgisi.....	24
3.2. Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi.....	31
3.3. Zenon Papirüsü'ndeki Ezgi.....	36
3.4. Epidauros Asklepios İlahisi.....	40
3.5. Athenaios'un Zafer Şarkısı.....	43
3.6. Limenios'un Zafer Şarkısı ve Koro.....	58
3.7. Seikilos'un Şarkısı.....	78
3.8. Mousa'ya Yakarış Ezgisi.....	84
3.9. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi.....	88
3.10. Mesomedes'in Güneş İlahisi.....	92
3.11. Mesomedes'in Nemesis İlahisi.....	99
3.12. Satyr Drama Ezgisi.....	105
3.13. Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi.....	109
3.14. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi.....	114
3.15. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi.....	121

4. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	127
5. KAYNAKLAR.....	137
ÖZGEÇMİŞ.....	144
SÖZLÜK.....	145

EK: 1 Adet CD Ezgilerin Seslendirilmesi

1. GİRİŞ

Toplumların insanlık adına ürettikleri unsurların tümünü oluşturan kültür kavramı içinde müziğin ayrı yeri ve önemi bulunmaktadır. İlk insanların nasıl yaşadığı, eski çağlarda müzik ve tını ne zamandan beri kullanılmış, kültürel aktiviteleri ne amaçla ve nasıl gerçekleştirmişler. Yazının bulunmasından önceki dönem ve yazının bulunmasından sonraki dönem toplumları incelendiğinde İlkçağdan günümüze müziğin insan hayatının her alanında yer aldığı ve toplumların kültürlerinin farklı yönleriyle analiz edilmesinde önemli rol oynamıştır. Disiplinler arası çalışmanın bir örneğini oluşturan bu tez çalışmasında arkeolojik bulgular ışığında müzik kavramının zaman içinde nasıl yol aldığını araştırma olanağı doğmuştur.

Tarih boyunca toplumlarda, dini, ahlaki, tarihi ve üretim kültürünün gelişmesi ve diğer nesillere aktarılmasında müzik, önemli rol üstlenmiştir. Antik Yunan Kültüründe her türlü erdemin kaynağı sayılan ruhun eğitimi etik değerlerin şekillenmesinde de müzik modları kullanılmıştır. Diğer yandan müzik ibadet yapmak olarak da algılanmış, tanrılara ulaşma yolu olarak festivallerde tanrılara şükran ve minnetlerini müzik yoluyla sunmuşlar bunun sonucu yaptıkları müzikler dini ve kutsal sayılarak sadece tanrılara adanmıştır.

Tarih öncesi çağlarda müziğin varlığı ile ilgili araştırmalar yapılırken kazılar sonucu ele geçen enstrüman buluntuları, resim ve harf yazıları, papirüse ya da taşa yazılı parçalar günümüze ulaşmıştır. Günümüz teknolojik araçları ile müziğin sunduğu tüm olanaklardan yararlanabilmekteyiz. Ancak çalışmış olduğumuz söz konusu dönemde (MÖ 14. yy. ile MS 2. yy. arası dönem) nota yazısı, ses kaydı vs. gibi verilerin bulunmayışı araştırmayı belli noktalarda sınırlandırmıştır.

Genel olarak bu çalışmada ezgilerinin bulunuş uygulanma ve transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmış olan parçaların dönemin koşullarının çalgılarına günümüz enstrümanlarından en yakın özelliklere sahip olan enstrümanlarla seslendirilmesi müzik tarihinde belli bir kesitin ezgilerini belirlenerek, seslendirilerek oluşturulması gereken bilgi birikimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

1. 1. Amaç Kapsam Yöntem

Amaç

Bu çalışmanın temel amacı MÖ 2. Binden başlayıp, MS 4. yy.a kadarki zaman dilimini kapsayan ve Önasya, Yunan ve Roma kültürüne ait olan ezgileri değerlendirmek ve yeniden seslendirmektir. Ezgilerin ait oldukları dönemin müzik kültürü ve çalgıları dikkate alınarak, o dönemki enstrümanlarının ses özelliklerine en yakın günümüz enstrümanları tercih edilerek kayıtlar yapmak, tınıyı, sesi, ezgiyi kaydetmektir. Papirüs ya da taş malzeme üzerine yazılmış halde korunarak günümüze kalan ve içeriğinde müzik yazısı barındıran metinler kullandığımız nota sistemine transkripte edilip, ezgilerin doğru şekilde çalınmasını sağlamaktır. Soyut kültürel miraslarımızdan birisi olan geçmiş döneme ait ezgileri Arkeoloji ve Müzikoloji alanında ortak bir çalışmada ele alıp, disiplinler arası bir çalışmayla irdelemektir. Ülkemizde daha önce yeterli ilgiyi görmemiş, çalışılmamış bir alan olan eski çağ müzikleri konusunda bir başlangıç yapmak, yeni çalışmalara öncü olmak en önemli amacımızdır. Söz konusu ezgilerin yazıldığı ve icra edildiği dönemki insanların müzik tarzlarını ve duygusal yansımalarını kısmen de olsa anlamak, çalışmada ulaşılmak istenen hedeflerden birisidir.

Kapsam

Çalışmanın kapsamı yazının kullanılmaya başlandığı zamandan, Antik çağın bitimi olan Hristiyanlığa geçişe kadarki zaman dilimi, kısaca ilkçağın başından, sonuna kadarki süreci kapsamaktadır. Bu sürece ait çok sayıda ezgi, parçalar halinde günümüze ulaşmış olup, kimisi çok kısa parça olduğu için, kimisinin notaları anlaşılamadığı için, içlerinden seçme yaptık ve toplam 16 adet ezginin seslendirilmesi yapılmıştır. Bu ezgilerin ilki Hurrilere ait (MÖ 14. yy) 1 adet Hurri İlahisi'dir. Daha sonraki ezgiler ise 15 adet olup, Yunan-Roma kültürlerine ait günümüze papirüs ya da taş materyal üzerine yazılı olarak ulaşmış olan ezgilerdir. H6 olarak bilinen ve Hurri İlahisi olarak anılan ezginin transkriptasyon çalışması, ilk kez 1960 yılında Asurolog A. D. Kilmer tarafından yayımlanmış, 1974 yılında Kilmer tarafından bir daha değerlendirilmiştir. Müzikolog D. Wulstan 1971 yılında, Eski Mezopotamya müziği konusunda uzman olan M. Duchesne-Guillemin 1977 yılında, ardından İtalyan asıllı Suriye vatandaşı olan ve Orta Doğu tarihi ve müzikleri üzerine araştırmalar yapan G. R. Vitale tarafından çalışılmıştır. Klasik Yunanca uzmanı olan ve antik müzik konusunda araştırmalar yapan M. L. West 1994 yılında, Fransız arkeomüzikolog R. Dumbrill 1998 yılında, daha sonra ise R. Dumbrill ile birlikte Beyrutlu müzik araştırmacıları Rozy Azar-Beyhom ve Amine Beyhom ile birlikte değerlendirilmiştir. Biz

bütün bu transkriptasyon çalışmaları içinden A. D. Kilmer'in 1974 yılında yapmış olduğu çalışmayı seslendirmek üzere seçtik.

Yunan ve Roma kültürüne ait müzik içerikli metinler farklı araştırmacılar tarafından çalışılmıştır. Bu tezde ağırlıklı olarak kullanılan yayınlar ise antik metinler üzerindeki dönem nota yazının günümüz nota sistemine uygun hale getirmek için transkriptasyon çalışmaları yürüten araştırmacıların yayınları olmuştur. Antik müzik konusunda araştırmalar yapan filolog M. L. West'in 1992 yılındaki yayınları, antik Yunan ve Roma müzikleri üzerine araştırmalar yapan J. G. Landels'in 1999 yılındaki yayını ve antik müzik hakkında araştırmalar yapan filolog E. Pöhlman'ın M. L. West ile birlikte hazırladığı ve 2001 yılında basılan kitap sıklıkla başvurulmuş çalışmalardır.

Söz konusu kaynaklarda eski Yunan ve Roma uygarlıklarından kalan ezgilerden Euripides'in Orestes ve Aulis'de Iphigeneia Ezgisi, Zenon Papirüsü'ndeki Ezgi, Epidauros Asklepios İlahisi, Athenaios'un Zafer Şarkısı, Limenios'un Zafer Şarkısı, Seikilos'un Şarkısı, Mousa'ya Yakarış Ezgisi, Mesomedes'in Apollon ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi, Mesomedes'in Güneş İlahisi, Mesomedes'in Nemesis İlahisi, Satyr Drama Ezgisi, Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi, Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi, Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi transkriptasyonları incelenerek değerlendirilmiştir.

Yöntem

Seçilen 16 adet ezgi seslendirilirken ve çalınacak enstrümanlar belirlenirken, ait oldukları dönemin müzik kültürü ve çalgı türleri dikkate alınmıştır. Telli, vurmali ve nefesli enstrümanlar ile vokal ses türünde kayıt yapılması tercih edilmiştir. Tuşlu, yaylı ve elektronik çalgılar kullanılmamıştır. Çalgılar seçilirken, eski çağdaki en yakın tınıyı ve sesi vermesi amacıyla elimizdeki çalgılar arasında uygun olanlar değerlendirilmiş, bunlar arasından; telli çalgılar grubundan kanun, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt, vurmali çalgılar grubundan bendir ve vokal ses uygun görülmüştür.

Ezgilerin çalma hızları eski dönem insanların yaşam tempoları ve günlük hayat akışı dikkate alınarak daha yavaş tempoda çalınmıştır. Her bir ezginin değerlendirme bölümünde yorumlanan Metronom hızı belirtilmiş, her bir enstrüman için belirlenen çalma süreleri verilmiştir. Hangi tempo ve hız sınırları içinde seslendirildiği detaylıca anlatılmıştır. Her bir ezgi 4 farklı türde seslendirilip kayıt altına alınmıştır. Bu 4 farklı tür; **1.** Telli, **2.** Vokal ve Vurmali, **3.** Nefesli, **4.** Vurmali ve Nefesli olarak belirlenmiştir. Her bir ezginin

enstrümandan çıkan sesini daha iyi algılamamız için ve Eski çağdaki sesi, ahengi ve atmosferi daha iyi anlamamız için bu çalgılar tek tek çalınmıştır, toplu olarak çalınmamıştır. Dolayısıyla ezgiler stüdyoda kaydedilirken, 16 ezgi için 4 farklı kayıt alınmış, toplam 64 adet dosya oluşturulmuştur. Bu kayıtların her biri, görüntü dosyası haline getirilip, CD’de dosyalanmıştır. Konunun daha iyi anlaşılması için metin içinde ezgiler ile ilgili görseller konulmuş, araştırmacıların transkriptasyonlarına yer verilmiştir. Tez içinde tablo halinde ezgilerin çalma süreleri gösterilmiştir. Faklı bilim dallarında çalışan insanlar tezi incelerken zorlanmasın diye tezin sonuna sözlük eklenmiştir.

Müziği orijinal yapısıyla gelecek kuşaklara aktarmanın yolu olarak müziği oluşturan sesler notalanarak kalıcı hale getirilmiş, ancak parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak genellikle adagio, andante, largo ve moderato hız sınırları içinde parçalar seslendirilmiştir.

Seçilmiş olan ezgilerin hepsi telli çalgılardan kanun, insan sesi, nefesli çalgılardan tahta yan flüt ve vurmali çalgılardan bendir eşliğinde seslendirilmiştir. Hurri İlahisi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 90 olarak yorumlanmıştır. Yunan ve Roma uygarlıklarından kalan ezgilerden Euripides’in Orestes Ezgisi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 55 olarak, Euripides’in Aulis’de Iphigeneia Ezgisi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 55 olarak, Zenon Papirüsü’ndeki Ezgi iki dönüşlü ve metronom hızı ♪ : 60 olarak seslendirilmiştir. Epidauros Asklepios İlahisi dört dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 60 olarak, Athenaios’un Zafer Şarkısı tek dönüşlü ve metronom hızı ♪ : 205 olarak, Limenios’un Zafer Şarkısı tek dönüşlü ve metronom hızı ♪ : 205 olarak, Seikilos’un Şarkısı iki dönüşlü ve metronom hızı ♪ : 50 olarak seslendirilmiştir. Mousa’ya Yakarış Ezgisi iki dönüşlü ve metronom hızı ♪ : 45 olarak, Mesomedes’in Apollon ve Kalliope’ye Yakarış Ezgisi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 45 olarak, Mesomedes’in Güneş İlahisi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 65 olarak, Mesomedes’in Nemesis İlahisi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 110 olarak yorumlanmıştır. Satyr Drama Ezgisi tek dönüşlü ve metronom hızı ♪ : 100 olarak, Oslo Papirüsü’ndeki Ezgi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 50 olarak, Michigan Papirüsü’ndeki Ezgi tek dönüşlü ve metronom hızı ♪ : 110 olarak, Berlin Papirüsü’ndeki Ezgi tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 72 olarak değerlendirilip seslendirilmiştir.

Ezgiler seslendirilirken, orijinale yakın olduğu için West’in çalışmaları temel alınmıştır. Çünkü modülasyon geçişlerinin ve ses değiştirici işaretlerin az olduğu, doğal tonların

kullanıldığı transkriptasyon çalışması yapması nedeniyle West'in değerlendirmeleri tercih edilmiştir. Ayrıca, ezgilerin bestelendiği dönem çalgıları düşünüldüğünde, 4 değiştirici işaret bulunan Mi majör ya da do# minör tonlarının fiziksel yapıları akort sitemlerini zorlayıcı olacağından yola çıkarak da West'in yorumları dikkate alınmıştır.

1. 2. Tarihsel Süreçte Müzik ve İşlevi

İnsanoğlu, iki ayağı üzerinde yürümeye, kollarını ve ellerini kullanmaya başladığı günden beri kültürel etkinliklerde bulunmuştur. Bununla beraber insan belirgin anlamıyla yaratıcı ve üretici olma durumuna ise ancak MÖ 10.000 sıralarında, göçebelikten yerleşik düzene geçtikten ve onun ardından da MÖ 3.000 dolaylarında yazıyı icat edip kullanmayı başardıktan sonra ulaşmıştır¹.

İnsanlık tarihinde tarih öncesi kültürlerini tanımlayan yazılı belgeler yoktur. Yalnızca insanların yaptığı aletleri, yaşadığı yerleri, ölü gömütlükleri, insanların yaşam biçimleri ve inançlarına ilişkin bilgiler vermiştir². Henüz keşfedilmemiş buyruk altına alınmamış olan doğa, gizemli, güçlü, canlı kuvvetlerin cirit attığı bir yer olarak görülüyordu. Ateşin, mızrağın, baltanın, tekerleğin, kayığın, çanak çömleğin icadıyla doğa ilk kez gerçekten buyruk altına alınmış, bunun yanı sıra ilkel kabileler doğayı büyü ayinleriyle denetim altında tutmaya çaba göstermişlerdir. Bu ayinler şiiri, dansı ve müziği, vücudu boyayarak ve tahtadan oyulmuş maskeler kullanarak bir takım hareketleri içinde birleştiriyordu. Müzik ve büyü aracılığı ile doğadaki gizemli güçlerini kontrol edebileceklerine inanmışlar, büyü, avlanma, tohum ekme gibi gerçek eylemlerde kabilenin kolektif emeğini örgütleyen bir araç olmuştur. Avlanma, savaş, ekim, ürün kaldırma, gençlerin ergenlik çağına kabul törenleriyle ilgili ayinler, ölü gömme törenleri ile Bunların her birinin kendi müziği, dansı ve şarkısı olduğu belirtilmiştir³.

İlk insanın; doğa seslerini yansıtması, kendi sesini rüzgârın, denizin, kuşun sesine benzetmesi, ezginin doğması yolunda ilk adımlar olduğu belirtilmiştir. Önce doğayı yansıtmak için sesini yükselten insanoğlunun, yalnızlığını unutmak ve doğa güçlerine tapınmak amacıyla mırıldanmaya başlamış, korkusunu yenmek için çığlıklar atmış, daha

¹ Akurgal 2005, 2.

² Braidwood 2008, 45.

³ Finkelstein 2000, 13.

sonra da ruhsal değişimine göre kimi neşeli kimi hüznü ezgiler yaratmıştır. Yerleşik toplumsal düzene geçildiğinde müzik, büyüleyici, hastaları iyileştirici ve toplum içinde uyarıcı işlevler kazanması sonucu, savaş öncesi kabileyi coşturarak yüreklendirmesi ve savaş ıgılları giderek askeri marşlara dönüşmüş, tapınım esnasındaki mırıltılar, dinsel ilahileri doğurmuştur. İlk ezgiler ya tanrısal kutlama törenleriyle ya da tanrılara yakın, güçlü kahramanlara övgü olarak yapılmıştır. Müzik, her çağda her kültürde kendine özgü bir üslup ile o toplumun gereksinimlerinden doğan bir anlatım yolu bulmuştur ⁴.

Müzik terimi, eski Yunancadaki “*musike*” sözcüğünden kaynaklanmıştır. İki yüz bin yıllık bir geçmişı olduğu kabul edilen insanoğlu, bir ses evreninin içine doğar, bu ses evreniyle iç içe yaşamış ve algıladığı seslerle sürekli etkileşim içinde bulunduğu görülmüştür. Kültürel ve toplumsal bir varlık olan insan, var olduğu çağlardan beri algıladığı sesleri çözümleyip değerlendirmiş ve giderek sesleri bir anlatım biçimine dönüştürmüştür. Seslerle gerçekleştirilen bu anlatım sanatına "müzik" denmiştir⁵. Tarihsel süreç içinde İnsanoğlu sesleri kendi isteklerine uygun şekilde kullanması sonucu müzik belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütün olarak tanımlanmıştır⁶.

Dünya üzerindeki tüm kültürlerde evrensel yaşamın bir parçası olarak var olan müzik, doğadaki ses ve ritimlerden köken almıştır. Çok eski çağlardan bu yana insanlar doğal akustik örüntüleri, yinelemeleri yansılayarak kendi müziğini oluşturmaları yaklaşık iki yüz, iki yüz elli bin yıl önce yaşamış olan ilk Neandertallere kadar uzandığı belirtilmiştir⁷ Mağaralarda kemikten yapılmış kaval ve düdüklerin bulunması, sihir törenlerinde, çizgi sanatı kadar müzik sanatının da rol almış olduğunu göstermektedir⁸.

Slovenya, Dijve Babe’de bulunan 43.000 yıllık bir buluntu ele geçmiş olsa da, bunun insanlar tarafından yapılmış bir flüt mü yoksa hayvanlar tarafından ısırılarak delik açılmış bir kemik parçası mı olduğu hala netleştirilmemiştir. 2008 yılında Almanya’da Ach Vadisinde bulunan Swaiba Alpleri’ndeki Höhlefelds Mağarasında bulunduğu belirtilen ve yaklaşık olarak 36.000 olarak tarihlendirilen Orta Paleolitik katmanın altındaki Aurignacien

⁴ İlyasoğlu 2009, 13.

⁵ Say 1997, 17.

⁶ Uçan 1996, 16.

⁷ Torun 2016, 66-67.

⁸ Childe 2005, 55.

kültür katmanında 12 kırık kemik parçası bulunmuş, parçalar birleştirildiğinde 21.8 cm. boyunda ve 8 mm. çapında, kızıl akbabanın ön kol kemiğinden yapılmış bir flüt olduğu tespit edilmiştir. Üst Paleolitik Döneme ait 22 kuş kemiği flütten biri de Fransa'da bulunan Pireneler'deki Isturitz bölgesinde bulunmuştur. Edinilen bu bilgiler ışığında ilk müzik aletinin flüt olduğu düşünülmüştür⁹. İnsanın tabiatı kontrol altına tutmayı amaçladığı, Neolitik ve Kalkolitik Dönemde ise müzik eşliğindeki gösteriler dinsel ayinler dışındaki etkinliklerde de etkili olmaya başlamıştır. Ekin ekimi ve büyümesi için yağmur dansı yaptıkları, şarkı söyledikleri şeklinde belirtilmiştir. Mellart'ın Çatalhöyük'te keşfettiği duvar resimlerinde görülen av sahnesinde davul ve tef çalan insanlar olduğu ve enstrümanların çıkardığı seslerle av hayvanı ürkütürerek avcılarının olduğu yöne yönlendirerek kolay avlanabilmesi için kullanıldığı yorumu yapılmıştır¹⁰.

Eski Tunç Çağı (MÖ 3000-2000) Anadolu yaşamına kullanılan taş objelerin yerini alan metal objelerin kullanımı arttıkça, nitelikleri de değişim göstererek yeni alaşımlar ortaya çıkmıştır. Bunun sonucu metal idiofonların (kendi tınlayan çalgı) kalitesi ve çeşitliliği artmıştır. Arsenikli bakır, bronz ya da gümüşten yapılmış olan metal idiofonlar dünyanın en eski zilleri olarak tarihe geçmiş olduğu belirtilmiştir. Sistrum, güneş kursu, zil, çingiraklar da bu dönemde kullanılan idiofon grubu enstrümanlar törensel işlevler, ve cenaze törenlerinde kullanıldıkları belirtilmiştir¹¹. Bronz veya gümüşten yapılmış kült standartları ve metalik sesleriyle ölüye, mezarlığa giden yol boyunca akustik olarak son görevlerini yapan sistrumlar, daha sonra diğer değerli mezar hediyelerinin yanına konmuş gömütte ayrıca çan (gong), gibi üstüne vurulan ya da karşılıklı vurmali çalparalar veya çubuk gibi bronz objeler, mezar hediyesi olarak insanların zenginliklerini göstermek amacıyla kullanıldığı belirtilmiştir. İdiofonların dışında, Anadolu Eski Tunç Dönemi müzik çalgıları arasında dayanıklı olmayan malzemeden yapılmış olan düdükler, flütler ve kemikten yapılmış olan balıksırtlarının da (vurmali çalgı) yer aldığı yorumlanmıştır¹².

İlkçağda tarım devriminin Asya ve Ortadoğu'daki bereketli topraklarda başlaması bu bölgede farklı medeniyetlerin gelişmesini beraberinde getirmiştir. Coğrafi konum itibariyle merkezi bir noktada bulunan Mezopotamya Hitit, Frigya, Fenike, Mısır, Yunan

⁹ Aytek 2010, 82-83.

¹⁰ Mellart 2003, 22.

¹¹ Karaağaç 2018, 289-290.

¹² Bachmann 2004, 7-12.

uygarlıklarını etkilemiş ve müzik anlayışlarını şekillendirdiği belirtilmiştir. Sümer Tapınaklarında (MÖ 4000 yılından sonra) din için yakarış halinde yapılan müzikler süreç içinde geliştirilerek şiirsel bir anlatım biçimi almıştır. Bu durumun Dinsel şarkıların kökenini oluşturduğunu düşünülmüştür. Sümer dualarının rahip ve koro ile birlikte söylendiği şeklinde yorumlanmıştır. Bu dualardaki ezgilere “**Sir**”adı verilmiştir. Koroya ve rahiplerin sesine eşlik eden kamıştan yapılmış kavallara “**Sem**”, dinsel şarkılara “**ersemma**”, yan ve düz çalınan flüt “**tiggi**”, küçük ve ikili davul “**lilis**”, olarak adlandırmışlardır. Arkeolojik bulgular sonucunda Ur kentinde elde edilen verilere göre Sümerler enstrüman çalan müzisyenlere “**Zammeru**”, Şarkı söyleyen müzisyenlere “**Nam**”, pes sesli ilkel lirlere “**Saggal**”, tiz sesli ilkel lirlere “**Zagsal**” adı verilmiştir¹³. Sümer Ur Şehri’nde kurban olarak kral ve kraliçeye sunulduğu sanılan lir ve arp çalan müzisyen kadın iskeletine ve kadınların boyunlarına asılı bulunan arp ve lirler bulunmuştur¹⁴. Yüksek mevkide olduğu söylenen bu insanlar kaideler gereği kadın ve erkek kurbanları ile birlikte gömülmüşlerdir. Büyük ölüm çukuru olarak isimlendirilen bir Ur mezarında 6 asker, 4 adet lir ya da arp çaldığı düşünülen 68 kadın müzisyen iskeleti bulunmuştur. Büyük ölüm çukurunda yer alan bu insanlara kendi istekleri ile yüksek dozda uyuşturucu madde(zehirli bir içki, afyon ya da haşhaş) verildiği belirtilmiştir. Bunun sonunda ölen insanların yanlarına pişmiş topraktan ya da metalden küçük ölüm kupası bırakılarak mezarın kapatıldığı belirtilmiştir¹⁵.

Babil uygarlığındaki matematikçilerin 12 sesli dizideki seslerin hepsinin oran değerlerinin belirlediği ve telli çalgı kültürlerinde, çalgı üzerinde bulunduğu pozisyona göre isimlendirildiği belirtilmiştir¹⁶. Yazılı kaynaklar ve arkeolojik veriler, Asur İmparatorluğunda kadınların, sarayda ve tapınaklarda müzikal aktiviteler gerçekleştirdikleri belirtilmiştir¹⁷. Zafer kutlamaları, ziyafet sahneleri, dini ve kral için düzenlenen ritüellerde enstrüman ve vokal olarak da görevlendirilmişlerdir. Bazı durumlarda sadece kadın müzisyenler, bazı durumlarda ise kadın, erkek müzisyenler bir arada görev aldıkları genellikle kullanmış oldukları müzik aletleri ise vurmali, yaylı ve nefesli olarak sınıflandırılmıştır. Asur Kralları müziği bir propaganda aracı olarak kullanmışlar, Asur ordusunun zafer kazandığında hem yabancı topraklarda, hem de ana yurtlarında

¹³ Say 1997, 35.

¹⁴ Guillemine-Duchesne 1935, 117-124.

¹⁵ Bottero 2005, 58-60.

¹⁶ Güray 2006, 21.

¹⁷ Guillemine-Duchesne 1935, 117-124.

karakteristik olarak müzik eşliğinde kutlandığı Asur Kral Anallarında yer aldığı belirtilmiştir¹⁸. Eski Mısır müziği hakkındaki bilgilere renkli duvar resimleri ve kabartma levhalar vasıtasıyla ulaşılmaktadır. Mısır müzik kültüründe insan sesinin yanı sıra farklı enstrümanlarla müzik yaptıkları görülmüştür. Enstrüman eşliğinde korolar oluşturdukları görülmüştür. Eski Mısır dilinde “**Hsjtmdrt**”, el ile müzik yapmak anlamına gelmekte ve kabartmalarda görülen bu el hareketlerini yapan müzisyen aynı zamanda  alğı  alanları da organize etmektedir. Bunlardan arp yay şeklinde tasvir edilmiş sonraları Suriye’den etkilenererek yaylı şekiller yerine köşeli arp veya tambur kullanmışlardır. Mısır müzik kültürüne doğudan gelen göçebe topluluklar sayesinde enstrüman olarak Lir’de eklenmiştir. Mısır Kültüründe de müzik tanrılara adanmış olup ilahilere “Tot” adı verilmiş müziğin yaratıcısının tanrı Osiris olduğuna inanmıřlardır¹⁹. Duvar kabartmalarında da görülen enstrümanlar Eski Krallık Döneminde çoğunlukla arp, lir, flüt ve çeşitli el tefleri kullanılmış, Yeni Krallık Döneminde bu enstrümanların formlarında değişiklik olduğu tel sayılarının arttığı nefesli çalgılarda delik sayılarının arttığı, Trompet, obua gibi yeni müzik aletlerinin de ortaya çıktığı belirtilmiştir. Arplerin ise boyutlarının küçültülerek elde taşınır hale getirildiği belirtilmiřtir²⁰.

M  2. Bin yıl Anadolu’sunda yaşamış bir toplum olan Hititlerin dinleri etnik kökenlerine bakıldığında farklı etnik kökenlere ait birçok öğenin bir araya gelmesi ile oluşmuş bir kültür mozaiği olduğu g r lm řt r²¹. Hititlerde halkın sosyal yaşamı ile ilgili halktan gelen özel belgeler elimize geçmemiş olmasına rağmen Hattuşa-Boğazköy arşivlerinde devlet kültü ve dinsel bayram törenleri ile ilgili pek çok metin bulunmuřtur²². Hititlere ait müzik aletlerinin büyük çoğunluğu  ankırı’nın güneyindeki İnandık’ta bulunan kült vazosunda bir arada görüldüğü belirtilmiştir. Burada karşılıklı  alpara çalan iki kadın arasında, ayakta saz çalan bir erkek ve elindeki saz tutuş biçimi bugünkü halk ozanlarımızın saızıyla benzerlik gösterdiği tespit edilmiřtir²³.  orum İl sınırları içerisinde bulunan H seyindede H y ğ nden çıkartılan kabartmalı kült H seyindede Vazosu ve Boston Fine Art Museum’da bulunan dua ritüeli için yapıldığı belirlenen yumruk biçimli gümüş i ki kabı üzerinde birçok müzik aleti betimine rastlanmıştır. Hitit  ağı’nın en sevilen müzik aletleri

¹⁸ Florioti 2014, 110.

¹⁹ Inan 1987, 330-336.

²⁰ Tek am 2017, 168.

²¹ Alparslan 2009, 119.

²² Alp 1999, 1.

²³ Alp 2011, 70.

arasında ilk sırada Mezopotamya'dan öğrenilmiş olan lir, arp alır. Tef, davul, çalpara gibi vurmali çalgılar, sistrum, marakas, saz, çift flüt ise bilinen diğer enstrümanlar arasında gösterilmiştir. Hitit dini törenlerinde müzik eşliğinde şarkılar söylenerek sembolik danslar yapıldığı belirtilmiştir. Hititçe, Luvice, Palaca, Hurrice ve Hattice dillerinde solo ve koro şarkılar söylendiği bu şarkılardan bazılarının “boğanın şarkısı”, “tanrının ayaklarının yıkanmasının şarkısı”, “tanrı Zabana'nın şarkısı” olduğu ve bu şarkıların ilahi olarak nitelendirildikleri aynı zamanda dini bayramlarda, kralın karşılanması veya tanrı heykellerinin dolaştırılması sırasında söylendiği belirtilmiştir²⁴. Bayram ve kutlamalar dışında da müziğin diğer kullanım alanlarından biri de ölü kültü olup ölü yakma törenlerinde ve kurban sunma işlemleri sırasında müzisyenler lir çalıp şarkı söylediği metinlerde görülmüştür²⁵.

Anadolu Medeniyetleri Müzesinde sergilenen MÖ 7. yy.ın ortalarına tarihlendirilen Boğazköy'de Frig Dönemi kale kapısında bulunan Tanrıça Kybele heykelinin iki tarafında Kybele kültüründe görevli müzisyenlerden biri aulos diğeri kitara ya da lir çalar bir şekilde tasvir edilmiştir. Frig kültüründeki Kybele Hitit Tanrıçası Kubaba'nın devamı olarak yaşamını sürdürmüş ve onlardan da Yunanlılara geçmiştir²⁶. Lidya kültüründe müzik ve müzik enstrümanları hakkında altından yaptıkları çingiraklar haricinde görsel objeler bırakmış olmasalar da Herodotos'tan bize ulaşan bilgiler ışıktır. Lidya Kralı Alyattes, Miletoslular'a karşı düzenlediği seferde ordusunun içinde birçok müzik aleti çalan müzisyen bulunduğu belirtilmiştir²⁷.

Yunan Kültürünün genellikle bağımsız bir kültür olmadığı Mısır'dan, Fenike'ye ve Asya kültürlerinden etkilenmiş olduğu sanılmaktadır. Kullanılan başlıca enstrümanların Asya'dan gelmiş olduğu düşünülmektedir. Çift kaval ile benzer olan aulos'un daha eski örneklerine Asya'da rastlanmıştır. Yunan müziğinde aulos, şarap tanrısı Dionysos'un kitara ise sanat tanrısı Apollon'un simgesi olarak kabul edilmiştir. Yunan Müziğinin “altın çağı” olarak adlandırılan Homeros çağında bu çalgılar kahramanlık şiirlerine eşlik için kullanılmıştır. MÖ 6. yy.dan bu yana Yunan drama sanatının içinde müziğin de önemli bir yeri vardı. Koroya ve oyuna aulos ile eşlik edilmiştir. İlahi eşliklerinde kitara kullanılmıştır. Euripides, Miletoslu Timoteos ve Lesboslu Phrynis bu dönemin başlıca müzisyenleri olarak

²⁴Sevin 2003, 153.

²⁵ Çağlayan 2017, 59.

²⁶ Alp 1999, 37.

²⁷ Herodotos, I. 17.

tanınmıştır. Yunan Müziği bugün kullanmakta olduğumuz ses dizilerinin şekillenmesinde; İyonyen, Doryen, Frigyen, Lidyen, Aeoliyen gibi ses dizilerinin kullanılmasında önemli olmuş, Yunanlılar Hristiyan Müziğini de etkilemiş, teorik çalışmalar sonucu bugün kullandığımız majör ve minör diziler netleştirilerek oluşturulmuştur²⁸.

Yunan Müzik kuramının kurucusu olarak kabul edilen ve MÖ 6. yy.da yaşamış olan Pythagoras, evreni bir armoni olarak tanımlamış kürelerin uyumu ve armoninin yansıması olarak tonal kavram, gerilmiş tel (monokord) yardımıyla bölünmüş ve yorucu denemelerden sonra Pythagoras, bugünkü batı müziğinin temelini oluşturan aralıklarla ilgili bilgileri elde etmiştir.

Yunan Müziğinden günümüze papirüs üzerine ya da taşa yazılı parçalar ulaşmıştır. Eski çağlarda müziğin varlığı ile ilgili etnomüzikolojik araştırmalar yapılırken çalgı buluntuları, resim ve harf yazıları, müzik hakkında yazılmış belgeler gibi bir takım bulguların önem taşıdığı görülmüştür. Bu veriler temelde o çağda müziğin nasıl seslendirildiğine dair sonuçlar sadece kaydedilmiş seslerden elde edilebilecek iken bu da ancak 1877 yılında Edison'un Fonographi olarak adlandırılan ve sesi kaydederek aynı zamanda çalabilen aleti keşfetmesi ile olanaklı hale gelmiştir²⁹.

Günümüze ulaşan ve okunaklı metinler farklı araştırmacılar tarafından ele alınmış, 1992 yılında West³⁰, 1999 yılında Landels³¹ ve 2000 yılında Pöhlman ve West³² tarafından metinler üzerindeki dönem nota yazının günümüz nota sistemine uygun hale getirmek için transkriptasyon çalışması yapılmıştır. Söz konusu kaynaklarda yer alan eski Yunan Uygarlıklarından kalan ezgilerden önemli olanları seçilmiştir. Bunlar: Euripides'in Orestes Ezgisi ve Aulis'de Iphigeneia Ezgisi, Zenon Papirüsü'ndeki Ezgi, Epidauros Asklepios İlahisi, Athenaios'un Zafer Şarkısı, Limenios'un Zafer Şarkısı, Seikilos'un Şarkısı, Mousa'ya Yakarış Ezgisi, Mesomedes'in Apollon ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi, Mesomedes'in Güneş İlahisi, Mesomedes'in Nemesis İlahisi, Satyr Drama Ezgisi, Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi, Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi, Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'dir. Bu ezgilerin transkriptasyonları incelenerek bu tez kapsamında değerlendirilmiştir

²⁸ Mimaroglu 1995, 17.

²⁹ Say 1997, 25-50.

³⁰ West 1992a; West 1992b.

³¹ Landels 1999.

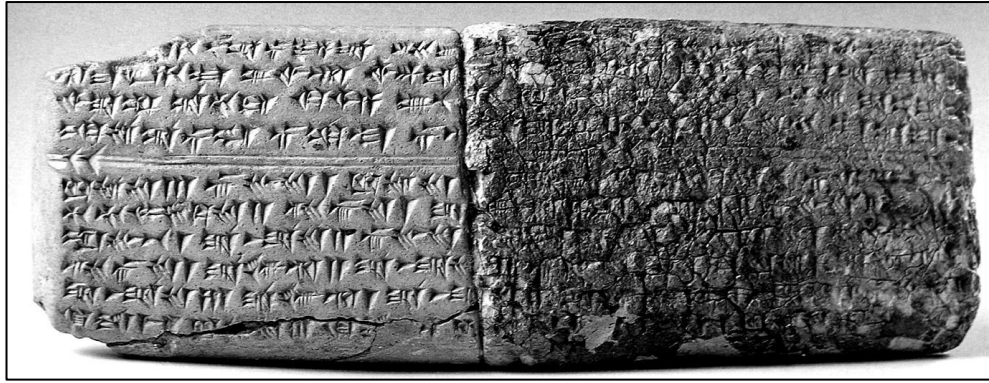
³² Pöhlman-West 2001.

2. ÖNASYA UYGARLIKLARINDAN KALAN EZGİLER

2.1. HURRİ İLAHİSİ - H 6

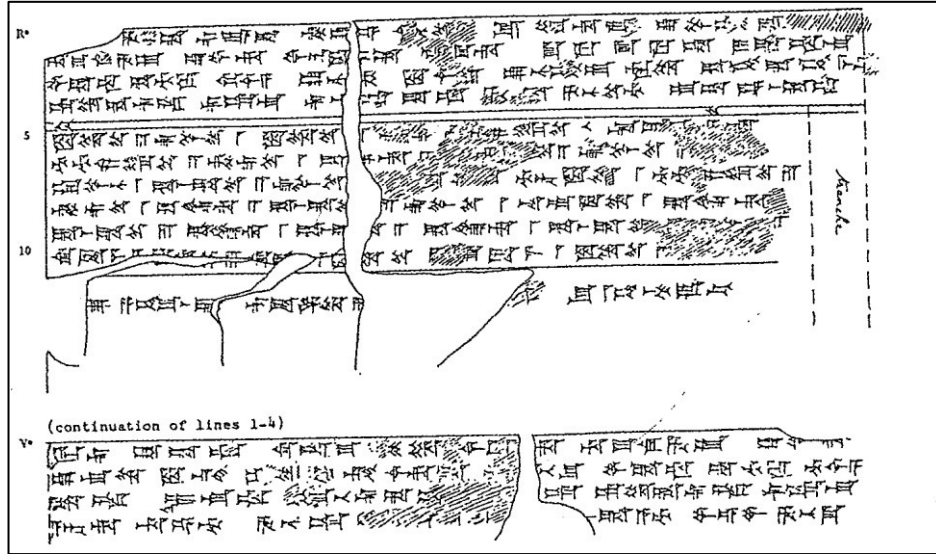
2.1.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

H6 olarak anılan Hurri İlahisi bir kil tablet üzerine yazılı belgeden bilinmektedir. Bu kil tablet (Şekil 1) Suriye'deki Ugarit Kenti'nde Ugarit Kraliyet Saray Merdiveni No 53'de ele geçmiştir. Söz konusu kil tablet günümüzde Şam Ulusal Müzesi'nde korunmaktadır³³. Üzerinde çivi yazı ile yazılmış ilahi metni olan tablet MÖ 1400 civarına tarihlenmektedir.

Şekil 1. Çivi yazısı ile yazılan ve üzerinde H6 olarak anılan Hurri İlahisinin olduğu kil tablet.

H6 olarak adlandırılan Hurri İlahisi'nin kil tablet üzerindeki metin kopyası Şekil 2'de görüldüğü şeklindedir³⁴.

Şekil 2. Kil tablet üzerindeki Hurri İlahisi'nin metin kopyası.

³³ Caubet 2014, 174.

³⁴ Dinçol 2003, 54.

2.1.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Tablet üzerindeki metnin içeriğinde bir ezgi yer almakta, 1960 yılından itibaren çeşitli araştırmacılar tarafından bu Hurri İlahisi yorumlanmış ve çalışılmıştır.

Söz konusu Hurri Tableti ilk kez 1960 yılında Pennsylvania Üniversitesi Müzesi tarafından yayınlanmış ve nota yazısı içeriğine sahip olduğu anlaşılmıştır. Babil Müziği'nde vokal müzik için nota yazımı içeriği bulunduğu analiz edilen bu tableti 1960 yılında Asurolog A. D. Kilmer yorumlamıştır³⁵ (Şekil 3).

The image shows a musical score for a hymn titled 'Hurri İlahisi'. The score is written in a single system with multiple staves. The top staff is a vocal line, and the subsequent staves are a piano accompaniment. The lyrics are written in Turkish below the vocal line. The score is marked with 'A', 'B', and 'C' sections, indicating different parts of the hymn. The title 'Hurri İlahisi' is written at the top left, and the author's name 'Anne Dufflora Kilmer' is at the top right. The bottom right corner shows the copyright year '1974'.

Şekil 3. Kilmer'in transkriptasyonuna ve üzerine Duchesne–Guillemin tarafından eklenen A, B, C, müzik temalı yorumunu içeren nota metni.

³⁵ Duchesne-Guillemin 1984, 29, Fig. 7.

Hurri İlahisi daha sonra A. D. Kilmer 1974 yılında yeniden değerlendirme yapmış ve düzenlemiştir³⁶ (Şekil 4).

(freely - ♩ = 96)

[x]-ha-nu-ta ni-ya - a zi- we i-nu-te zu-tu- ri- ya u-bu-ga-ra

hu-bur-ni ta- al kil-la zi-li i - pri hu-ma-ru- hat u- wa- ri

wan- da-ni- ta u- ku- ri kur-kur-ta(i)- al-la u- - la- li kab-gi al- lib-

gi i- rit mur-nu- u we- al- ta tib- li- i- ya u- - - nu- ga

kab- i- li u-nu-gat ak-li am- am me- li uk - la! tu- nu- ri- ta- ka

ha-nu-ka ka- li - ta - nil ni- ka- la nih(u)-ra- al ha-na ha-

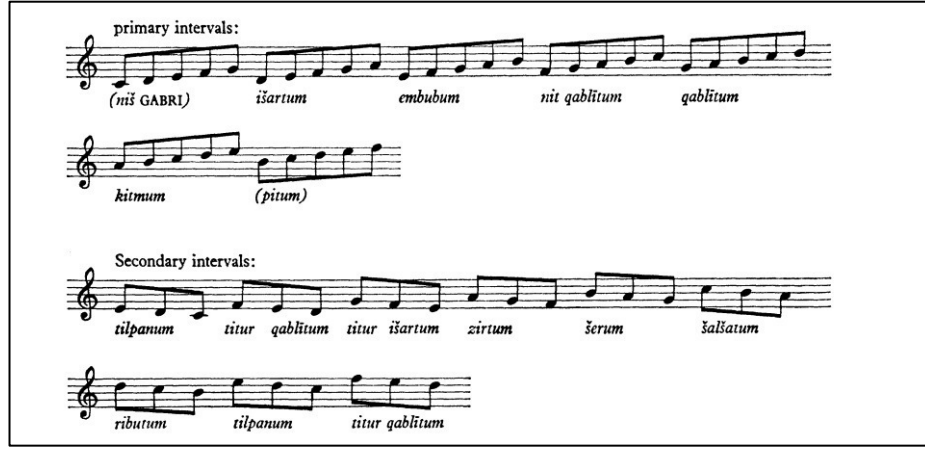
x x x x x x x a - ti wo - wa - ha - nu - ku

Plate 4, Kilmer's 1974 interpretation of H6.

Şekil 4. Kilmer tarafından 1974 yılında yapılan düzenlemenin hali.

³⁶ Kilmer 1974, 69-82, Pl. 4.

Müzikolog D. Wulstan tarafından Hurri İlahisi değerlendirilmiştir. Ezgi için Wulstan'ın 1971 yılına ait yorumunda “nid gabli” sistemine göre çıkıcı özellik gösteren birincil aralıkların aksine, ikincil aralıkları inici özellik gösterdiğini yorumlayarak Neuma'ların Şekil 5’de görüleceği gibi nota yazımı şeklinde değerlendirileceğini belirtmiştir³⁷.

Şekil 5. Ezginin Wulstan tarafından yapılan yorumu.

Her Neuma'nın içinde bulunduğu oktav bağlamında tonik ses do re mi gibi sol ve fa notalarında aynı özelliği gösterdiğini ve uygulamada bir uyumsuzluk oluşturmadığını belirterek, tablet daha sonra Şekil 6'daki gibi okunmuştur³⁸. Wulstan'ın çalışmasını değerlendiren Fransız arkeomüzikolog R. Dumbrill, çok başarılı bir çalışma olmadığını dile getirmiştir³⁹.

Şekil 6. Ezginin Wulstan tarafından yapılan yorumu.

³⁷ Wulstan 1971, 365-382.

³⁸ Wulstan 1971, 365-382.

³⁹ Dumbrill, 1998, 118.

Hurri İlahisi, Eski Mezopotamya müziği hakkında araştırmalar yapan M. Duchesne-Guillem'in tarafından ele alınmış ve **Şekil 7**'de görüldüğü haliyle yorumlanmıştır⁴⁰.

L. 5 Kablite 3 irbute 1 kablite 2 [eş-gi]
x - x - x - ға - nu - ta ni - ya - şa zi - we . ş i - nu - te zu - [tu - ri - ya]
titim işarte 10 [uştamari] = bis (toute la première phrase depuis = bis)
u - bu - ga - - - - - ra ға - bur - ni.

L. 6 A titim işarte 2 zirte 1 şaaşri 2 şaaşate 2 irbute 2
Ta - şal kil - la zi - li şip - ri ға - ma - ru - ғat u - wa - ri war - da - ni - ta u - - ku - - ri

L. 7 embube 1 şaaşate 2 irbute [1] şaaşate [1] titarkabli 1
kur - kur - ta. I - şal - la u - la - li kab - gi al - li - x - gi ş i - rit x - x - nu - şu.

L. 8 zirte 1 şaaşri 2 şaaşate 4 irbute 1
We - şal ta - tib ti - ş i - a u - nu - ga kap - - ş i - - li u - nu - gat ak - li

L. 9 şaaşri [1] şaaşate 4 şaaşri 1 şaaşate 2
naat kabli 1 şam-şam-me-x-lil. Uk - lal tu - nu - ni - ta x - [x] - x - ka ka - li - ta - nil ni - ka - la

L. 10 C şaaşri 1 şaaşate 2 irbute 2 kitme 2
Ni - ға - ra - şal ға - na ға - nu - te - ti At - ta - yaş - tal a - tar - ri ға - e - ti

kablite 3 kitme 1 kablite 4 kitme 1 kablite 3 [ou 5?]
ға - nu - ka x - x - x - x - x - x - x - aş şa - ti - we - we ға - nu - - - - ku.

Şekil 7. Ezginin 1977 yılında Duchesne-Guillem'in göre günümüz nota sistemine uygulaması.

⁴⁰ Duchesne-Guillem'in 1984, 31, Fig. 11; Dinçol 2003, 54.

İtalyan asıllı Suriyeli Araştırmacı G. R. Vitale bu ezgisinin Ay Tanrıçası Nikkal'e adanmış bir ilahi olduğunu dile getirmiş, sözlerinin üst kısımda, müzik notasyonunun ise alt kısımda yer aldığını, Hurri dilinde yazılan bu metnin aynı zamanda Ugarit Lehçesi içerdiğini belirtilmiştir. Tabletın, notasyon, ölçü ve ses aralıklarını tanımlarken Suriye, Lazkiye'de bulunan Müzikolog Mahmood Ajjan ile birlikte yaptığı çalışma sonucunda, modern notasyonda aralıkları yorumlayarak, diğer araştırmacıların analizlerinden farklı olarak, ezgiyi Şekil 8'de ve Şekil 9'da görüldüğü gibi değerlendirmiştir⁴¹.

Hurrian Hymn 6
(Raoul Gregory Vitale's Interpretation)

The image displays a musical score for 'Hurrian Hymn 6' by Raoul Gregory Vitale. The score is written on a single staff with a treble clef and a 3/4 time signature. It is divided into several sections: 'Non-vocal Opening' (measures 1-6), 'Start of Vocal Singing' (measures 12-38), and 'Non-vocal Ending' (measures 54-62). The notation includes various note values, rests, and bar lines. The score is presented in a clean, black-and-white format.

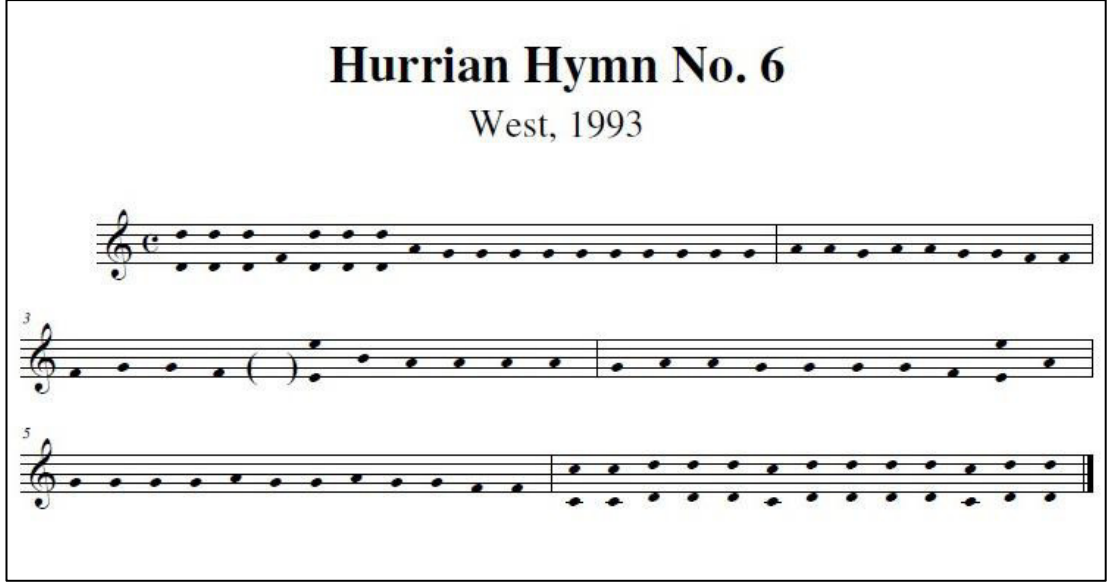
Şekil 8. G. R. Vitale tarafından yapılan değerlendirme.

⁴¹ Vitale 2013; <http://www.ramivitale.com/p=450> adresinden alınmıştır.

Distances mentioned in musical notation	
in modern western notation	distance
La – Re upward	<i>qáb-li-te</i>
Re – Fa downward	<i>ir-bu-te</i>
Fa – La upward	<i>ša-ah-ri</i>
Re -Sol downward	<i>i-šar-te</i>
Do – La downward	<i>ti-ti-mi-šar-te</i>
Si – Sol downward	<i>zi-ir-te</i>
Mi – Sol downward	<i>ša-aš-ša-te</i>
Do – Fa downward	<i>um-bu-be</i>
Si – Mi upward	<i>na-ad-qáb-li</i>
Re – Ci downward	<i>ti-tar-qáb-li</i>
Sol – Do upward	<i>ki-it-me</i>

Şekil 9. G. R. Vitale ve M. Ajjan’ın analizi sonucu müzikal aralıkların gösterildiği tablo.

Ezgi üzerine çalışma yürüten filolog M. L. West 1994 yılında gerçekleştirdiği çalışma sonucu ortaya çıkan⁴² ve **Şekil 10**'da gördüğümüz melodinin, diğer araştırmacılar tarafından çok sıkıcı ve monoton bulunmasının sonucu West'in tezi geçersiz kabul edilmiştir⁴³.

Şekil 10. M. L. West'in değerlendirmesi.

⁴² West 1994, 176-177.

⁴³ Dumbrill 1998, 118-120.

Ezgi üzerine çalışmalar yürüten bir diğerk araştırmacı ise Fransız arkeomüzikolog R. Dumbrill'dir ve 1998 yılında değerlendirmeler yaparak şekil 11'de gördüğümüz yorumu yapmıřtır⁴⁴.

şekil 11. R. Dumbrill'in değerlendirmesi.

⁴⁴ Dumbrill 1998, 130.

Daha sonra R. Dumbrill Şam ve Yakındoğu müzik teori ve tonlamalarını dikkate alarak Beyrutlu müzik araştırmacıları Rozy Azar-Beyhom ve Amine Beyhom ile birlikte ezgiyi yeniden yorumlamış⁴⁵, **Şekil 12**'de söz konusu yorumlama görülebilir. A. D. Kilmer'in, Babil Müzik teorisinin aksine, günümüz aralık ve makamlarının köklerinin Babil müziğinde aranması önermişlerdir. Zaman içinde orijinal formundan, yavaş yavaş değişikliğe uğrayarak erken Yunan Müziğini şekillendiren Babil Müziğinin; Erken Akdeniz dünyasına çeşitli konseptlerde müzik aletleri katkısını sunanın Babil Müziği olduğunu savunmuşlardır. Müzik teorisi kurallarının Mezopotamya'da doğan ve şimdiye kadar en eski teori olduğunu belirtmişlerdir.

Introduction
First line

A qahile 3 irbute 1 qahile 3 şahri 1 ulamari

Second line

B nimeisarte 2 zire 1 şahri 2 şahlate 2 irbute 3 şahlate 2

Third line

unhabe 1 şahlate 2 irbute 3 natqabli 1 nimeisarte 1 nimeisarte 2

Fourth line

zire 1 şahri 2 şahlate 4 irbute 1 natqabli 1 şahri 2

Fifth line

şahlate 2 şahri 1 şahlate 2 şahri 1 şahlate 2 irbute 4

Sixth line

C kime 2 qahile 3 kime 1 qahile 4 kime 4

Şekil 12. Rozy Azar-Beyhom, Amine Beyhom ve R. Dumbrill'in değerlendirmesi.

⁴⁵ Dumbrill 2017, 32.

2.1.3. Hurri İlahisi'nin Seslendirilmesi

H6 olarak anılan Hurri İlahisi'nin transkriptasyon çalışması, ilk kez 1960 yılında Kilmer tarafından yayımlanmış, 1974 yılında A. D. Kilmer tarafından bir daha değerlendirilmiştir. Müzikolog D. Wulstan 1971 yılında, M. Duchesne-Guillemin 1977 yılında, ardından G. R. Vitale tarafından, 1994 yılında ise M. L. West, 1998 yılında R. Dumbrell, daha sonra R. Dumbrell ile birlikte Beyrutlu Rozy Azar-Beyhom ve Amine Beyhom ile birlikte değerlendirilmiştir. Tez çalışmamızın Ezgilerin seslendirilmesi aşamasında A. D. Kilmer'in 1974 yılında yapmış olduğu transkriptasyon çalışmasını yorumlamak üzere belirlenmiştir.

MÖ 14. yy.a tarihlendirilen ezgi bulunduğu dönem enstrüman özelliğine yakın ses özelliğine sahip olduğunu belirlediğimiz telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parçanın tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 90 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezginin süresi yaklaşık 1 dk. 35 sn. ile 1 dk. 51 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Andante hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 13**'de ve **Şekil 14**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

Şekil 13. Seslendirilen Hurri İlahisi'nin ilk bölümü.

gi - i - nit - mur - nu - u - we - al - ta - tib - ti - i - ya u - - - nu - ga

kab - i - ti - u - nu - gat - ak - li - am - am - me - si - uk - lal - tu - nu - ni - ta - ka

ha - nu - ka - ka - li - ta - nil - ni - ka - la - nh(u) - ra - al - ha - na - ha

x - x - x - x - x - x - x - a - ti - wo - wa - ha - nu - ku

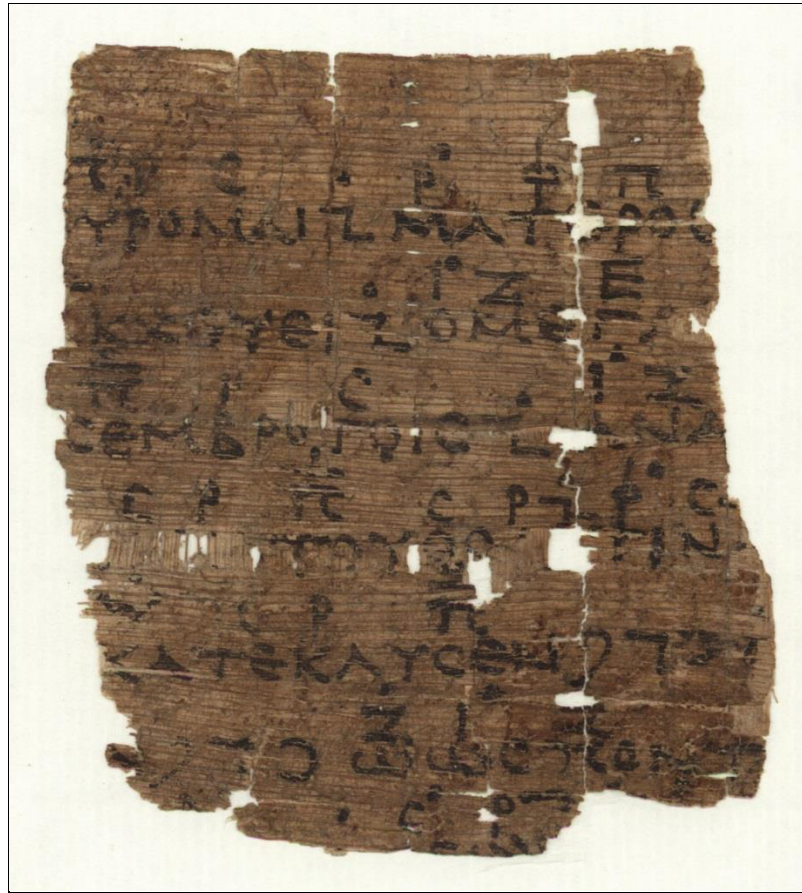
Şekil 14. Seslendirilen Hurri İlahisi'nin ikinci bölümü.

3. ESKİ YUNAN VE ROMA UYGARLIKLARINDAN KALAN EZGİLER

3.1. EURİPİDES'İN ORESTES EZGİSİ

3.1.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Euripides'in Orestes adlı ezgisi, "G 2315" olarak anılan bir papirüs üzerine yazılı belgeden bilinmektedir. MÖ 200 civarında yazılmış olduğu belirtilen **Şekil 15**'de görülen bu papirüs Mısır'ın Hermopolis Kenti'nde ele geçmiştir. MÖ 408 yılında Yunan tragedya yazarı Euripides tarafından yazılmış metnin bir kopyası olan papirüs günümüzde Avusturya Milli Kütüphanesi Papirüs Koleksiyonu bölümünde bulunmaktadır. 19. yy.da Archduke Rainer tarafından toplanmış, 1899'da Viyana'daki Hof bibliothek (İmparatorluk Kütüphanesi) koleksiyonu için İmparator I. Franz Joseph'e verilmiştir. Dünyadaki en büyük koleksiyonlardan biri olan Papirüs Koleksiyonu (Collection Erzherzog Rainer) 2001 yılında UNESCO Dünya listesine alınmıştır⁴⁶.

Şekil 15. Euripides Orestes Papirüsü.

⁴⁶ World Digital Library, <https://www.wdl.org/en/item/4309/>, Orestes,338-44, adresinden alınmıştır.

3.1.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Papirüs üzerindeki metnin içeriğinde bir müzik yazısının yer aldığı anlaşılmıştır. **Şekil 16**'da görülen söz konusu papirüsün hasarlı bölümlerinin yeniden seslendirilebilmesi için çeşitli araştırmacılar tarafından incelenmiştir. MÖ 5. yy müzik teorisi değerleri göz önüne alınarak hasarlı bölümde yer alan kayıp notalar tamamlanmış, Aristoksenos, Aristides Quintilianus ve Al Farabi'nin müzik teorisi ile Arap Halk müziği yapı özellikleri dikkate alınarak yorumlanmıştır⁴⁷.

EURIPIDES, <i>Orestes</i> 338-44		
	[κατολοφυρομαι]	339
1	] Π Ρ C ρ Φ Π [κατολο]φυρομαι ῥματερος[αιμασας]	339-338
2	] Z [οσαναβ]ακχευει ῥομεγα[σολβοου]	338-340
3	] Π Ρ C i Z [μονιμο]σεμβροτοις ῥανα[δελαιφος]	340-341
4	] C Ρ Π C Ρ ῥ Φ C-[ωωστι]σακατουθοα[ε]τινα[ξασδαι]	342
5	] Φ Π Ρ Π ?[μωων]κατεκλυσεν) ΓΩδ[εινων]	343
6	] Z i Z [πονωω]v) ΓΩ ωωσποντ[ουουλα]	343
7	] Ρ C Ρ Z Π Φ [βροισολεθριοι] ῥ[ει]εγκ[υμασιν]	344

Şekil 16. Papirüs Vienna G 2315 olarak anılan ve Euripides'in Orestes Ezgisi'nin yer aldığı 338-344. satırlarının bulunduğu papirüs metninin kopyası.

⁴⁷ Pöhlman-West 2001, 12; Morsink 2013, 28-30.

Euripides'in Orestes'i olarak anılan ve 338-344 sayı ile numaralandırılan papirüs metninin müzik yazısı içeriğinin yer aldığı yedi satırdan oluştuğu anlaşılmıştır⁴⁸. Bu papirüste, tek bir temel melodinin, farklı ritimde eş zamanlı olarak iki veya daha fazla enstrüman tarafından çalınması veya söylenmesi yöntemi olarak adlandırılan bir monofoni formu olduğu ifade edilmiştir. M. L. West bu papirüsü **Şekil 17**'de, J. G. Landels **Şekil 18**'de, E. Pöhlman ve M. L. West **Şekil 19**'da, C. E. R. Morsink **Şekil 20**'de gördüğümüz şekliyle günümüz nota sistemine uygun olarak transkripte ederek yorumlamışlardır.

Filolog ve antik dönem müzik araştırmacısı M. L. West tarafından Euripides'in Orestes Ezgisi üzerine yapılan müzik notası yorumu **Şekil 17**'de görülmektedir⁴⁹.

ka-to-lo-phý-ro-mai, ka-to-lo-phý-ro-mai mā - té-ros haí - ma sūs

hó s'a-na-bac-cheú-ei. ho mé-gas ól - bos ou mó-ni-mos en bro - tois,

a - na de laí - phos hōs tis a - kā-tou tho - ás ti - ná - xās dai - mōn

ka-té - kly-sen dei - nōn pó-nōn hōs pón - tou lá - brois o - le - thri - oi -

sin en kŷ - ma - sin

Şekil 17. Papirüs Vienna G 2315 olarak anılan Euripides'in Orestes Ezgisi'nin yer aldığı 338-344. satırlarının bulunduğu papirüs metninin M. L. West'in günümüz nota sisteminde nota transkriptasyon yorumu.

⁴⁸ Psaroudakes 2004, 473.

⁴⁹ West 1992b, 284.

Tarih alanında profesör olan J. G. Landels, Antik Yunan-Roma müzikleri hakkında çalışma yapmış Euripedes'e ait olan Orestes Ezgisi'ni değerlendirmeye almış ve diğer araştırmacılara göre biraz farklı bir şekilde yorumlayarak, **Şekil 18**'de gördüğümüz gibi orjinal tondan 1 oktav yukarıdan yorumlayıp, ölçü sayısı kullanmamıştır⁵⁰.

Şekil 18. Euripides'in Orestes Ezgisi hakkında J. G. Landels'in günümüz nota sistemine transkriptasyon yorumu.

⁵⁰ Landels 1999, 251.

Klasik filoloji ve antik dönem müzikleri konusunda araştırmalar yapan E. Pöhlman ve M. L. West, söz konusu metnin enstrümental nota ile ilişkilendirilmiş vokal notasyona sahip olduğunu belirterek **Şekil 19**'da görüldüğü şekliyle yorumlamışlardır⁵¹.

322 ... τα - να - ὄν αἰ - θερ' ἄμ - κάλ - λασθ', αἰ - μα - τος
339 κα - το - λο - φύ - ρο - μαι, κα - το - λο - φύ - ρο - μαι

323 τι - νό - με - ναι δι - κων, τι - νό - με - ναι φό - νων,
338 μα - τέ - ρος αἰ - μα εἰς, ὁ ε' ἄ - να - βακ - χεύ - ει.

324 κα - θι - κε - τεύ - ο - μαι κα - θι - κε - τεύ - ο - μαι,
340 ὁ μέ - γας ὄλ - βος οὐ μό - νι - μος ἐμ - βρο - τοῖς.

325 τὸν 'Α - γα - μέμ - νο - νοος
341 ἄ - να δὲ λαί - φος ὥς

326 γό - νων ἐ - ἀ - κατ' ἐκ - λα - θεε - θαι λύε - καας
342 τις ἄ - κά - του θο - ᾶς τι - νά - ξας δαι - μων

327 μά - νι - ἄ - δος φοι - τα - λέ - σου. φεύει μόχ - θων,
343 κα - τέ - κλυ - σεν δει - νῶν πό - νων ὥς πόν - τουου

328 οἰ - ῶν, ὦ τά - λαε ὁ - ρεχ - θεῖς ἔρ - ρεις ...
344 λά - βροῖς ὁ - λε - θρί - σι - σιν ἐν κύ - μα - σιν.

κα - το - λο - φύ - ρο - μαι μα - τέ - ρος αἰ - μα εἰς,
ὁ ε' ἄ - να - βακ - χεύ - ει. ὁ μέ - γας ὄλ - βος οὐ
μό - νι - μος ἐμ - βρο - τοῖς ἄ - να δὲ λαί - φος ὥς
τις ἄ - κά - του θο - ᾶς τι - νά - ξας δαι - μων
κα - τέ - κλυ - σεν δει - νῶν πό - νων ὥς πόν - τουου
λά - βροῖς ὁ - λε - θρί - σι - σιν ἐν κύ - μα - σιν

Şekil 19. Euripides'in Orestes Ezgisi hakkında E. Pöhlman ve M. L. West'in günümüz nota sistemine transkriptasyon yorumu.

⁵¹ Pöhlman-West 2001, 12-13.

Müzik Felsefesi, Yunan kültürü ve eski müzikal eserler üzerine çalışmalar yapan C. E. R. Morsink tarafından ezgi incelenmiş, MÖ 5. yy.ın karakteristik özelliğini yansıtan anarmonik ezgi, C. E. R. Morsink tarafından notasyona alınırken kromatik olarak da değerlendirilmiştir ve bu transkriptasyon **Şekil 20**'de görülmektedir⁵².

Orestes Euripides/Morsink

2
Euripides

Voice

κα-το-λο-φύ - ρο-μαι κα-το-λο-φύ - ρο-μαι μα-

4
τέ - ρος αί - μα σας, ο σ'α να-βακ-χεύ - ει. ο μέ - γας όλ - βας ου

9
μό-νι-μοζ εμ - βρο - τοις α - νά δε λαι-φος ω-ώς τις α - κά-του θο-άς τι -

14
νά - ξας δαί - μω - ων κα - τέ - κλυ-σεν δει-νόν πό - νω - ων

18
ώ - ως πόν-του-ου λά - βροις ο - λε-θρι- οι - σιν εν κῶ - μα-σιν

Şekil 20. Euripides'in Orestes Ezgisi hakkında C. E. R. Morsink'in günümüz nota sistemi transkriptasyon yorumu.

Morsink'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışmasında yer alan “#” simgesi, ses değiştirici işarettir ve Türk Müziği ses sisteminde 1 koma diyez işareti⁵³ olarak adlandırılmaktadır.

⁵² Morsink 2013, 29.

⁵³ Atalay 2015, 41.

3.1.3. Euripides'in Orestes Ezgisi'nin Seslendirilmesi

MÖ 5. yy.da yaşamış Euripides'e ait bir ezgi olan ve MÖ 2. yy.da kopyalanıp yazıldığı düşünülen papirüs üzerinde gördüğümüz Orestes isimli ezgi, 1992 yılında M. L. West, 1999 yılında J. G. Landels, 2001 yılında E. Pöhlman–M. L. West ve 2013 yılında C. E. R. Morsink tarafından transkriptasyon yorumu yapılmıştır.

Bu ezginin seslendirme çalışmasında M. L. West'in yapmış olduğu transkriptasyon temel alınmıştır. Lidyen modunda olduğu düşünülen⁵⁴ ezgi, telli çalgı olarak kanun, vurmali çalgı olarak bendir, nefesli çalgı olarak tahta yan flüt ve vokal ses ile tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 55 olarak yorumlanmıştır. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 55 sn. ile 1 dk. 10 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 21**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

♩ = 55

ka - to - lo - fü - ro - may - ka - to - lo - fü - ro - may - ma - te - rös - hay - ma - sas

ho - sa - na - bak - khe - vey - ho - me - gas - öl - bos - u - mo - ni - mos - en - bro - toys

a - na - de - lay - fos - hos - tis - a - ka - tu - tho - as - ti - na - ksas - day - mo - on

ka - te - klü - sen - (eşlik) dey - non - po - non - (eşlik) ho - os - pon - tu -

la - broys - o - le - thri - oy - si - e - en - kü - ma - sin

Şekil 21. Seslendirilen Euripides'in Orestes Ezgisi.

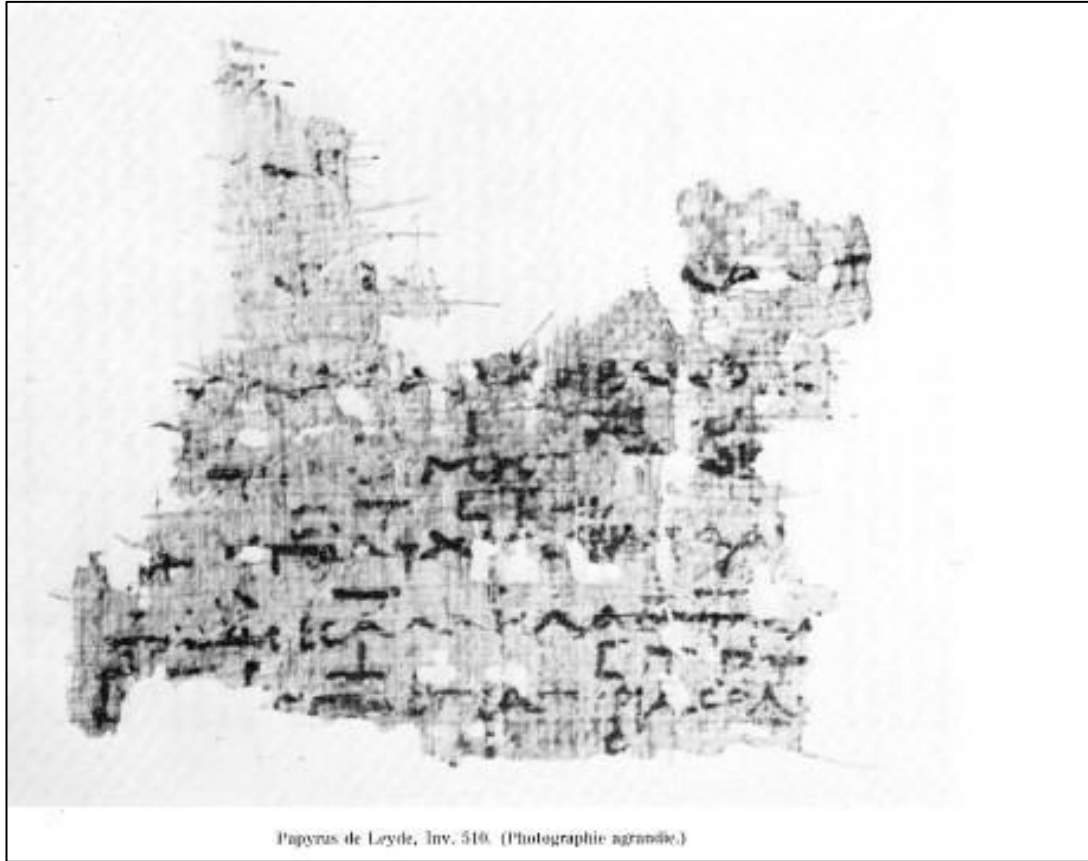
⁵⁴ West 1992b, 285.

3.2. EURİPİDES'İN AULİS'DE İPHİGENEİA EZGİSİ

3.2.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

“Leiden Papirüs 510” olarak anılan Euripides’in Aulis’de Iphigeneia Ezgisi MÖ 3. yy.a tarihlendirilmiştir⁵⁵. Söz konusu papirüste yer alan ezgi Makedonya’da ölen şairin ölümünden bir yıl sonra şairin oğlu tarafından bestelenerek MÖ 405 yılında sahnelendiği belirtilmiştir⁵⁶.

Mısır’da ele geçen ve **Şekil 22**’de fotoğrafı görülen papirüs Hollanda’da bulunan Leiden Üniversitesi Papirüs Enstitüsü tarafından 1971 yılının Haziran ayında koruma altına alınmıştır⁵⁷.

Şekil 22. Leiden Papirüs 510’a ait resim.

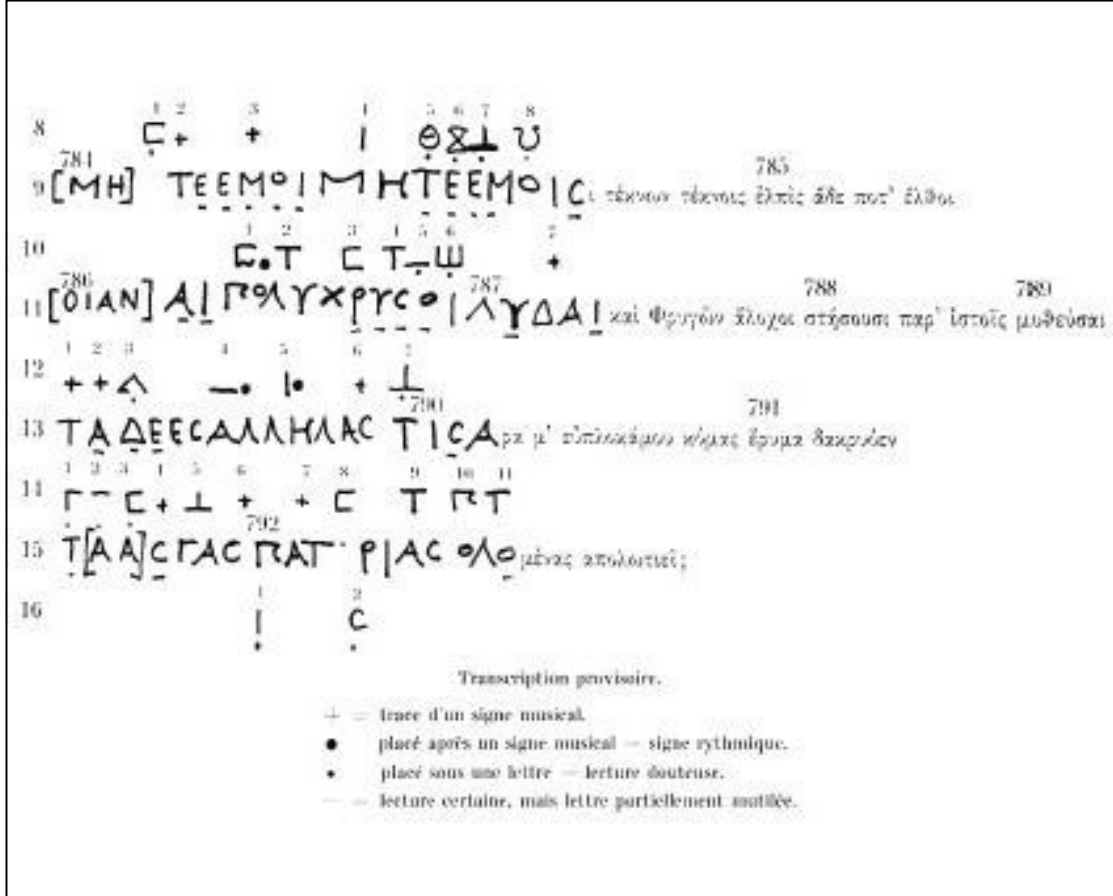
⁵⁵ West 1992b, 285.

⁵⁶ Clausen-Easterling-Kenny-Knox 2008, 306.

⁵⁷ Hemmendinger 1973, 292.

3.2.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi'nin yazılı olduğu papirüs yıpranmış olup, **Şekil 23**'de görüldüğü gibi bir kısmı okunabilmiş, 8., 10., 12., 14. ve 16. satırların kısmen, 9., 11., 13. ve 15. satırların daha iyi okunabildiği, tam olarak okunabilen bölümlerin ise 784-792 numaralı satırlar olduğu ifade edilmektedir⁵⁸.

Şekil 23. Leiden Papirüs 510 olarak anılan metnin kopyası.

⁵⁸ Hemmendinger 1973, 293-295; Pöhlman-West 2001, 18.

Antik dönem ve Orta Çağ'da müzik ve müzik teorisi tarihi üzerine çalışan müzikolog T. Mathiesen söz konusu papirüsü analiz etmiş, 8., 9., 10., 12., 14. ve 16. satırlarda notaların gösterildiğini, diğer satırların ise metinleri ifade ettiğini belirtmiş, 10. satırdaki üç notanın sorgulanabilir durumda olduğunu, 12. satırda ilk notanın, 14. satırda ise 5. notanın belirsiz olduğunu tespit ederek aşağıda **Şekil 24**'de görülen transkriptasyonu gerçekleştirmiştir⁵⁹.

783-85 μή - τε δ - μοι | μή - τε δ - μοι | - ο | τείνω | τεκνέε δλ | πύξ δδσ πατρὶ ἐλθαι |

(1) 786-89 αἶ - κε αἶ | κε - λδ - γδρ - - σαι | Λυ - δαι [καὶ Φω]γδρ Βλεχαι | σφασσαι παρὰ λησέ | μεθεσσαι |

789-91 αἶ - κε αἶ δλ | λή - λαι | πύξ | δ [ου μὲ εἰσελασόμενος] δδμο δω[ματόν] |

791-93 τῆ - δλ γδρ | παρ | - - ρί - σαι | δ - λρ [μῆρας ἀποκλινεῖ] εἰς αἶ | τῶ κῆραι δολιχάχαιος γένος |

794-96 [ε] δλ φάρις | ε - τυ - μοι, ὡς ἔρεκεν Αἴδα πρὸ ἄραις πτωχέων |

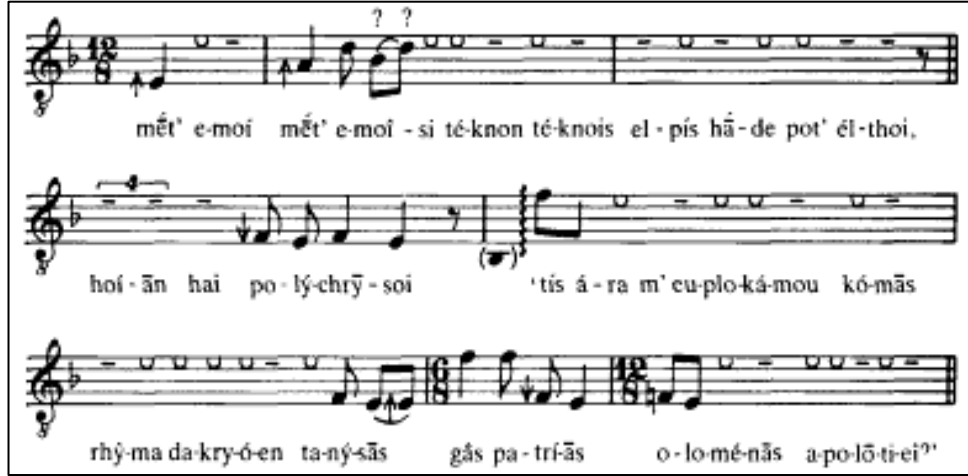
() = conjectured sign and note + = uncertain reading ? = meaning of sign in doubt

Example 2. Transcription of Euripides *Iphigenia Aulidensis* 783-96 from Pap. Leiden Inv. 510

Şekil 24. Euripides'in Aulis'de Iphigenia Ezgisi hakkında T. Mathiesen'in nota transkriptasyon yorumu.

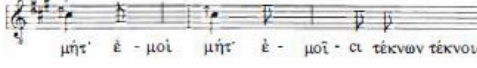
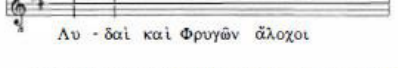
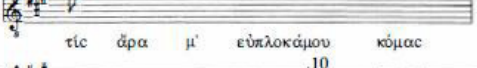
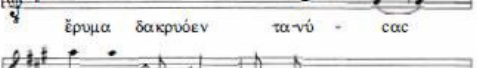
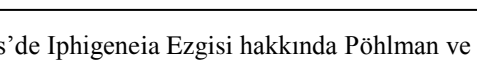
⁵⁹ Mathiesen 1981, 4-32.

Euripides'in Aulis'de Iphigeneia adlı ezgisinin yer aldığı "Leiden Papirüs 510" **Şekil 25'**de görüldüğü üzere M. L. West tarafından tek başına, **Şekil 26'**da görüldüğü haliyle E. Pöhlman ve M. L. West tarafından birlikte değerlendirilmiştir, **Şekil 25'**de görüldüğü üzere orijinal tondan yarım ses yüksek olarak transkripte etmiştir⁶⁰.

Şekil 25. Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi hakkında M. L. West'in nota transkriptasyon yorumu.

Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi E. Pöhlman ve M. L. West tarafından da **Şekil 26'**da görüldüğü haliyle değerlendirilmiştir⁶¹.

XO. κλέος γάρ οὐ σε μὴ λίπη	1504
IΦ. ἰὼ ἰὼ / λαμπαδοῦχος ἡμέρα / Διός τε φέγγος, ἕτερον ἕτερον	1505-7
αἰῶνα καὶ μοῖραν οἰκήμεν / χαῖρέ μοι, φίλον φάος	1508-9
	784
μήτ' ἔ - μοι μήτ' ἔ - μοι - ci τέκνων τέκνοισι	
ἐλπὶς ᾧδε τότ' ἔλθοι	785
	786
οἱ - αν αἰ πο - λύ - χρυ - σοι	
	787
Λυ - δαί καὶ Φρυγῶν ἄλοχοι	
στήσουσι παρὰ ἱστοῖς μυθεῦσαι 9 τάδ' ἐς ἀλλήλας	788-9
	790
τίς ἄρα μ' εὐπλοκάμου κόμας	
	791
ἔρυμα δακρυόεν τα - νύ - σας	
	792
γάς πατ - ρί - ας ὁ - λο - μέ - νας ἀπολωτιεῖ;	
	793-4

Şekil 26. Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi hakkında Pöhlman ve West'in nota transkriptasyon yorumu.

⁶⁰ West 1992b, 286-287.

⁶¹ Pöhlman-West 2001, 19.

3.2.3. Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi'nin Seslendirilmesi

MÖ 3. yy.da yazıldığı düşünölen ve “Leiden Papirüs 510” olarak anılan papirüs üzerindeki Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi, bir önceki bölümde de göröldüğü üzere 1981 yılında T. Mattiesen, 1992 yılında M. L. West tarafından, 2001 yılında E. Pöhlman ve M. L. West tarafından transkriptasyon değeriendirmesi yapılmıştır.

Aeoliyen ve Hypoaeoliyen modunda olduğı düşünölen⁶² ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parçanın tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 55 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için kayıt süresi 52 sn. olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın bestelendiğı dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediğı için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 27**'de ezginin seslendirilen yorumu görölmektedir.

The image shows a musical score for a single melodic line. The tempo is marked as ♩ = 55. The time signature is 12/8. The key signature has one flat (B-flat). The score is written on four staves. The lyrics are in Greek and Latin, with some words in parentheses. The lyrics are: Met e moy met e moy si te knon tek noys el pis ha de pot el thoy hoy an hay po li khrü soy tis a ram ev plo ka mu ko mas rhü ma da krü o en ta nü sas gas pa tri as o lo me nas a po lo ti ey.

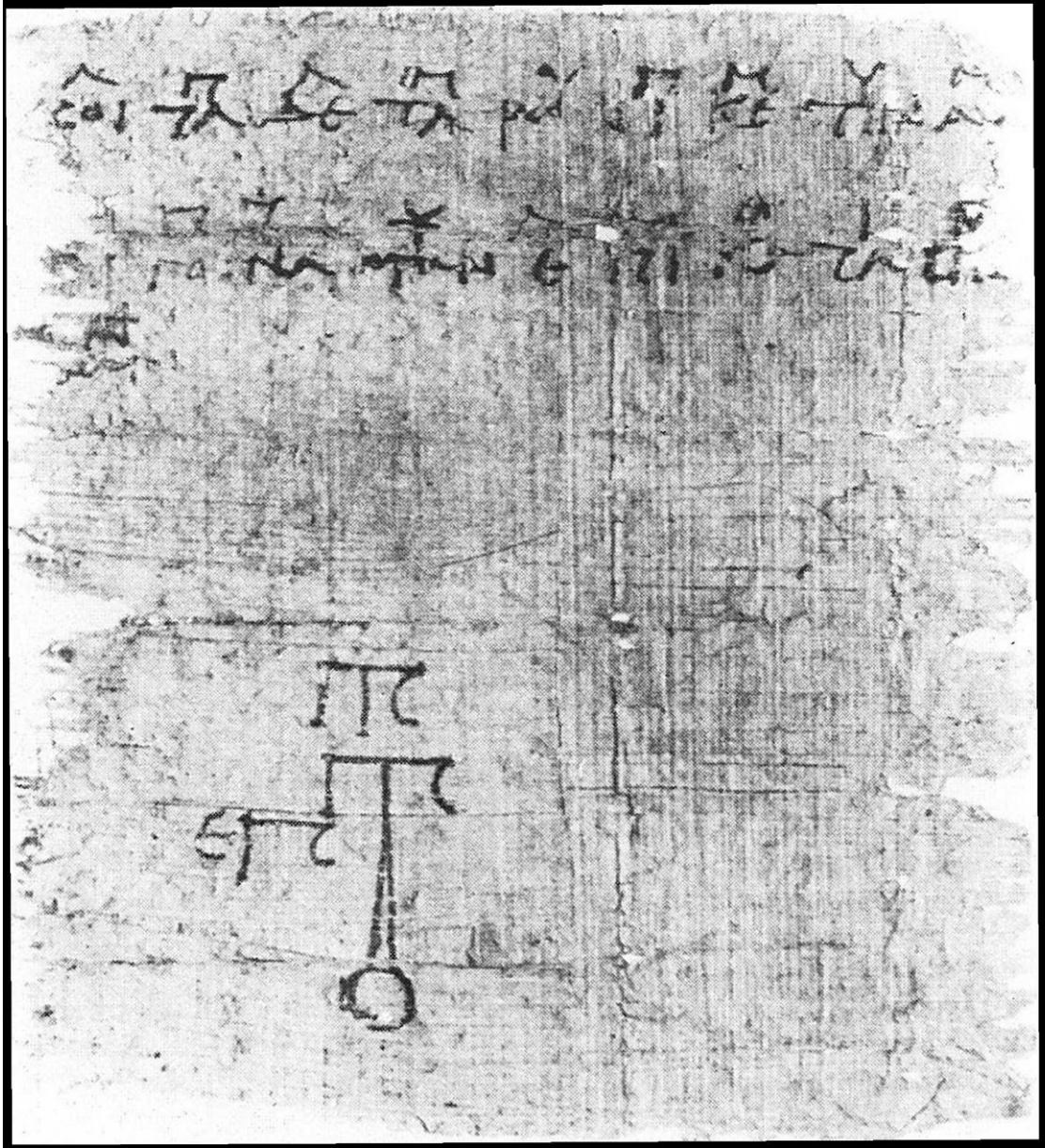
Şekil 27. Seslendirilen Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi.

⁶² West 1992b, 286.

3.3. ZENON PAPİRÜSÜ'NDEKİ EZGİ

3.3.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

“Zenon Papirüs 59533” olarak adlandırılan ve **Şekil 28**'de görülen metin, II. Ptolemaios zamanında Mısır'a gelen Kariyalı Zenon tarafından MÖ 260 civarında arşivlendiği anlaşılmıştır⁶³. Hellenistik Dönemde Mısırı yöneten Ptolemaios Krallığı tarihi için Zenon Arşivi'nin zengin bir bilgi kaynağı oluşturduğu ifade edilmektedir⁶⁴.

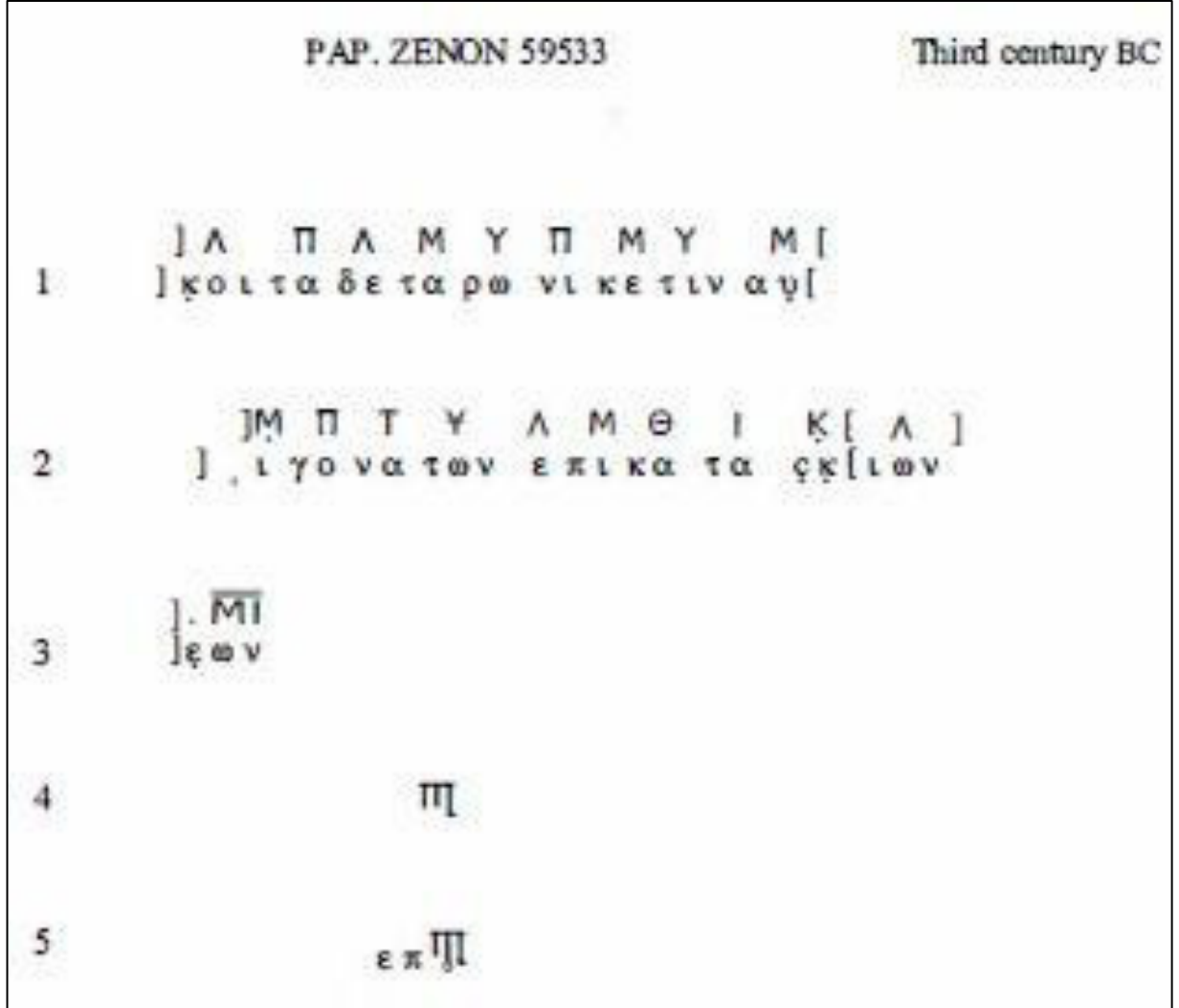

Şekil 28. “Zenon Papirüs 59533”a ait resim.

⁶³ Barber-Powel 1974, 125.

⁶⁴ Franko 1988, 13.

“Zenon Papirüs 59533” adlı papirüsün üzerindeki metin günümüzde kopya edilip, okunabilmiş olup, kopya edilmiş hali **Şekil 29**’da görülmektedir⁶⁵.

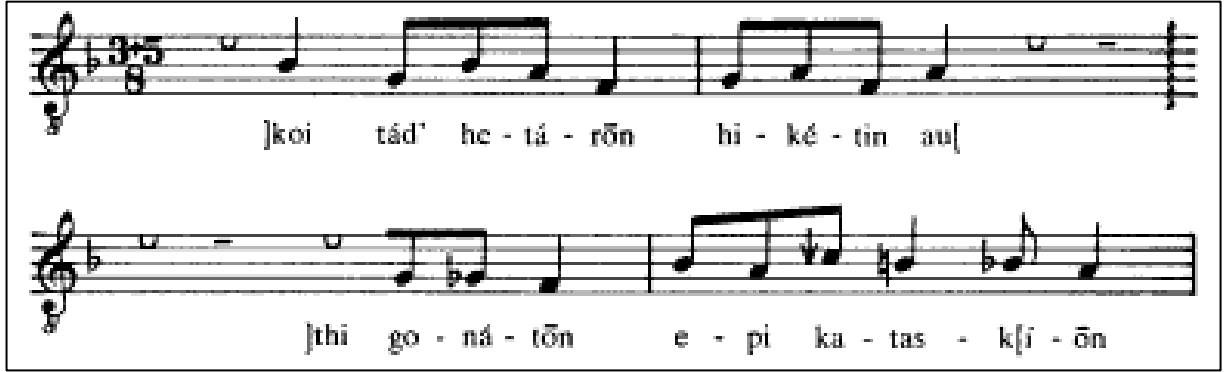

Şekil 29. “Zenon Papirüs 59533” metninin kopyası.

⁶⁵ Pöhlman-West 2001, 41.

3.3.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

“Zenon Papirüs 59533”de yer alan ve müzik yazısı içeren metnin bir tragedyanın orta kısmında yer aldığı anlaşılmış olup, daha sonra West tarafından **Şekil 30**’da görüldüğü haliyle değerlendirilerek yorumlanmıştır⁶⁶.

Şekil 30. Zenon Papirüsü’ndeki Ezgi hakkında West’in nota transkriptasyon yorumu.

“Zenon Papirüs 59533” olarak anılan metnin 1931 yılında filolog J. F. Mountford tarafından nota transkriptasyonu **Şekil 31**’de görüldüğü haliyle yorumlanmıştır⁶⁷.

Şekil 31. Zenon Papirüsü’ndeki Ezgi hakkında 1931 yılında J. F. Mountford’un nota transkriptasyon yorumu.

⁶⁶ West 1992b, 287.

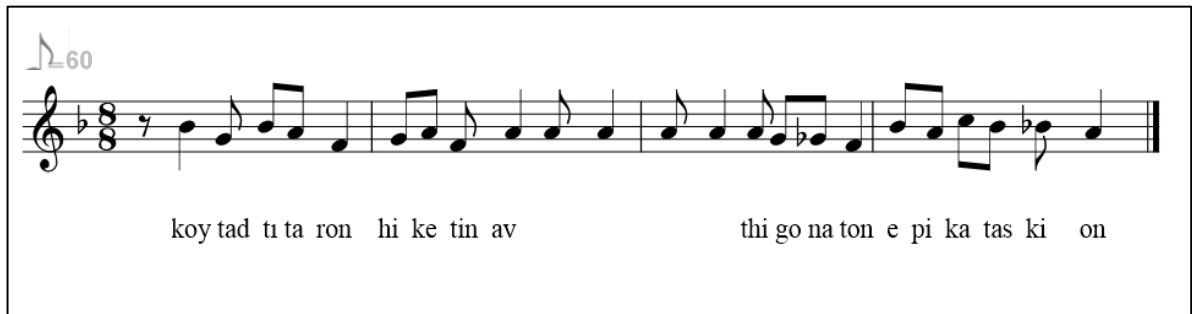
⁶⁷ Mountford 1931, 91-100; Pöhlman-West 2001, 41.

3.3.3. Zenon Papirüsü’ndeki Ezgi’nin Seslendirilmesi

“Zenon Papirüs 59533” olarak adlandırılan ve MÖ 260 civarına tarihlendirilen ezgi çok fazla çalışmaya konu edilmemiş olmakla birlikte, önceki bölümde görüldüğü üzere 1931 yılında J. F. Mountford tarafından, 1992 yılında M. L. West tarafından transkriptasyon değerlendirmesi yapılmıştır.

Frigyen modunda olduğu düşünülen⁶⁸ ezginin seslendirilmesi için West’in yorumu dikkate alınmış olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Ezginin günümüze ulaşan kısmı çok kısa olduğu için; ezgiyi daha iyi anlamak adına iki dönüşlü çalınmıştır ve metronom hızı : 60 olarak seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 17 sn.-20 sn. arasındır. Her bir enstrüman için iki dönüşlü toplam süresi yaklaşık 34 sn. ile 38 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**’ye bakınız. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 32**’de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

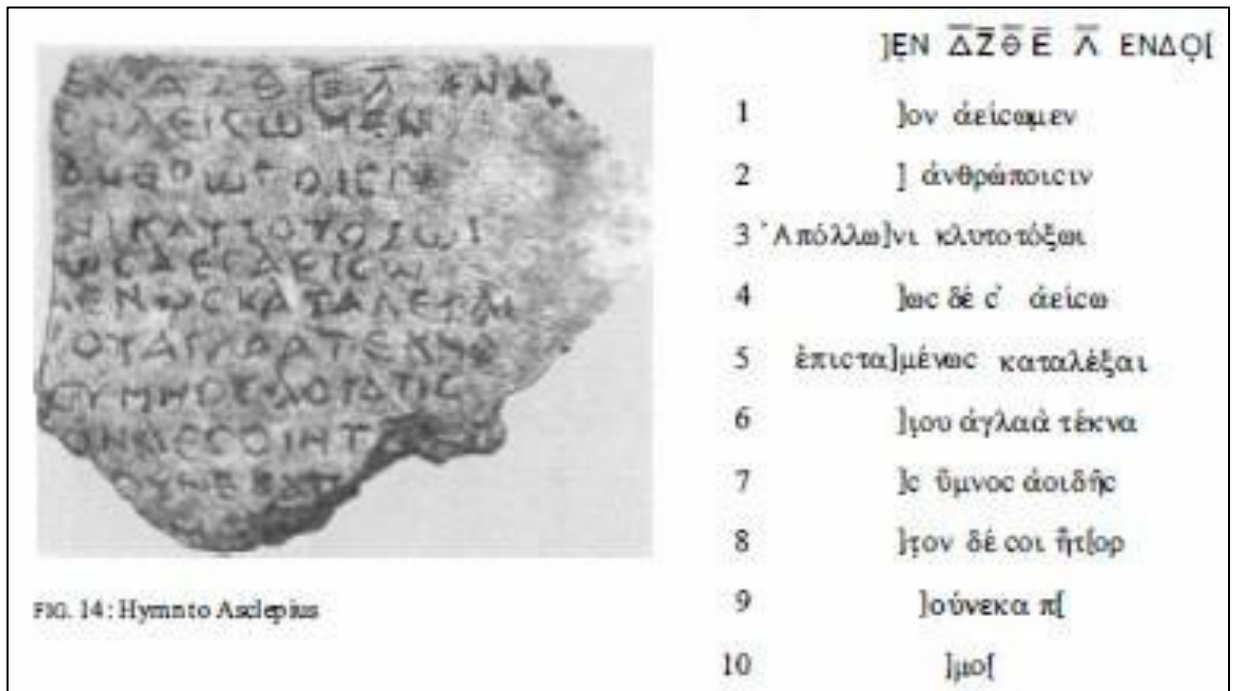
Şekil 32. Seslendirilen Zenon Papirüsü’ndeki Ezgi.

⁶⁸ West 1992b, 287.

3.4. EPIDAUROS ASKLEPIOS İLAHİSİ

3.4.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Sağlık tanrısı Asklepios’a ithafen yazılmış olan ilahi, literatür kayıtlarında “Epidauros SEG 30390” olarak da adlandırılan yazıttan bilinmektedir⁶⁹. **Şekil 33**’de resmini gördüğümüz ve üzerinde ilahinin yer aldığı yazıt parçası 1977 yılında Epidauros Asklepios Kutsal Alanı’nda bulunmuş, MS 3. yy.ın sonlarına tarihlenmektedir⁷⁰. Yunan arkeolog M. Mitsos tarafından İlk kez 1980 yılında yorumlanarak yayınlanmıştır⁷¹.

Şekil 33. “Epidauros SEG 30390” numaralı tablet ve üzerindeki Asklepios İlahisi’nin metni.

Metinde nota içeriği bulunduğu analiz edilen yazıt, melodinin sözcüklerle bir araya geldiği nadir örneklerden biri olarak kabul edilmektedir⁷². İlk satırının üstünde müzik notalarının bulunduğu ve sonraki satırda yazılı bulunan metin için ilk satırdaki melodinin tekrarlandığı yorumu yapılmış olup, vokal olarak söylenen bölümlerin ardından farklı enstrümanlar ile eşlik çalındığı belirlenmiştir⁷³.

⁶⁹ Solomon 1985, 168-171.

⁷⁰ Pöhlman-West 2001, 61.

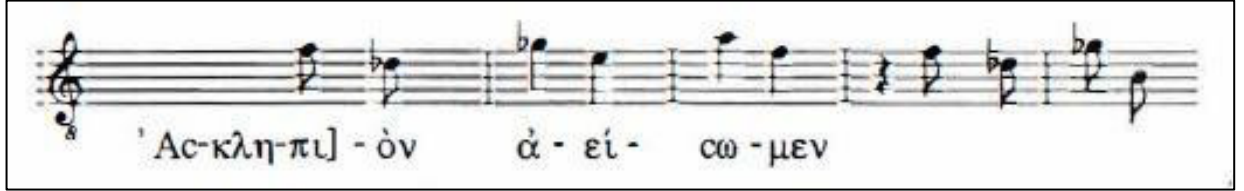
⁷¹ Mitsos 1980, 212-216; Bonefas 1989, 51.

⁷² Pöhlman-West 2001, 61.

⁷³ Cali 2008, 79.

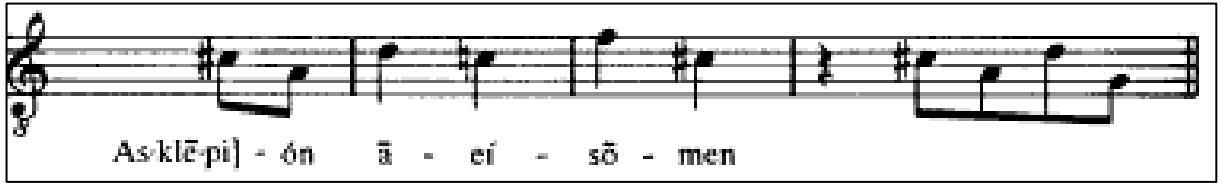
3.4.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Kısa bir fragman halinde günümüze ulaşan ezgi hakkında az da olsa çalışma yapılmıştır. Söz konusu metin 1980 yılında arkeolog M. Mitsos tarafından müzik yazısı transkriptasyonu olarak **Şekil 34**'de gösterildiği gibi yorumlanmıştır⁷⁴.

Şek. 34. Epidauros Asklepios İlahisi hakkında M. Mitsos'un transkriptasyonu.

Daha sonra M. L. West tarafından da söz konusu metin incelenmiş, Epidauros Asklepios İlahisi **Şekil 35**'de görüldüğü haliyle yorumlanmıştır⁷⁵.

Şekil 35. Epidauros Asklepios İlahisi hakkında West'in transkriptasyonu.

⁷⁴ Mitsos 1980, 212-216; Pöhlman-West 2001, 61.

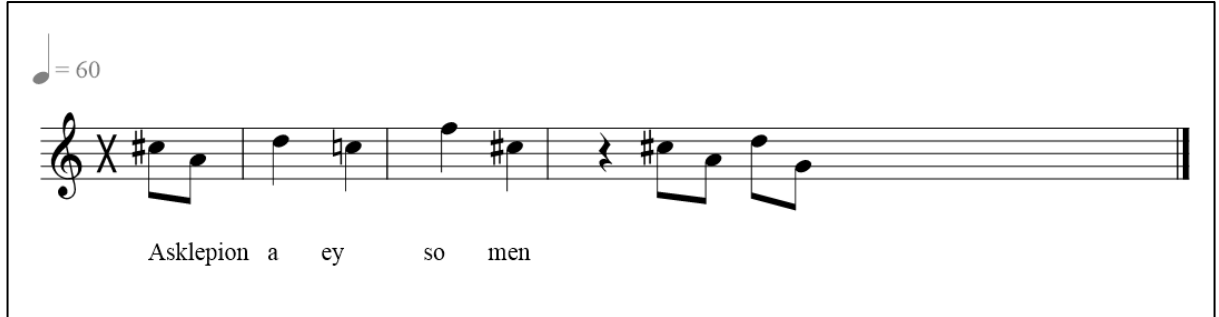
⁷⁵ West 1992b, 287.

3.4.3. Epidauros Asklepios İlahisi'nin Seslendirilmesi

Epidauros Asklepios İlahisi olarak adlandırılan ve MS 3. yy.a tarihlendirilen ezginin, önceki bölümde de belirtildiği gibi 1980 yılında M. Mitsos tarafından, 1992 yılında M. L. West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmış olup, bu tezde parçanın seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiştir.

Hypolidyen modunda olduğu düşünülen⁷⁶ ezgi, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Çok kısa bir fragman olduğu için daha iyi algılanması adına ezgi dört dönüşlü çalınmıştır. Metronom hızı ♩ : 60 olarak seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 8 sn.dir. Her bir enstrüman için dört dönüşlü toplam süresi yaklaşık 33 sn. olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 36**'da ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

Şekil 36. Seslendirilen Epidauros Asklepios İlahisi.

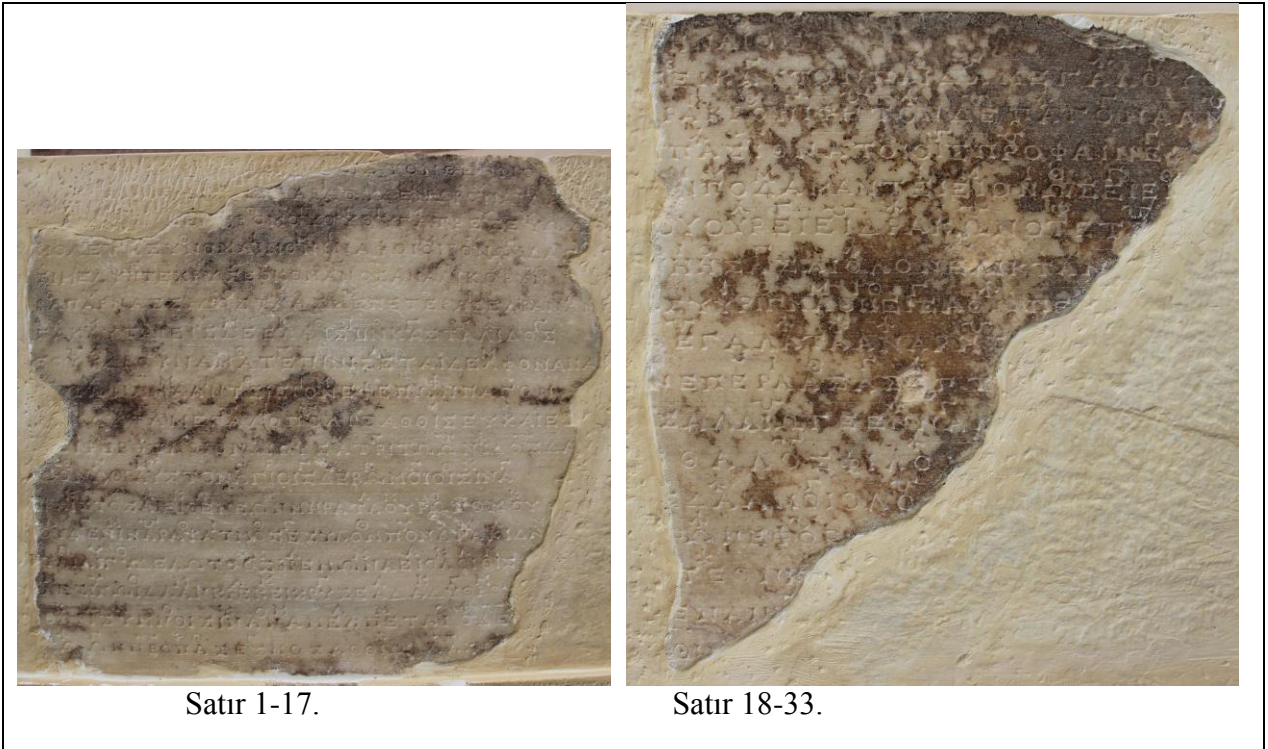
⁷⁶ West 1992b, 288.

3.5. ATHENAIOS'UN ZAFER ŞARKISI

3.5.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Yunanistan Delphi’de bulunan Atina Hazine Binası’nın güney dış duvarında ele geçen söz konusu yazıt, **Şekil 37**’de görüldüğü şekliyle günümüzde Delphi Müzesi’nde korunmaktadır⁷⁷.

Yazıt 1890 yılında Reinach, Weil ve Crusius tarafından değerlendirilmiş⁷⁸ olup, yazıt MÖ 128-127 civarına tarihlendirilmekte ve Delphi Koleksiyonu olarak da adlandırılmaktadır⁷⁹. Athenaios ve Limenios tarafından farklı şekilde yazılan ve günümüze ulaşan en uzun müzik yazısı bulunan parça olduğu belirtilmiştir⁸⁰. Bu ilahi tanrı Apollon’a adanmıştır⁸¹.

Şekil 37. Delphi Müzesi’nde korunan, Athenaios’un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ve mermer üzerine yazılmış antik müzik nota yazısının bulunduğu yazıt.

⁷⁷ Pöhlman-West 2001, 62-73; Ayrıca Bkz. <https://www.ancientgreece.org/museum/muse-delphi-athenians.html>

⁷⁸ West 1992a, 6-7.

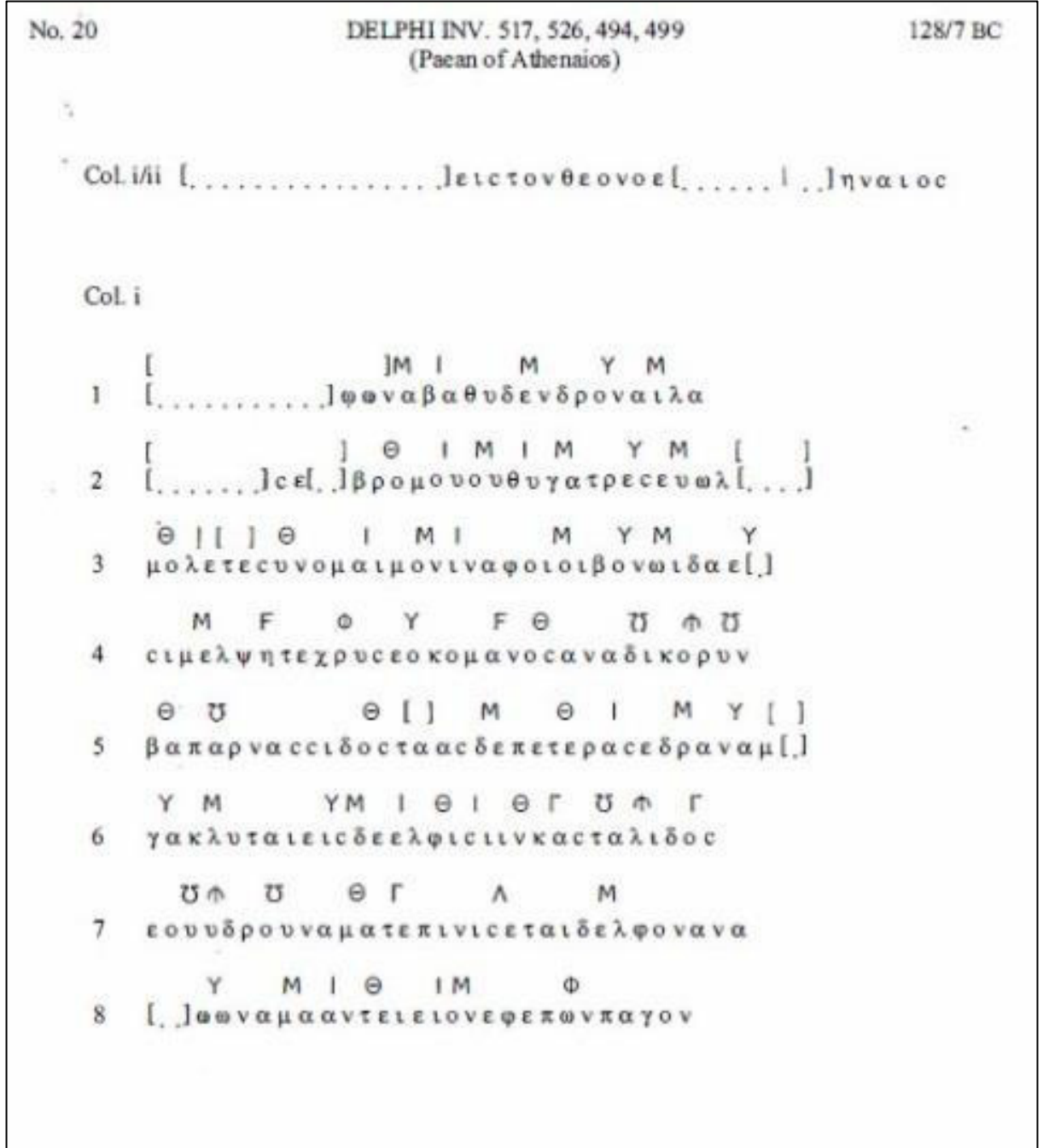
⁷⁹ Hagel 2010, 281.

⁸⁰ West 1992b, 288.

⁸¹ Franklin 2008, 325.

3.5.2.Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Söz konusu tabletin iki metre boyutunda olduğu belirlenmiş, bestecisinin adının yazılı olduğu bölümün zarar gördüğü için bestecinin adı tam olarak okunmamıştır. Bir Atinalı tarafından yazıldığı, Athenaios'un oğlu anlamına gelen bir yazı olabileceği **Şekil 38**'de görüldüğü haliyle yorumlanmıştır⁸².

Şekil 38. Antik müzik nota yazısının bulunduğu yazıtın 1.-8. satırlarının kopyası.

⁸² Pöhlman-West 2001, 62.

Yazıt üzerindeki nota yazısı yapılandırılma çalışması ile birinci ilahide vokal notasyonun kullanılmış olduğu, ikinci ilahide ise enstrümantal notasyon kullanıldığı anlaşılmıştır. **Şekil 38**'de görülen metnin müzikal notasyonu ile birlikte on altı fragmandan oluştuğu analiz edilmiştir⁸³. **Şekil 39**'da ise Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın West tarafından değerlendirilen yorumu görülmektedir⁸⁴.

The image displays two systems of musical notation for the Zafer Song by Athenaios. Each system consists of four staves of music in a 3/8 time signature, with lyrics written below the notes. The lyrics are in Greek and Latin transcription.

System 1:

- Staff 1: [Pro-mó-leth' He-h-] kô - na ba - thý - den - dron haí lá - [che-te, Di-ó]s
- Staff 2: e - [ri] - bró - mou thý - ga - tres eu - ó - l[e - noi:] mó - le - te, sy - nó -
- Staff 3: - mai - mon hí - na Phoí - bon ôi - dâi - si mél - psē - te chrý -
- Staff 4: - se - o - kó - măn, hós a - na di - kó - rym - ba Par - nās - sí - dos

System 2:

- Staff 1: tās - de pé - te - rās hē - dran' hām' a - ga - kly - taís Del - phí - sin
- Staff 2: Kas - ta - lí - dos eu - hý - drou nā - mat' e - pi - nī - se - tai,
- Staff 3: Del - phón a - na pró - na man - teí - on e - phé - pōn pá - gon.

Şekil 39. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 1.-8. satırlarının West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

⁸³ Pöhlman-West 2001, 62-73.

⁸⁴ West 1992b, 288-299.

Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahinin Pöhlman ve West tarafından yapılan yorumu⁸⁵ ise aşağıda **Şekil 40**'da verilmiştir.

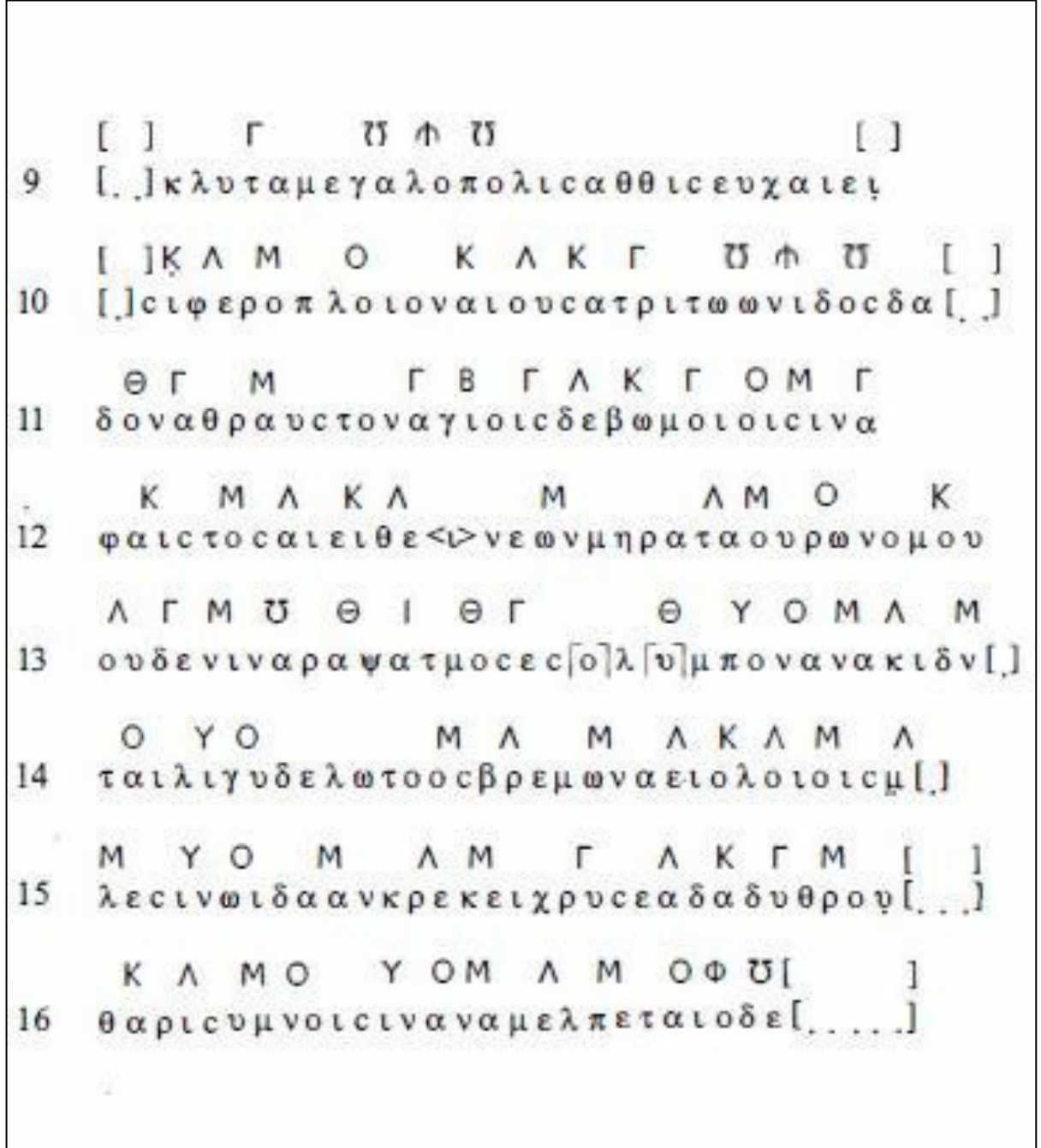
Col. i

1 [Κέκλυθ' Ἑλικ] φ - ῶνα βα - θύ - δειν - δρον αἰ λά[χετε, Διό]c
2
3 ἐ[ρι] - βρό - μου - ου θύ - γα - τρες εὐ - ῶ - λ[ενοι,] μό - λε - τε συν - ὁμ -
4 αι - μον ἱ - να Φοι - οἱ - βον ὦι - δα - ε[ῖ] - ci μέλ - ψη - τε χρυ - σε - σ - κό - μαν,
5 ὅς ἄ - νὰ δι - κό - ρυν - βα Παρ - νας - ci - δος τα - ἄς - δε πε - τέ - ρας ἔ - δρα - ν' ἄμ'
6 [ἄ] - γα - κλυ - ται - εἰς Δε - ελ - φί - ci - ιν Κα - στα - λι - δος ἔ - ου - ῶ - δρου
7 νά - ματ' ἔ - πι - νί - σε - τα, Δελ - φὸν ἄ - νὰ [πρ]ω - ῶ - να μα - αν -
8 τει - εἰ - ὄν ἐφ - ἔ - πον πά - γον.

Şekil 40. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 1.-8. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

⁸⁵ Pöhlman-West 2001, 63.

Antik nota yazısı içeren ve Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 9.-16. satırlarının bir kopyası **Şekil 41**'de görülmektedir⁸⁶.

Şekil 41. Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 9.-16. satırlarının kopyası.

⁸⁶ Pöhlman-West 2001, 64.

Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 9.-16. satırlarının West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu Şekil 42'de görülmektedir⁸⁷.

[Ēn] kly-tā me-ga-lō-po-lis At-thís eu - chai - si phe-ró - ploi - o nai -
-ou - sa Trī - tō - ní-dos dá-pe-don á - thraus-ton: ha-gí - ois de bō -
-moi - sin Hā - phais - tos aí - thei né-ōn mê - ra tau - rōn;
ho-mōū dé nin Á-raps at - mós es Ó - lym-pon a - na - kíd - na-tai;
li-gý de lō - tós bré-mōn aí - ó - lois mê-le-sin ōi - dān kré-kei;
chrý - sé - ā d' hā-dý-throus kí-tha - ris hým - noi - sin a - na - mél - pe-tai.

Şekil 42. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 9.-16. satırlarının West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

⁸⁷ West 1992b, 290.

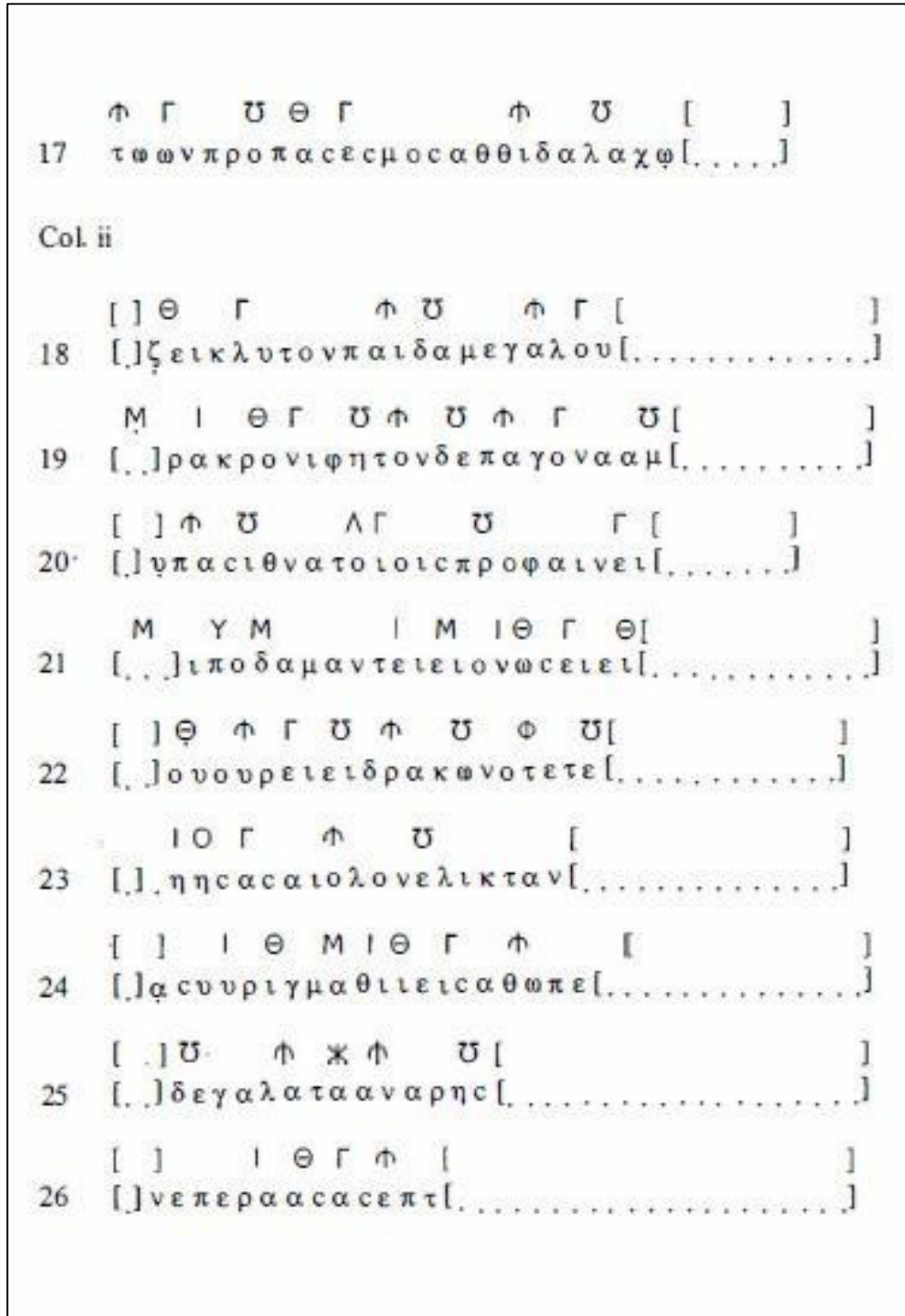
Antik nota yazısı içeren ve Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak bilinen metnin 9.-16. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 43**'de görülmektedir⁸⁸.

9
["Hv] κλυ-τά με-γα-λό-πο-λις Ἀθ - θίς, εὐ - χαι-εῖ- ci φερ-ό -
10
πλοι-ο ναί - ου-α Τρι-τῶ-ν-νι-δος δά-[πε]-δον ἄ-θραυ-τον ἄ-γι-
11
οις δὲ βω - μοι-οῖ-σιν Ἀ-φαις-τος αἰ-εῖ- θε<ι>νέ-ων μη-ρα τα-ού-
12
ραν ὁ-μου-οῦ δέ νιν Ἀ-ραψ ἄτ-μός ἐς ["Ο] - λ[υ]μ-πον ἄ-να -
13
14
κίδ-ν[α]-ται λι-γὺ δὲ λω - το-ός βρέ-μων ἄ-ει-ὸλ-οι-οις
15
μ[έ]-λε-σιν ὦι - δα-άν κρέ-κει- χρυ-σέ-α δ' ἄ-δύ-θρον[c]
16
[κί]-θα-ρις ὦι - νοι-σιν ἄ-να - μέλ-πε-ται.

Şekil 43. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 9.-16. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkripsiyon yorumu.

⁸⁸ Pöhlman-West 2001, 65.

Antik nota yazısı içeren ve Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 17.-26. satırlarının bir kopyası **Şekil 44**'de görülmektedir⁸⁹.

Şekil 44. Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 17.-26. satırlarının kopyası.

⁸⁹ Pöhlman-West 2001, 66.

Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 17.-26. satırlarının West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 45**'de görülmektedir⁹⁰.

ho dé [te-chnī-] tōn prō-pās hes-mōs At - thī-da la-chōn [ag - la - í-]

zei kly-tōn paí - da me-gá - lou [Di-ós: sof gár é-po]r' a - kro-ni-phē

tōn - de pá-gon, ám[-broth' hoû] pá - si thnā - tois pro-phai - nei[s ló-gi - a,

tr]í - po-da man - teí - on hōs heí - [les, ech - thrōs hōn e - phr]oú -

-rei drá-kōn, hó - te té[-kos Gās a - pé - s]tē - sas ai -

- ó - lon he - lik - tăn [phy - ân, ésth' ho thēr pyk - n]á sý -

ríg - math' hī - eís a - thō - pe[ut' a - pé - pneus' hó - mōs.

Hō - [de Ga - la - tăn Á - rēs [bár - ba - ros, tând' hōs e - pi

gai - a]n e - pé - rās' a - sép - t[ōs All' í - ō gēn - nan[

Şekil 45. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 17.-26. satırlarının West tarafında yapılan nota transkriptasyon yorumu.

⁹⁰ West 1992b, 291-292.

Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 17.-26. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 46**'da görülmektedir⁹¹.

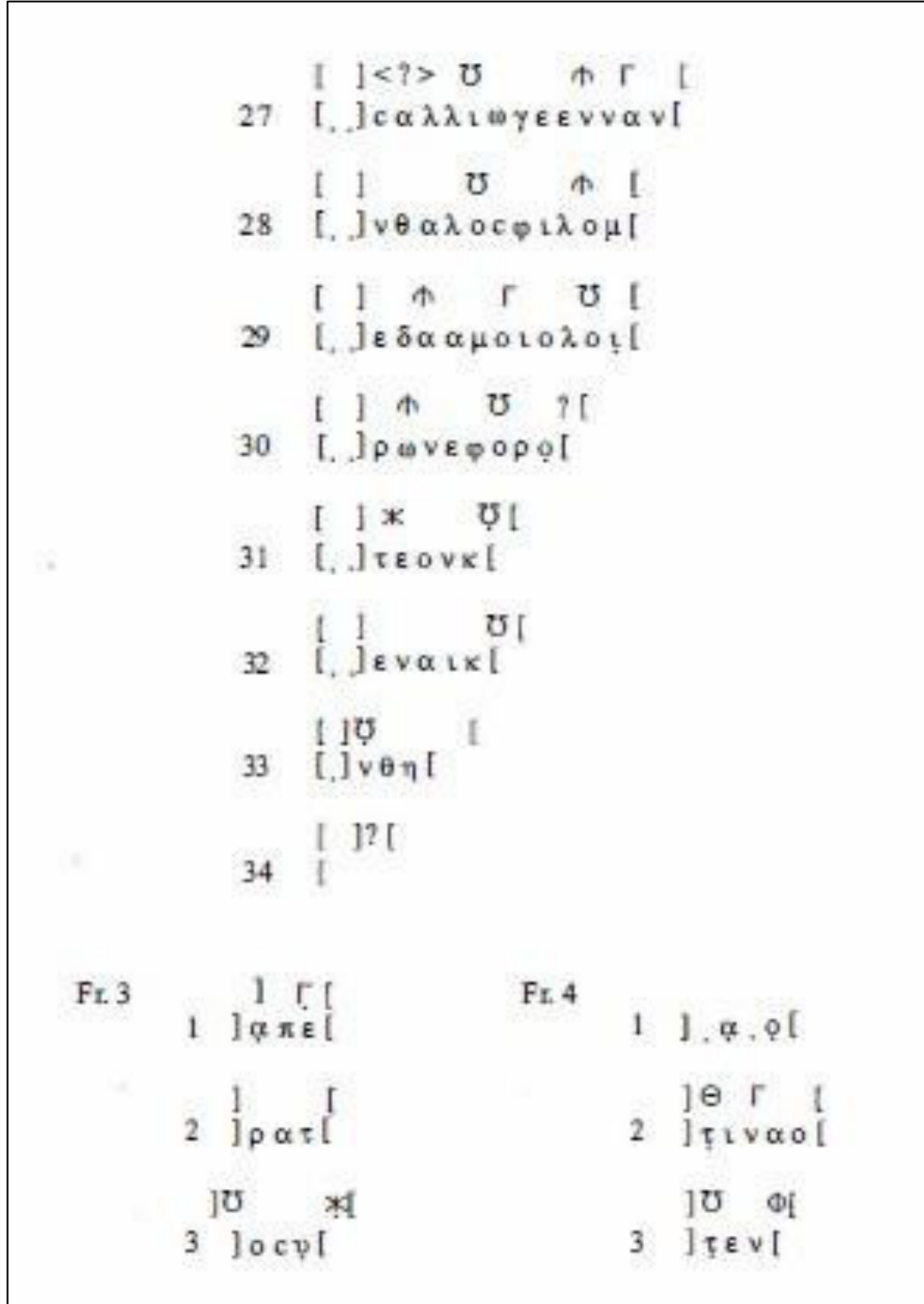
Col. i/i

17. 'Ο δέ [τεχνι] - τω-ων πρό-πας ἐς - μός 'Αθ - θί - δα λα - χψ[ν]
18. [ἀγλαί] - ζει κλυ-τόν παῖ - δα με-γά - λου [Διός]
19. [coi γάρ ἔπο]ρ' ἄ - κρο - νι - φῆ τόν - δε πά - γον, ἄ - ἀμ - [βροτ' ἄ -]
20. [ψευδέ' ο]ῦ πα - ci θνα - τοι-οῖς προ-φαί - νει - [εις λόγια,]
21. [τρ]i - πο - δα μαν - τει - εἰ - ον ὥς εἰ - εἰ - [λες, ὄν μέγας ἐ-φρ]ου-ού-
22. ρει - ει δρά-κων, ὁ - τε τέ - [κος Γαῖας ἀπέ- cτ]η - η - ρας, αἰ -
23. ὁ - λον ἐ - λικ - τὰν [φυάν, ἔcθ' ὁ θῆρ πυκν]α cu - υ -
24. ριγ - μαθ' i - i - εἰς ἁ - θά - πε [υτ' ἀπέ - πνευc' ὁμῶc
25. ὥc] δέ Γα - λα - τα - ἄν ἄ - ρηc [βάρβαρος, τάνδ' ὁc ἐπὶ γαῖα]ν ἐπέ-
26. ρα - ac' ἁ - cέπ - τ[ωc, χιόνoc ὦλεθ' ὕγ - ραῖc χοαῖ]c.
27.

Şekil 46. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 17.-26. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

⁹¹ Pöhlman-West 2001, 67.

Antik nota yazısı içeren ve Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 27.-34. satırlarının bir kopyası **Şekil 47**'de görülmektedir⁹².

Şekil 47. Athenaios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 27.-34. satırlarının kopyası.

⁹² Pöhlman-West 2001, 68.

Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 27.-34. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 48**'de görülmektedir⁹³.

Şekil 48. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın 27.-34. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

⁹³ Pöhlman-West 2001, 69.

3.5.3. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın Seslendirilmesi

Günümüze ulaşan en uzun müzik yazısı olan ve MÖ 127 yılı civarına tarihlendirilen Athenaios'un Zafer Şarkısı isimli ezgi için, önceki bölümde de anlatıldığı gibi 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında da Pöhlman ve West tarafından transkripsiyon değerlendirmesi yapılmıştır.

Ezginin seslendirilmesi için West'in 1992 yılında yaptığı yorum tercih edilmiştir. Frigyen ve Hypofrigyen modunda olduğu düşünülen⁹⁴ ezgi, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı $\text{♩} = 205$ olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 2 dk. 20 sn. olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 49**'da, **Şekil 50**'de ve **Şekil 51**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

$\text{♩} = 205$

[Pro - mo - leth - He - li] ko - na - ba - thü - den - dron - hay - la - khe - te - di - os

e - ri - bro - mu - thü - ga - tres - ev o - le - noy - mo - le - te - sü - no

may - mon - ni - na - foy - bon - oy - day - si - mel - pse - te - khru

se - o - ko - man - ho - sa - na - di - ko - rüm - ba - Par - nas - si - das

ta - as - de - pe - te - ras - he - dran - ham - a - ga - klü - tays - del - fi - sin

Şekil 49. Seslendirilen Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın ilk bölümü.

⁹⁴ West 1992b, 300.

21
kas - ta - li - dos - ev - hü - dru - na - mat - e - pi - ni - se - tay

25
del - fon - a - na - pro - na - man - tey - on - e - fe - pon - pa - gon

29
En - klü - ta - me - ga - lo - po - lis - At - this - ev - khay - si - fe - ro - ploy - o - nay -

34
u - sa - tri - too - ni - das - da - pe - don - a - thravs - ton - ha - gi - oys - de - bo

39
moy - sin - ha - fays - tos - ay - they - ne - on - me - ra - tav - rön

44
ho - mu - de - nin - A - raps - at - mo - ses - O - lüm - pon - a - na - kid - na - tay

49
li - gü - de - lo - tos - bre - mon - ay - o - loys - me - le - sin - oy - dan - kre - key

54
khrü - se - a - d'ha - dü - thrus - kit - ha - ris - hüm - noy - sin - a - na - mel - pe - tay

Şekil 50. Seslendirilen Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın ikinci bölümü.

59
ho - de - te - khni - ton - pro - pas - hes - mos - at - thi - da - la - khon - ag - lo - i -

64
zey - klü - ton - pay - da - me - ga - lu - Di - os - soy - gar - e - por - a - kro - ni - fe -

69
ton - de - pa - gon - am - brot - hu - pa - si - thna - toys - pro - fay - ne ys - lo - gi - a -

74
tri - po - da - man - tey - on - hos - hey - les - ekh - thros - hon - e - fr - u

78
rey - dra - kon - ho - te - ti - kos - gas - a - pe - ste - sas - ay -

82
o - lon - he - lik - tan - pü - an - esth - ho - ther - pük - na - sü -

86
rig - math - hi - eys - a - tho - peut - a - pe - pne - us - ho - mos

90
ho - de - Ga - la - tan - A - res - bar - ba - ros - tand - hos - e - pi

94
gay - an - e - pe - ras - a - sep - tos All - i - o - gen nan [

Şekil 51. Seslendirilen Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın üçüncü bölümü.

3.6. LİMENİOS'UN ZAFER ŞARKISI VE KORO

3.6.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

MÖ 128-105 arasına tarihlenen⁹⁵ Limenios'un Zafer Şarkısı olarak anılan yazıtta, Atinalı Thoinus'un oğlu Limenios sadece besteci olarak değil aynı zamanda şarkı söyleyen bir müzisyen olarak yorumlanmıştır⁹⁶. Delphi'de ele geçen yazıtın, MÖ 128 yılında gerçekleşen Pythia Oyunlarında etkili bir performans sergileyen ve Dionysos sanatçılarından oluşan koroyu onurlandırmak için yazıldığı düşünülmektedir⁹⁷. Mermer üzerine yazılmış bir yazıt olan ve bu sayede günümüze ulaşan ezgi **Şekil 52**'de görüldüğü üzere şuan Delphi Müzesi'nde korunmaktadır⁹⁸.

Şekil 52. Delphi Müzesi'nde korunan yazıtlar üzerinde yer alan Antik döneme ait ezgiler.

⁹⁵ Hagel 2010, 283.

⁹⁶ Mathiesen 1999, 47, 82.

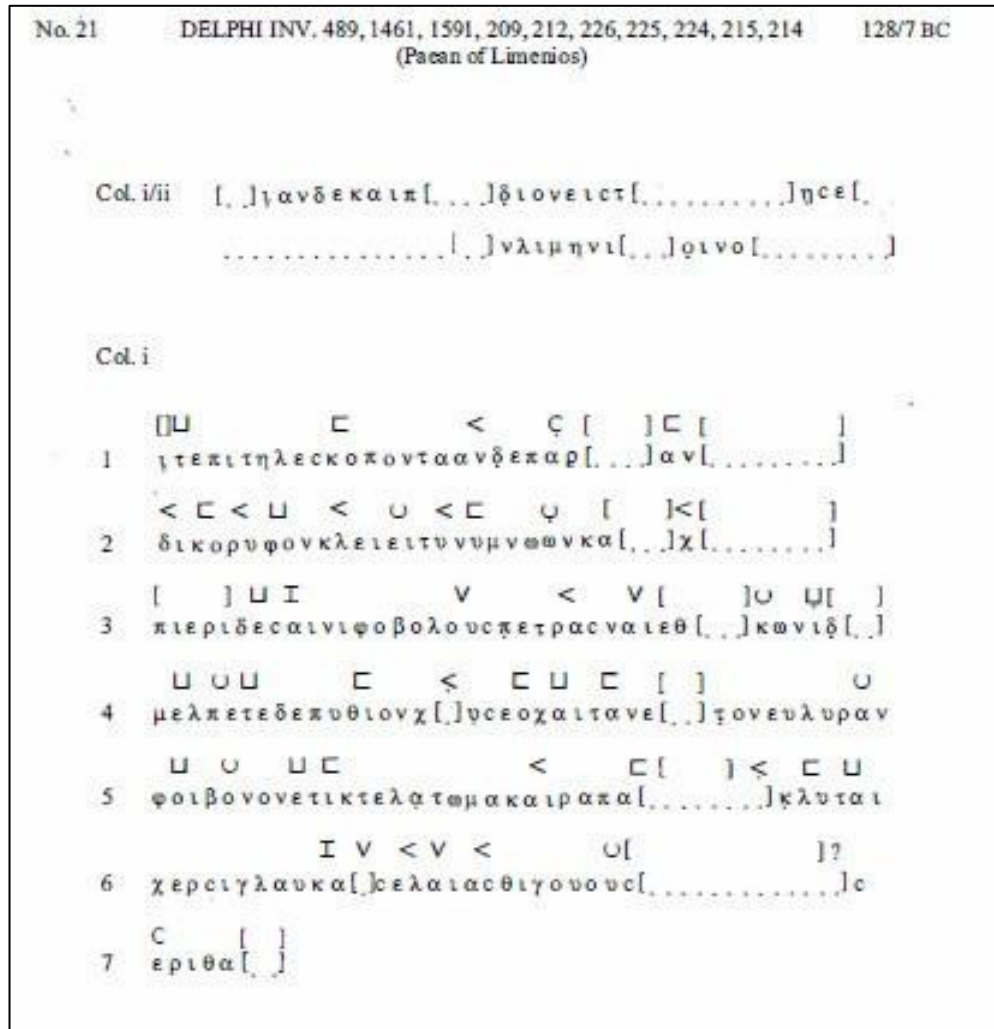
⁹⁷ Mathiesen 1999, 44-45.

⁹⁸ Pöhlman-West 2001, 84.

3.6.2.Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Müzikal olarak tam ve yarım aralıkların düzeni ve modülasyonların titizlikle dengelenmiş diyatonik ve kromatik aralıklar birlikte kullanılmıştır⁹⁹. Zafer temalı kompozisyonlar için en üretken dönem MÖ 120li yıllar ve MS 5. yy. olarak kabul edilmiştir¹⁰⁰. Taş üzerine yazılmış olan Limenios'un Zafer Şarkısı metninde bazen birlikte yazılmış, bazen paragraf aralarında boşlukların bırakıldığı görülmüş bunların her birinin kendi tonalitesine ait çeşitli parçaların başlangıcına işaret ettiği şeklinde yorumlanmıştır¹⁰¹.

Antik nota yazısı içeren ve Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 1.-7. satırlarının bir kopyası **Şekil 53**'de görülmektedir¹⁰².

Şekil 53. Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 1.-7. satırlarının kopyası.

⁹⁹ Reinach 1896, 12.

¹⁰⁰ Hagel 2010, 283.

¹⁰¹ Hagel 2010, 283-285; Barbantani 2018, 11-73.

¹⁰² Pöhlman-West 2001, 74.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 1.-7. satırlarının West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 54**'de görülmektedir¹⁰³.

It' e-pi tē - lēs - ko-pon tăn - de Pa[r - nās - sí-]ăn [phi-ló-cho-ron]

di-kó-ry-phon klei - tyn, hým - nōn ka-[tár-] ch[e-te d' e-mōn,] Pī - e - rí-des,

haí ni-pho-bó - lous pé-trās naí - eth' [He - li-] kō - ní-d[as:] mēl - pe-te dé

Pý - thi - on chry-se - o - chaí - tăn hé-ka-ton eu - lý - răn Phoí-bon, hón é -

- tik - te Lā - tō má-kai - ra pa[-ra līm - nāi] kly-tái, cher - sí glau -

- kās e-laí - ās thi-goús' [óz - zon en a - gō - ní-ai]s e - ri-tha-[lé.]

Şekil 54. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 1.-7. satırlarının West tarafından yapılmış nota transkriptasyon yorumu.

¹⁰³ West 1992b, 293.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 1.-7. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 55**'de görülmektedir¹⁰⁴.

Col. i/ii [Πα]ῖάν δὲ καὶ π[ροσώ]διον εἰς τ[ὸν] Θεόν δ' ἐπό]ησε[ν
καὶ προσεκιθάρι | σε]ν Λιμήνι[ος] Θ[ε]ρίνο[υ] 'Αθηναῖος.]

1
"ἴ' ἐ-πί τη - λές - κα - πον παίν - ξε Παρ - [ναί] - αν [φιλόχορον]
2
δοι-κό-ρυ-φον κλει-ει-πύν, ἡμ - νων κα[τάρ] - χ[ε]τε δ' ἐμῶν,
3
Περὶ-δες, αἱ νι-φο-βό - λους πέραι - ναι - εθ' ['Ελί] - κινί-θ[ρα]
4
μέλ-πε-τε δὲ Πύ-θι-ον Χρ[υ]σε - ο - χαι - ταν, ἐ-κα-τον, εὐ-λό-ραν
5
Φοῖβον, ὃν ἐ - τικ - τε Λα - τὰ μά - και - ρα πα-ρὰ λίμ-ναι κλυ - ταί,
6
χερ-σὶ γλαυ-καῖς ἐ - λαί - ας θε-γυσὺς [ἄξον ἐν ἀ - γωνίαις]
7
ἐ - ρι - θα - [λίς]

Şekil 55. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 1.-7. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkripsiyon yorumu.

¹⁰⁴ Pöhlman-West 2001, 75.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 8.-14. satırlarının West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 57**'de görülmektedir¹⁰⁶.

pàs [dé g]ā - thē - se pó - los ou - rá - ni - os nē - né - mous

d'és - chen ai - thēr a - c[]l - lōn ta - chy - pe - t[]eis [dr]ó - mous; lē - xe dé ba -

- rýb - ro - mon Nē - [ré - ōs za - me - nés] oidm' ē - dé mé - gas Ō - ke - a - nós,

hós pé - rix g[]ān hy - gra[]s an[] - ká - lais am - pé - chei.

tó - te li - pōn Kyn - thí - ān nā - son e - p[]é - bā the - ó[]s prō - tó - kar -

- pon kly - t[]ān At - thíd' e - pi gā - l[]ó - phōi prō - ni[] Trī - tō - ní - dos.

Şekil 57. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 8.-14. satırlarının West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁰⁶ West 1992b, 294-295.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 8.-14. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 58**'de görülmektedir¹⁰⁷.

Şekil 58. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 8.-14. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁰⁷ Pöhlman-West 2001, 77.

Antik nota yazısı içeren ve Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 15.-21. satırlarının bir kopyası **Şekil 59**'da görülmektedir¹⁰⁸.

Şekil 59. Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 15.-21. satırlarının kopyası.

¹⁰⁸ Pöhlman-West 2001, 78.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 15.-21. satırlarının West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 60**'da görülmektedir¹⁰⁹.

me - lí - pno - on dé Lí - bys au - dān ché-ō[n lō - tós a - né -
 - mel-]pen hā - dei - an ó-pa meig-ný-me-nos ai - ó-[lois ki-thá-ri-os
 mé - le - sin, há-]ma d'í - a-chen pe-tro - ka-toí - kē - tos ā - ch[ō
 [hó] dé gé-gāth' hó - ti nó - ōi de - xā - me-nos am - bró-tān
 Di - [ós e - pég - nō phré]n'; anth' hón e - keí - nās ap' ar -
 - chās Par-ē - o-na ki-klēi - sk[o-men há-pās l]ā - ós au - toch-thó-nōn
 ē - dé Bác - chou mé - gas thyr - so - plē[x hes - mós hi] - e -
 - rós te-chnī - tōn é - noi - kos pó - lei Ke-kro - pí - āi.

Şekil 60. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 15.-21. satırlarının West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁰⁹ West 1992b, 295-296.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 15.-21. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 61**'de görülmektedir¹¹⁰.

15
με-λι-πνο-ον δε λι-βυα αὐ-δάγ χέ-π(ν λαοπό-ς ἀ-νέ μελ)πεν [ἀ]-

16
δει-εῖ-αν ὁ-πα μει-γνύ-με-νος αἰ-εῖ-άλ-[ου κιθάριος]

17
[μέλεσιν ᾠ]μα δ' ἰ-α-χεμ πε-τρο-κατ-οῖ-κη-τος ἀ-

χ(ὠ παιάν ιὲ παιάν]

18
ὁ δε γέγαθ' ὁ-τι νό-αι δε-ξά-με-νος ἀ-αμ-βρό-ταν Διός ἐπέ-

19
[γνω φρέ]γ' ἀνθ' ὠ-ῶν ἐ-καί-νας ἀπ' ἀρ-χᾶς Παι-ή-

20
ο-να κι-κλήτ-εκ[ομεν ἅπας]λαός αὐ-τ[ο]-χθό-νων ἡ-δὲ Βάκ-

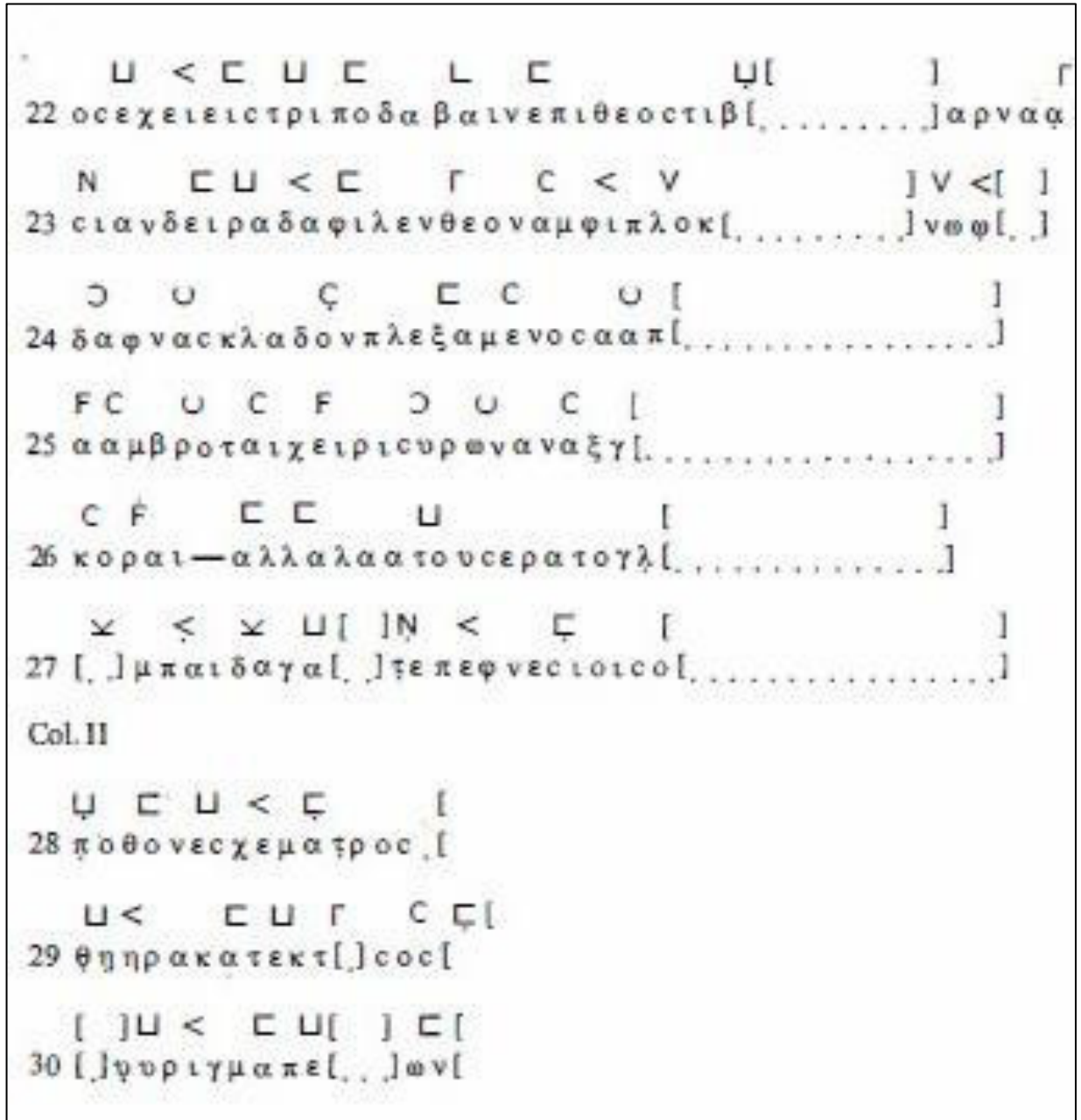
21
χου μέ-γας θυρ-κο-πλή[ξ ἐς μό-ς ἰ]-ε-ρός τε-χνι-τῶ-ων ἐν-οι-

κὺ-δε πό-λει Κε-κρο-πί-αι.

Şekil 61. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 15.- 21. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkripsiyon yorumu.

¹¹⁰ Pöhlman-West 2001, 79.

Antik nota yazısı içeren ve Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 22.-30. satırlarının bir kopyası **Şekil 62**'de görülmektedir¹¹¹.

Şekil 62. Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 22.-30. satırlarının kopyası.

¹¹¹ Pöhlman-West 2001, 80.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 22.-30. satırlarının West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 63**'de görülmektedir¹¹².

al - la chrēs - m]ōi - dón hós é - cheis trí - po - da, bain' e - pi the -
 - os - ti - b[é - a tăn - de P[ar - nā - sí - ãn dei - rá - da phi - lén - the - on.
 am - phi pló - k[a - mon sý đ'oi -] nó - [pa] dáph - nās klá - don
 ple - xá - me - nos ap[am - bró - tãi chei - rí sý -
 - rōn, á - nax, G[ás pe - lō - rōi sy - nan - táis] kó - rāi.
 al - la Lā - toús e - ra - to - g[lé - pha - ron ér - nos a - grí - ã]n paí - da Gás
 t' é - pe - phnes ī - ois, ho[- moí - ōs te Ti - ty - ón hó - ti] pó - thon és - che mã -
 - trós [te - às] thér hã ka - ték - tã - sos[s]ý - rigm' ap' e[u - n]ón[

Şekil 63. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 22.-30. satırlarının West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹¹² West 1992b, 297-298.

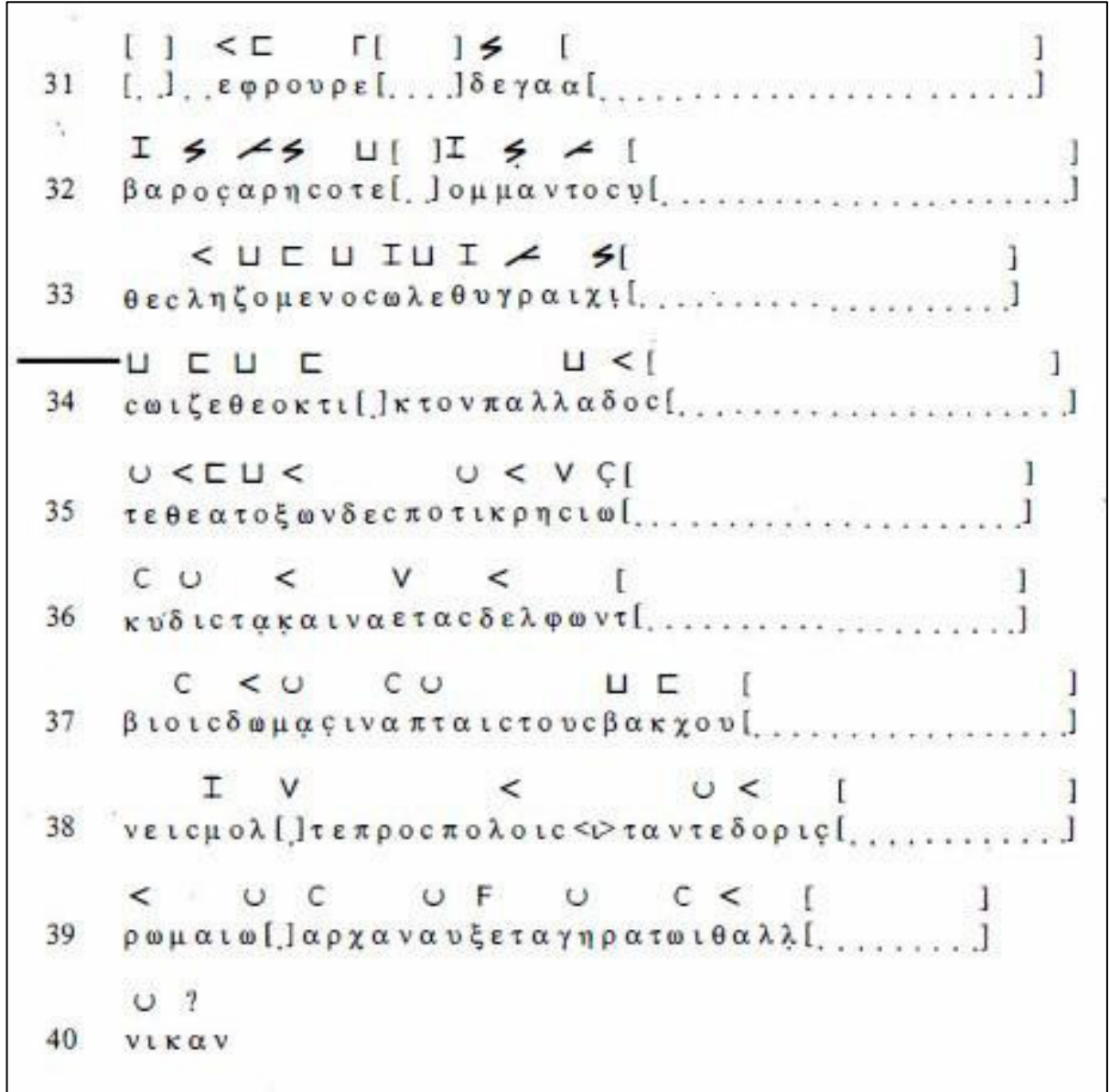
Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 22.-30. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 64**'de görülmektedir¹¹³.

22
'Αλ-λά χρη-σι-μὸν ἔ-χει-εις τρι-πο-δα, βαῖν' ἐ-πι θε-
ο-σι-β[ε]-α ταάνδε Π[α]ρ-να-σί-αν δει-ρά-δα φιλ-έν-θε-ον.
23
'Αμ-φι-πλό-κ[α]-μον εὐ-δ' οἰ-νω-φ[α] δάφ-νας κλά-δον
24
πλε-ξά-με-νος ἁ-α-π[λέτους] θεμελίου εἵ-
25
χει-ρί εὐ-ραν, ἁ-ναξ, Γ[ά]ς πελώ-ρει συναν-τά[ς] κό-ραι
26
'Αλ-λά Λα-α-τοῦς ἐ-ρα-το-γ[ά]φ-αρον ἔρ-νος ἀγρί-αμ
27
παῖ-δα Γα[ά]ς γ' ἔ-πεφ-νευ ἰ-σ[α]ς ὁ-[μοί-ως τε Π[α]ν-
28
[ὄν ὅτι] πό-θον ἔ-χε ματ-ρός[
29
ἀετ-κατ'ε-κτ[α]ς ὅς[
30
[να]-ῶν[
1.

Şekil 64. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 22.-30. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹¹³ Pöhlman-West 2001, 81.

Antik nota yazısı içeren ve Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 31.-40. satırlarının bir kopyası **Şekil 65**'de görülmektedir¹¹⁴.

Şekil 65. Limenios'un Zafer Şarkısı olarak adlandırılan ilahi metninin 31.-40. satırlarının kopyası.

¹¹⁴ Pöhlman-West 2001, 82.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 31.-40. satırlarının West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 66**'da görülmektedir¹¹⁵.

[eit'] e-phrou - reis dé Gá[s ho bár-] ba-ros Á-rēs hó-te [te-]ón

man-tó-sy[-non lē - zó-me-nos ō - leth' hyg - rai chi[- ó-nos en zá-lāi.

[all' ō Phoi-be,] sōt - ze the - ó - ktis - ton Pal - lá-dos [ás - ty kai

lā - ón klei-nón, sýn] te the-á tó - xōn des - pó-ti Krē - sí - ōn

[ky-nōn t' Ár-te-mis ē - dé Lā - tō] kŷ - díς - tā; kai na - é - tās

Del-phōn t[ē - me-leith' há - ma ték - nois,] bí - oi - sí, dō - ma-sin a -

-ptaís-tous, Bác-chou [th' hī-e - ro - nī - kai - sin eu - me-]neis mó-le - te

pros - pó-loi - si, tās te do-rí - s[tep-ton kár - te -] Rhō - maí-ōn

ar - chān aú - xet' a - gē - rá - tōi thál[-lou - san phe-re-]nī - kān.

Şekil 66. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 31.-40. satırlarının West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹¹⁵ West 1992b, 298-299.

Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 31.-40. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 67**'de görülmektedir¹¹⁶.

31 [ὅτ'] ἔπε - φρού - ρε[ι-ει]ς δὲ Γα-ἀ[ς] ἱερόν, ὦ - ναξ παρ' ὀμ[ο]-

32 [φαλόν, ὁ βάρ] - βα - ρος Ἄ-ρης ὁ - πε [πε] - ὀμ μαν - πύ-ρυ[νον]

33 [οὐ σεβί - ζαν ἔδος παλκυ]θεε λη<ι>-ζό - με - νος ὦ - λεθ' ὅ -

γράι χι-όνος ἐν ζάλαι.]

34 [Ἄλλ', ὦ Φοῖβε,] αἰ - ζε θε - ὁ - κτις(κ) - τον Παλλ - λά - δος [ἄττο καί]

35 [λαόν κλεινόν, σύν] τε θε - ἄ, τόξ - ὦν δεσ - πό - τι Κρη - σί - ω[ν]

36 [κυνῶν τ' Ἄρτεμις, ἡδὲ Λα - τῶ] κυ - δισ - τα - [καί] να - ἔ - τας

37 Δελ - φῶν τ[ημελεῖθ' ἄμα τέκ - νους συμ]βί - σις, δά - μα - ριν ἄ -

38 πται-τους, Βάκ-χου [θ' ἱερὸν] καὶ εὐμε[νέ]ις μό - λ[ε] - τε

39 προ-πό - λοι-οσι>, τάν τε δο-ρί - ς[τεπὼν κάρτει] ῥω - μαί - ω[ν]

40 ἀρ - χάν αὔξ - εἴ - ἄ - γη - ρά - ται θάλλ[ουσιν] φερε - νί-καν.

Şekil 67. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın 31.-40. satırlarının Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹¹⁶ Pöhlman-West 2001, 83.

3.6.3. Limenios'un Zafer Şarkısı'nın Seslendirilmesi

Limenios'un Zafer Şarkısı olarak bilinen ezgi için, önceki bölümde de detaylıca anlatıldığı gibi 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır.

Lidyen ve Hypolidyen modunda olduğu düşünülen¹¹⁷ ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vürmalı çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı $\text{♩} = 205$ olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 4 dk. 27 sn. ile 4 dk. 30 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 68**'de, **Şekil 69**'da, **Şekil 70**'de ve **Şekil 71**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

$\text{♩} = 205$

It e pi te les ko pon tan de par nas si an fi lo kho ron

6 di ko rü fon kley tün hüm non ka tar khe te de mon pi e ri des

11 hay ni fo bo lus pe tras nay eth he li ko ni das mel pe te de

16 pü thi on khrü se o khay tan he ka ton ev lü ran foy bon hon e

Şekil 68. Seslendirilen Limenios'un Zafer Şarkısı'nın ilk bölümü.

¹¹⁷ West 1992b, 300.

21 tik te la to ma kay ra pa ra lim nay klü tay kher sig lav

26 kas e lay as thi gus oz zon en a go ni ays e ri tha le

31 pas de ga the se po los u ra ni os ne ne mus des khen ay

36 ther a el lon ta khü pe teys dro mus le kse de ba rüb ro mon

41 ne re os za me nes oydm e de me gas o ke a nos hos pe riks

46 gan hü grays an ka lays am pe khey to te li pon kün thi an

51 na son e pe ba the os pro to kar pon klü tan at thid e pi

56 ga lo foy pro ni tri to ni dos me li pno on de li būs av

61 dan khe on lo tos a ne mel pen ha dey an o pa meyg nü me nos

66 ay o loys ki tha ri os me le sin ha ma di a khen pe tro ka tay

Şekil 69. Seslendirilen Limenios'un Zafer Şarkısı'nın ikinci bölümü.

71 ke tos a kho ho de ge gath ho ti no oy de ksa me nos am bro tan

77 di os e peg no fren anth hon e key nas ap ar khas pay e o na ki kley

83 sko men ha pas la os av tokh tho non e de bak khu me gas thür so plex

89 hes mos hi e ros te khni ton e noy kos po ley ke kro pi ay

94 al la khres moy don hos e kheys tri po da bayn e pi the os ti be a

99 tan de par nā si an dey ra da fi len the on am fi plo ka

104 mon sü doy no pa daf nas kla don ple ksa me nos ap (eşlik)

109 (eşlik) am bro tay khey ri sü ron a naks gas pe lo

114 roi sü nan tays ko ray al la la tus e ra to gle fa ron er

Şekil 70. Seslendirilen Limenios'un Zafer Şarkısı'nın üçüncü bölümü.

118
nos a gri an pay da gas te pe fnes i oys ho moy os te ti tü

124
on ho ti po thon es khe ma tros te as (eşlik) ther ha ka tek

129
ta sos sü rigm ap ev non eyt ef ru reys de gas ho bar

135
ba ros A res ho te te on man to sü non le zo me nos o leth hüç

140
ray khi o nos en za lay all o foy be soy ze the o ktis ton pal la das as tü kay

144
la on kley non sün te the a to kson des po ti kre si on kü non t'Ar te mi se de la

147
to kü dis ta kay na e tas dei fon te me leyth ha ma tek noys bi oy si do ma sin a

150
ptays tus bak khu th'hi e ro ni kay sin ev me neys mo le te pros po loy si tan te do ri

153
step ton kar te i rho may on ar khan av kset a ge ra toy thal lu san fe re ni kan

Şekil 71. Seslendirilen Limenios'un Zafer Şarkısı'nın dördüncü bölümü.

3.7. SEİKİLOS'UN ŞARKISI

3.7.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Üzerindeki metinden dolayı Seikilos'un şarkısı olarak ünlenen, anılan ve **Şekil 72**'de fotoğrafı¹¹⁸ görülen Seikilos yazıtının Aydın şehrinde demiryolu yapım çalışması sırasında ele geçtiği bilinmektedir¹¹⁹. 1883 yılında W. Ramsay tarafından yayınlanan makalede yazıt yorumlanmaya çalışılmış, ancak ikinci bölümde üzerinde küçük halde yazılmış bulunan yazıların anlamlandırılmadığı belirtilmiştir¹²⁰.

Şekil 72. Seikilos Yazıtı'nın Laumonier tarafından çekilen fotoğrafı.

¹¹⁸ Pöhlman-West 2001, 214; Civelek 2013, 155, Fig. 1.

¹¹⁹ Civelek 2013, 155.

¹²⁰ Ramsay 1883, 277.

Bu yazıt demiryolu yapım şirketinin yöneticisi olan E. Purser tarafından kendi özel koleksiyonuna alınmıştır. Yazıtın alt kısmı kırık ve üzerindeki metinde eksiklik vardır, bir saksının altında kaide olarak kullanılmak üzere E. Purser'in eşi bayan Pursel tarafından sütunun alt kısmının kestirmesinden dolayı yazıtın bir satırının kayıp olduğu anlaşılmıştır¹²¹.

İzmir işgali sırasında yazıt Purser'in kayınpederi olan Young'ın koleksiyonuna geçmiştir. İşgal süresi boyunca Young İzmir Buca semtindeki evinde kalmış, 1922 senesinde Fransız araştırmacı A. Laumonier tarafından yazıtın fotoğrafı çekilmiştir. Hollanda Konsolosu bu yazıtı korumuş, ardından yazıt avukat W. Daniels tarafından İstanbul'a, oradan da Stockholm'e götürülmüştür¹²².

Yazıtın büyük bir bölümünün korunmuş olması ve içerdiği notalar bakımından günümüze kadar ulaşması araştırmacılar tarafından son derece önemli görülmektedir¹²³. 1966 yılında Danimarka Ulusal Müzesi, Eski Eserler Bölümü tarafından satın alınmıştır. 6 Aralık 1967'de Kopenhag'ta J. Raasted tarafından halka açık bir konferans ile yazıt yayınlanmıştır. Söz konusu yazıt günümüzde numara, 35 oda 11'de 14897 envanter kayıt numarası ile koruma altına alınmış bulunmaktadır¹²⁴.

Aydın şehir merkezindeki Tralleis Antik Kenti'nden geldiği bilinen ve MS 2. yy.a tarihlenen mezar taşı pek çok çalışmaya¹²⁵ konu olmuştur. İçeriğinde Antik dönem müzik notası barındıran yazıtın metnine ait bir kopya¹²⁶ **Şekil 73**'de görülmektedir.

¹²¹ Pöhlman-West 2001, 90; Civelek 2013, 155-156.

¹²² Pöhlman-West 2001, 90; Civelek 2013, 155-156.

¹²³ Meier 2017, 104.

¹²⁴ Civelek 2013, 156.

¹²⁵ Hagel 2010, 286; Civelek 2013, 155-158.

¹²⁶ Pöhlman-West 2001, 89.

IV. Fragments from the Roman Period

SEIKILOS, Funeral Epitaph

Second century A

1 εικωνηλιθος
2 ειμι·τιθησιμε
3 σεικιλοσενθα
4 μνημησθανατου
5 σημαπολυχρονιον

ς ζ̄ ζ̄̄ κιζ ῑ
6 ο σονζησφαινου

κ̄ ῑ ζ̄̄ ῑκ̄ ο
7 μηδενολωσσυ

ς̄ ο̄ φ̄ σ̄ κ̄ ζ̄
8 λυπουπροσολι-

ῑ κ̄ κ̄ σ̄ ο̄ φ̄
9 γονεστιτοζην

ς̄ κ̄ ο̄ ῑ ζ̄
10 τοτελοσχρο-

κ̄ σ̄ σ̄ σ̄ χ̄
11 νοσαπαιτει

12 σεικιλοσευτερ(που)
13 ζη ῑ

Şekil 73. Antik müzik notası içeren ve Seikilos'un Şarkısı olarak bilinen metnin bir kopyası.

3.7.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar – Araştırmalar

Yazıtın ilk müzik analizi Crusius tarafından yapılmıştır, en önemli çalışmalardan biri olarak kabul edilmiş, anlamlı bir ritim yapısı ve notasyon yorumu gerçekleştirdiği belirtilmiştir¹²⁷. Şiirin altı satır olarak ve iambik ölçüsü sisteminde yazıldığı anlaşılmıştır¹²⁸. Çoğunlukla dikhronik ve genel olarak hecelerden oluştuğu belirtilmiş, yazıtın İyonyen modunda ve çıkıcı dizi özelliğinde bulunduğu aynı zamanda ses ve söz uyumuna dikkat edilerek yazıldığı yorumu yapılmıştır¹²⁹. E. Martin ritim yönünden incelemiş, W. Fischer çağdaş paralelliklerden ezgiyi aydınlatmaya çalışmış ve Gregoryan ilahisi ile Alman folk müziğinde bu ezginin yankılarının bulunduğu ifade edilmiştir¹³⁰.

Yazıt W. Peek, F.B. Poljakov ve R. Merkelbach ve J. Strauber tarafından kaynakça ile birlikte yeniden basılmıştır¹³¹. Söz konusu, Seikilos Yazıtı melodik olarak değerlendirilirken Aristoksenos'un müzik bilgi ve sistematik terminoloji kaynak eserinden yararlanıldığı belirtilmiştir¹³².

Ezginin notasyon yorumu öncelikle West tarafından yapılmıştır¹³³ ve bu yorum **Şekil 74**'de görülmektedir. Daha sonra Pöhlman ve West birlikte tekrar notasyon yorumu yapmıştır¹³⁴ ve bu yorum da **Şekil 75**'de görülmektedir.

Şekil 74. Seikilos'un Şarkısı'nın West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹²⁷Pöhlman-West 2001, 90.

¹²⁸Mathiesen 1999, 148-149.

¹²⁹West 1992b, 301; Pöhlman-West 2001, 90.

¹³⁰Pöhlman-West 2001, 90.

¹³¹Peek 1955, 609 no.1955; Poljakov 1989, 186-188, no.219; Melkerbach-Stauber 1998, 207.

¹³²Solomon 1986, 479.

¹³³West 1992b, 301.

¹³⁴Pöhlman-West 2001, 90.

Εἰκὼν ἢ λίθος εἰμί· τίθησί με Σεικίλος ἔνθα
μνήμης ἀθανάτου σῆμα πολυχρόνιον.

Σεικίλος Εὐτέρ(που)

ζῆς.

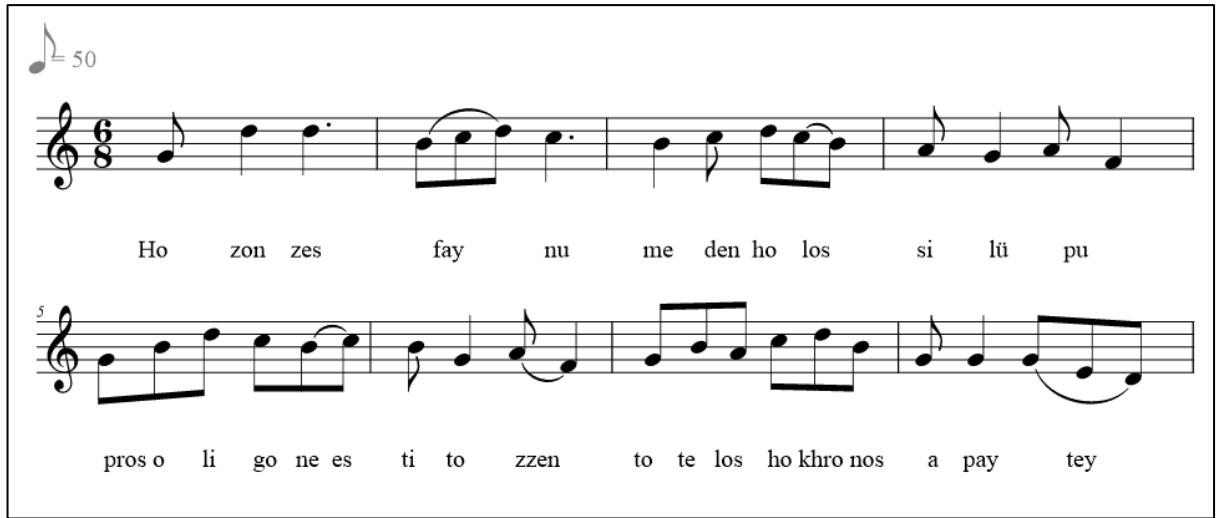
Şekil 75. Seikilos'un Şarkısı'nın Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

3.7.3. Seikilos'un Şarkısı'nın Seslendirilmesi

Seikilos'un Şarkısı, önceki bölümde de anlatıldığı üzere pek çok çalışmaya konu olmuş, bunlardan en önemlisi 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından yapılan transkriptasyon değerlendirmeleridir.

İyonyen modunda olduğu düşünülen¹³⁵ ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Ezgi kısa olması nedeniyle daha iyi anlamak için iki dönüşlü çalınmış ve metronom hızı : 50 olarak seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 26 sn. ile 30 sn. arasındadır. Her bir enstrüman için iki dönüşlü toplam süresi yaklaşık 46 sn. ile 1 dk. Arasında olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 76**'da ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

Ho zon zes fay nu me den ho los si lti pu

pros o li go ne es ti to zzen to te los ho khro nos a pay tey

Şekil 76. Seslendirilen Seikilos'un Şarkısı.

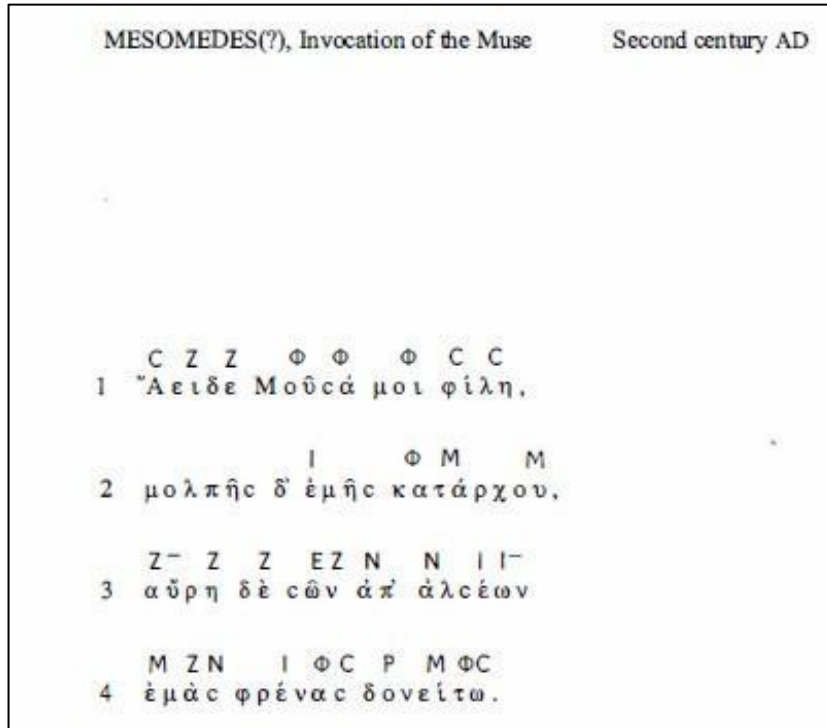
¹³⁵ West 1992b, 302.

3.8. MOUSA'YA YAKARIŞ EZGİSİ

3.8.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Antik Dönemde özellikle Yunan mitolojisinde ilham perileri olarak anılan ve sanatın değişik dallarıyla ilişkili görülen Mousalar, etimolojik olarak Yunanca bir kelimedir ve Yunanca “Mousike” veya “ Mousa” kelimesinden türemiştir¹³⁶. Yunan mitolojisine göre Tanrı Zeus’un kızları sayılan dokuz peri kızına “Mousa” (Muse) adı verilmiştir. Eski Yunanlılar bu peri kızlarının tüm dünyanın güzelliklerini ve ahengini düzenlemekle görevli olduklarına inanırlardı. O yüzden bugün hemen hemen her dilde kullanılan müzik kelimesinin bu dokuz ilham perisi kızdan dolayı “Müz” kökünden geldiği kabul edilmektedir. Mousalar hakkında yazılmış olan bir ezgi de günümüze ulaşmıştır. Söz konusu bu ezgi literatürde “Mousa’ya Yakarış Ezgisi” olarak geçmektedir¹³⁷.

Mesomedes tarafından yazıldığı düşünülen ve MS 2. yy.a ait olduğu düşünülen Mousa’ya Yakarış Ezgisi’nin¹³⁸ bir kopyası **Şekil 77**’de görülmekte ve West tarafından yapılan değerlendirmede ikinci satırın, birinci, ikinci ve dördüncü notaları eksik olduğu için varsayımsal olarak tamamlandığı ifade edilmiştir¹³⁹.

Şekil 77. Mousa’ya Yakarış Ezgisi’nin bulunduğu Papirüs’ün 1.- 4.satırlarının kopyası.

¹³⁶ Erhat 2015, 208.

¹³⁷ Erhat 2015, 208.

¹³⁸ Hagel 2010, 287.

¹³⁹ West 1992b, 302.

3.8.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Söz konusu Papirüs metni, 1992 yılında West, 1999 yılında Landels, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından nota transkriptasyonu yapılarak yorumlanmıştır¹⁴⁰. Mousa'ya Yakarış Ezgisi olarak adlandırılan ilahinin 1.-4. satırlarında yer alan antik nota yazısının bulunduğu metnin bir kopyası Pöhlman–West tarafından çıkarılmış olup **Şekil 78**'de görülmektedir¹⁴¹.

Şekil 78. Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin 1.-4. satırlarında yer alan Antik müzik nota yazısını gösteren metin.

West tarafından yapılan çalışmada; söz konusu Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin yazılı bulunduğu papirüsteki metnin 3. ve 4. satırlarında kullanıldığı belirtilen ve sol# (G#) olarak yazılan notanın, liden moduna ait bir ses olmayıp, uyumsuz bir ses olarak işitilmesi nedeniyle, yorumun tahmini olarak değerlendirildiği belirtilmiştir¹⁴². West'in bu ezgi üzerine yaptığı notasyon yorumu **Şekil 79**'da görülmektedir.

Şekil 79. Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁴⁰ Hagel 2000, 132.

¹⁴¹ Pöhlman-West 2001, 92.

¹⁴² West 1992b, 302.

Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin Landels tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 80**'de görülmektedir¹⁴³.

Şekil 80. Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin Landels tarafından yapılan nota transkripsiyon yorumu.

Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu ise **Şekil 81**'de verilmiştir¹⁴⁴.

Şekil 81. Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkripsiyon yorumu.

¹⁴³ Landels 1999, 254.

¹⁴⁴ Pöhlman-West 2001, 93.

3.8.3. Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nin Seslendirilmesi

Mousa'ya Yakarış Ezgisi üzerine, önceki bölümde detaylıca anlatıldığı üzere 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında Landels tarafından, 2001 yılında da Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirmesi yapılmıştır.

Ezginin 2. satırının 1., 2. ve 4. notalarının eksik olarak günümüze ulaşmış olmasından dolayı ezginin modu kesin olarak belirlenememiş, 3. ve 4. satırdaki notalar dikkate alınarak varsayımsal olarak Lidyen modu olabileceği önerilmiştir¹⁴⁵.

Ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Ezgi kısa olduğu için daha iyi anlamak adına iki dönüşlü çalınmış ve metronom hızı $\text{♩} : 45$ olarak seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 35 sn.-48 sn. arasındadır. Her bir enstrüman için iki dönüşlü toplam süresi yaklaşık 1 dk. 10 sn. ile 1 dk. 35 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 82**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

A ey de Mu sa moy fi le mol pes de mes ka tar khu

av re de son ap al se on e mas fre nas do ney to

Şekil 82. Seslendirilen Mousa'ya Yakarış Ezgisi.

¹⁴⁵ West 1992b, 302.

3.9. MESOMEDES'İN APOLLON'A VE KALLIOPE'YE YAKARIŞ EZGİSİ

3.9.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi olarak adlandırılan ilahi MS 2. yy.a tarihlendirilmekte olup bir papirüs üzerinde yer almaktadır¹⁴⁶. Söz konusu ezgiye ait olan ve Antik nota yazısı içeren metnin bir kopyası ve notasyonu Pöhlman ve West tarafından verilmiş olup, **Şekil 83**'de görülmektedir¹⁴⁷.

MESOMEDES, Invocations of Calliope and Apollo Second century AD

C	P	M	P	C	Φ	C																				
5	Κ	α	λ	λ	ι	ό	π	ε	ι	α	σ	ο	φ	ά	,											
	Φ		N	C		C	C	C	C	Γ		R		Φ												
6	Μ	ο	υ	ς	ῶ	ν	π	ρ	ο	κ	α	θ	α	γ	έ	τι	τ	ε	ρ	π	ν	ῶ	ν	,		
	R		Φ		C		P		M		I		M													
7	κ	α	ι		σ	ο	φ	ῆ		μ	υ	ς	τ	ο	δ	ό	τ	α	,							
	M		I		E		Z		Γ		M		P		C		M		I							
8	Λ	α	τ	ο	ῦ	ς		γ	ό	ν	ε	,	Δ	ή	λ	ι	ε		Π	α	ι	ά	ν	,		
	M		I		Z		M		I		Φ		C		C											
9	ε	ὕ	μ	ε	ν	ε	ῖ	ς		π	ά	ρ	ε	ς	τέ	μ	ο	ι	.							

Notation in N, C and V:

5N	C P M P C Φ C	6Φ NC C C C	7 Λ Φ
5C	C P M P C Φ C	6Φ NC C C C C [C]	7 R Φ
5V	C P M P C Φ C	6Φ NC C C C C	7 R Φ
7N	P Φ C P M I M	8M I	E Z Γ M P C M I
7C	P Φ C P M I M	8M I	E Z Γ M P C M I
7V	R Φ C P M I M	8M I	E Z Γ M P C M
9N	M I Z M I Φ C C		
9C	M I Z M I Φ C C		
9V	M I Z M I Φ C C		

Şekil 83. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin metin kopyası ve notasyonu.

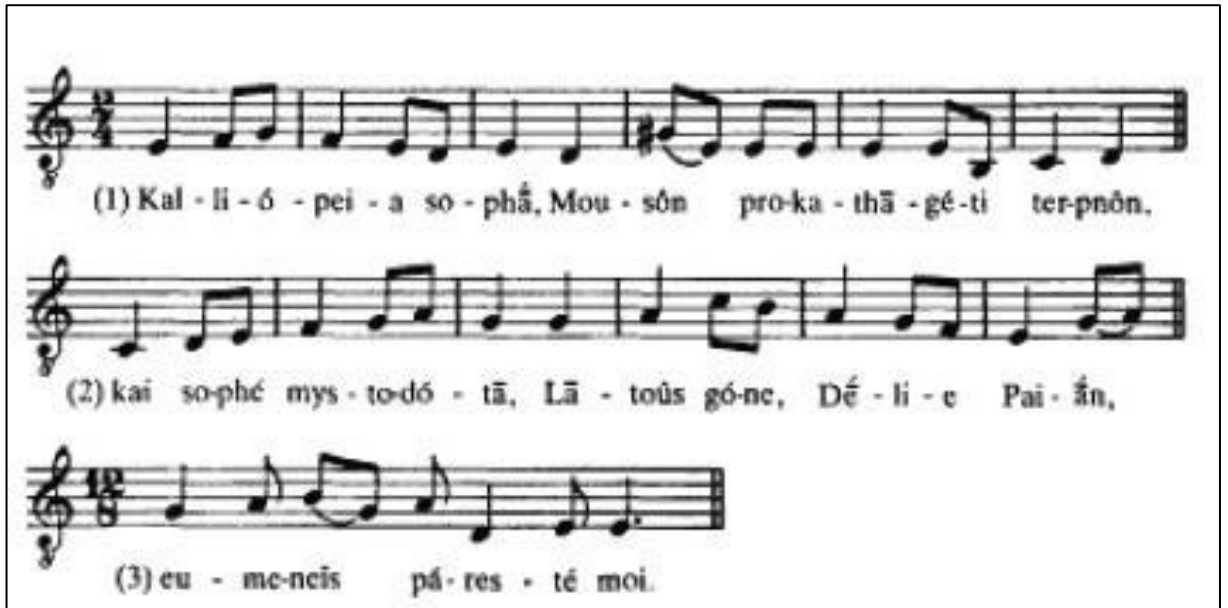
¹⁴⁶ Hagel 2010, 288.

¹⁴⁷ Pöhlman-West 2001, 94.

3.9.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Söz konusu ezgi söz ve ses uyum içinde yazılmış melodik olarak inici ve çıkıcı özellik gösteren hareketleriyle karakterize edildiği ifade edilmiştir¹⁴⁸. Metindeki eksik kısımlar göz önüne alındığında, yine Mesomedes'e ait olan bir önceki ezgi Mousa'ya Yakarış Ezgisi'nde de görüldüğü¹⁴⁹ gibi, West tarafından bu ezgi için de G# (sol#) sesi ile kromatik süsleme dokunuşu yapıldığı belirtilmiştir¹⁵⁰. Mesomedes'in eserlerinde çoğunlukla Lidyen modunu kullanmış olduğu ve bu parçanın da Lidyen modunda olduğu araştırmacılar tarafından dile getirilmiştir¹⁵¹.

Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin M. L. West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 84**'de görülmektedir¹⁵². Avusturyalı klasik filolog ve müzik tarihçisi S. Hagel tarafından; geleneksel özelliklere sahip, çoğunlukla çıkıcı ve inici üçlü aralık kullanıldığı belirtilmiştir¹⁵³.

Şekil 84. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁴⁸ Hagel 2010, 288.

¹⁴⁹ West 1992b, 302.

¹⁵⁰ West 1992b, 303.

¹⁵¹ Hagel 2010, 288.

¹⁵² West 1992b, 303-304.

¹⁵³ Hagel 2014, 139-140.

Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin Landels tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 85**'de görülmektedir¹⁵⁴.

Şekil 85. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin Landels tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 86**'da görülmektedir¹⁵⁵.

Şekil 86. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁵⁴ Landels 1999, 254.

¹⁵⁵ Pöhlman-West 2001, 95.

3.9.3. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin Seslendirilmesi

Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi'nin, önceki bölümde de anlatıldığı gibi, 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında Landels tarafından, 2001 yılında da Pöhlman ve West tarafından transkripsiyon değerlendirilmesi yapılmıştır.

Lidyen modunda olduğu düşünülen¹⁵⁶ ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 45 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 41 sn. - 45 sn. arası olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 87**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

♩ = 45

Ka li o pe a so fa Mu son pro ka tha ge ti ter pnon

kai so fe müs to do ta la tus go ne de li e Pay an

ev me neys pa res te moi

Şekil 87. Seslendirilen Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi.

¹⁵⁶ West 1992b, 304.

3.10. MESOMEDES'İN GÜNEŞ İLAHİSİ

3.10.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Mesomedes'in Güneş İlahisi olarak adlandırılan eser, kabaca MS 2. yy.a tarihlendirilmekle¹⁵⁷ birlikte, MS 100-150 arasına ait olduğu düşünülmektedir ve Mesomedes'in günümüze ulaşan diğer eserlerine göre uzun olarak ele geçmiştir¹⁵⁸. Söz konusu ilahiye ait olan ve Antik nota yazısı içeren metnin bir kopyası Pöhlman ve West tarafından verilmiş olup, **Şekil 88**'de görülmektedir¹⁵⁹.

MESOMEDES, Hymn to the Sun		Second
	CC C C I C P C ΦΛ C	15 M I Z Z Z Z E I E Z ποταμοὶ δὲ σέθεν πυρὸς ἀμβρότου
7	Χιονοβλεφάρου πάτερ Ἀοῦς,	16 P M I Z Z I M P C τίκτουςιν ἐπήρατον ἀμέραν.
	Φ MM M M I C Φ MIΛ M	17 C Φ C P M MM P P C σοὶ μὲν χορὸς εὐδῖος ἀστέρων
8	ῥοδόεσσαν ὅς ἄντυγα πῶλων	18 M I M M I P M I Z Z κατ' Ὀλύμπον ἀνακτα χορεύει
	M IM I I P M IZΛ Z	19 Z Z M Z Z MZ I E Z ἀνετον μέλος αἰὲν αἰδῶν
9	πτανοῖς ὑπ' ἰχνεσσι διώκεις,	
	M Z M Z I M <I> I M Z I	20 M IZ Z M I P Φ Z Z Φοιβηίδι τερπόμενος λύραι.
10	χρυσέαισιν ἀγαλλόμενος κόμαις	
	M I Z I M I P Φ C P PC	21 C P M M M C P MM IΛ M γλαυκά δὲ πάροιθε Σελάνα
11	περὶ νῶτον ἀπείριτον οὐρανοῦ	22 I M I MM P M I Z Z χρόνον ἄριτον ἀγεμονεύει
	C P M C M M M M M I M	23 M I Z I M I Φ C P M P C λευκῶν ὑπὸ εὐρμασι μόσχων.
12	ἀκτῖνα πολύτροφον ἀμπλέκων,	
	I M P M I Z I M P Λ P C	24 C C C C C C P C P Φ P M γάνυται δὲ τέ σοι νόος εὐμένης
13	αἰγλας πολυδερκέα πάγαν	
	C P M M M C R Φ M M	25 M I Z I M I Φ C P M P C πολυεῖμονα κόσμον ἐλίεσων.
14	περὶ γαῖαν ἅπασαν ἐλίεσων,	

Şekil 88. Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin yer aldığı papirüs üzerindeki metnin 7.-25. satırlarının kopyası.

¹⁵⁷ Pöhlman-West 2001, 96.

¹⁵⁸ Hagel 2010, 288-289.

¹⁵⁹ Pöhlman-West 2001, 96-98.

3.10.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Mesomedes'in Güneş İlahisi olarak anılan eser Müzikal olarak az da olsa süslenmiş bir tarzda yazıldığı belirtilmiş, Roma İmparatoru Hadrianus Döneminin tüm sanat dalları üzerinde etkisi olduğu gibi Mesomedes'in eserleri üzerinde de etki yaptığı düşünülmüştür¹⁶⁰. S. Hagel tarafından ezginin temel bir ritim üzerine oluşturulduğu belirtilmekte, diğer ilahilerindeki dizi sistemi ile benzer özelliklerde olduğu dile getirilmiştir¹⁶¹.

Landels tarafından, bazı ölçü sonlarında 2/4 lük ölçü denenmiş ardından, değiştirilerek Ritim 8+7/8'lik ölçü sistemi kullanılarak daha açık bir anlatım şekli seçildiği ifade edilmiştir¹⁶². Enstrüman eşliliğinde G (sol), A (la), Bb (si bemol), C (do), D (re), E (mi), F (fa) ses dizi ile eşlik edilmiştir¹⁶³.

Söz konusu Papirüs metninin, 1992 yılında West, 1999 yılında Landels, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından müzik notasyonu yorumlanmıştır. Her bir çalışmanın notasyonu aşağıda verilmiştir.

¹⁶⁰ Pöhlman-West 2001, 106.

¹⁶¹ Hagel 2010, 288-289.

¹⁶² Landels 1999, 254-255.

¹⁶³ Çelik 2015, 635.

Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu Şekil 89'da görülmektedir¹⁶⁴.

(1) Chi-o-nob-le-phá-rou pá-ter Ā · oūs, (2) rho-dó-es-san hós án · ty-ga pō · lōn

(3) ptā-nois hyp' í-chnes · si · di · ō · keis, (4) chry-sé-ai · sin a-gal · ló-me-nos kó-mais,

(5) pe-ri nō-ton a-peí-ri-ton ou · ra-nōū (6) ak · tí · na po-lýs-tro-phon am-plé-kōn,

(7) aí · glās po-ly-der · ké · a · pā · nān (8) pe-ri gai · an há-pā · san he-lís · sōn;

(9) po-ta-moí dé sé-then py-rós am-bró-tou (10) tík · tou · sin e · pé · ra-ton hā · mé-rān.

(11) soí mén cho-rós eú · di-os as · té-rōn (12) kat' Ó-lym-pon á · nak · ta cho-reú · ei

(13) á · ne-ton mé-los ai · én a · eí · dōn, (14) Phoi-bē · í · di ter-pó-me-nos lý-rāi,

(15) glau · ká · dé pá-roi · the Se-lá · nā (16) chrónon hō · ri-on hā · ge-mo-neú · ei

(17) leu · kón hy-po sýr · ma-si mós · chōn; (18) gá-nytai dé té soi nó-os eu · me-nēs

(19) po-ly-eí · mo-na kós · mon he-lís · sōn.

Şekil 89. Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁶⁴ West 1992b, 304-305.

Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin Landels tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu Şekil 90'da görülmektedir¹⁶⁵.

(One octave lower than written)

Khi - o - no - bleph - a - roo pat - er A - oos, // rhod - o -
 essan hos an - tu - ga pō - lōn // piā -
 nois hup' ik - ness - i di - ō - keis, // chrý -
 seai - sin a - gall - om - en - os kom - ais // per - i
 nō - ton a - peir - it - on oo - ran - oo // ak -
 ti - na pol - y - stroph - on am - plek - ōn // ai -
 glas pol - y - der - ke - a pā - gan // per - i
 gai - an hap - ā - san hel - ias - ōn, // po - ta -
 moi de se - then pyr - os am - brot - oo // tik -
 too - sin e - payr - a - ton hā - mer - an.
 soi men khor - os eu - di - os ast - er - ōn // kat' Oi -
 ym - pon an - ak - ta khor - eu - ci // an - e -
 ton melos ai - en a - ei - dōn // Phoi -
 bay - i - di ter - pom - en - os lyr - ā // glau -
 ku de par - oi - the Se - lá - nā // khron - on
 hōē - i - on - hā - gem - on - eu - ci // leu -
 kōn hyp - o sur - ma - si mos - kōn; // ga - nu -
 tai de te soi no - os eu - men - ays // pol - y -
 ei - mon - a kos - mon hel - ias - ōn.

Şekil 90. Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin Landels tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁶⁵ Landels 1999, 256-258.

Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılmış olan müzik notası yorumu **Şekil 91**'de görülmektedir¹⁶⁶.

The image displays a musical score for the Hymn to the Sun by Mesomedes. It consists of two systems of staves, each with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The first system contains staves 7 through 14, and the second system contains staves 15 through 25. Each staff is accompanied by Greek lyrics in a modern transcription. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines.

7 Χι - ο - νοβ - λε - φά - ρου πά - τερ 'Α - οὐς,
8 ῥο - δό - ες - σαν ὅς ᾑν - τυ - γα πά - λαν
9 πα - νοῖς ὑπ' ἰχ - νος - α δι - ᾧ - κεις,
10 χρυ - σᾶν - τιν ἁ - γαλ - λό - με - νος κό - μαις
11 πε - ρὶ νῶ - τον ἁ - πεί - ρι - τον οὐ - ρα - νοῦ
12 ἄκ - τῆ - να πο - λύς - προ - φων ᾄ - πλέ - κων
13 αἶγ - λας πο - λυ - δερ - κέ - α πά - ναν
14 πε - ρὶ γαῖ - αν ᾄ - πα - σαν ἐ - λῆς - σων,
15 πο - τα - μοὶ δὲ σέ -θεν πυ - ρός ἄμ - βρό - του
16 τίς - του - τιν ἐπ - ῆ - ρα - τον ἁ - μέ - ραν.
17 σοὶ μέν χο - ρός εὖ - δι - ος ᾄς - τέ - ρων
18 κατ' Ὀ - λυμ - πον ᾄ - νακ - τα χο -ρεύ - ει
19 ᾑν - ε - τον μέ - λος αἰ - ἐν ἁ - κί - δων
20 Φοι - βῆ - ῖ - δι - τερ - πό - με - νος λύ - ραι
21 γλαυ - κά δὲ πᾶρ - σι - θε Οὐ - λά - να
22 χρό - νον ᾧ - ρι - σιν ἁ - γε - μο - νεύ - ει
23 λευ - κῶν ὑ - πό εὐφ - μα - ρι - μός - χων
24 γά - νυ - ται δὲ τέ - σοι νό - ος εὐ - με - νής
25 πο - λυ - εἰ - μο - να κόσ - μων ἐ - λῆς - σων.

Şekil 91. Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁶⁶ Pöhlman –West 2001, 97-99.

3.10.3. Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin Seslendirilmesi

Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin, önceki bölümde de anlatıldığı gibi, 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında Landels tarafından, 2001 yılında da Pöhlman ve West tarafından transkripsiyon değerlendirilmiştir.

Mesomedes'in bütün parçalarında Lidyen modu kullanıldığı¹⁶⁷ için bu ezginin de Lidyen modunda olduğu düşünülebilir. İlahinin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 65 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 52 sn. ile 2 dk. 25 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Adagio hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 92**'de ve **Şekil 93**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

♩ = 65

Khi o nob le fa ru pa ter A us rho do es san hos an tü ga po lon

pta noys hüp i khnes si di o keys khrü se ay sin a gal lo me nos ko mays

pe ri no ton a pey ri ton u ra nu ak ti na po lüs tro fon am ple kon

ay glas po lü der ke a pa nan pe ri gay an ha pa san he lis son

Şekil 92. Seslendirilen Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin ilk bölümü.

¹⁶⁷ West 1992b, 304.

9 po ta moy de se then pü ros am bro tu tik tu sin e pe ra ton ha me ran

11 soy men kho ros ev di os as te ron kat o lüm pon a nak ta kho rev ey

13 a ne ton me los ay en a ey dan foy be i di ter po me nos lü ray

15 glav ka de pa roy the se la na khro non ho ri on ha ge mo nev ey

17 lev kon hü po sür ma si mos kon ga nü tay de te soy no os ev me nes

19 po lü ey mo na kos mon he lis son

Şekil 93. Seslendirilen Mesomedes'in Güneş İlahisi'nin ikinci bölümü.

3.11. MESOMEDES'İN NEMESIS İLAHİSİ

3.11.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

Mesomedes'in Nemesis İlahisi olarak adlandırılan ezgi MS 2. yy.a tarihlendirilmektedir¹⁶⁸. Bazı araştırmacılar daha dar bir aralık önererek ezgiyi MS 100-150 arasına tarihlemektedir¹⁶⁹. Söz konusu ilahiye ait olan ve Antik nota yazısı içeren papirüs metninin bir kopyası Pöhlman ve West tarafından verilmiş olup, **Şekil 94**'de görülmektedir¹⁷⁰.

MESOMEDES, Hymn to Nemesis	Second century AD
1	Νέμεσις πτερόεσσα βίου ῥοπά, I M M M (M) I M M I C P M
2	κυανῶπι θεά, θύγατερ Δίκας, Φ M Z Z Z E Z I Z M
3	ἀκούφα φρυγμάτα θνατῶν M U U U U E Z E A U
4	ἐπέχεις ἀδάμαντι χαλινῶι, U U M I U Z E I M < I > M
5	ἐχθούσα δ' ὄβριν ὀλοῶν βροτῶν M M M M M M M M C M Φ
6	μέλανα φθόνον ἐκτός ἐλαύνεις. P C Φ P P
7	ὕπὸ σὸν τροχὸν ἀστατον ἀσπιβῆ R Φ C Φ < b I C Φ P M I
8	χαροπὰ μερόπων στρέφεται τύχα, Z E U Z I I < b M Z M
9	λήθουσα δὲ πᾶρ πόδα βαίνεις, M M M M M P M C Φ C Φ
10	γαυρούμενον αὐχένα κλίνεις. R Φ P P M I P M M M
11	ὕπὸ πῆχυν ἀεὶ βίοντον μετρεῖς, R Φ P C Φ P P C P M I
12	νεύεις δ' ὕπὸ κόλπον ὀφρῶν ἀεὶ U M I Z E I M (M) M Φ M
13	ζυγὸν μετὰ χεῖρα κρατοῦσα. Φ M M M P C M I A I
14	ἔληθι μάκαιρα δίκας πόλε E E E E Z Z I M I P
15	Νέμεσις πτερόεσσα βίου ῥοπά. E E E Z Z I M I I Z M
16	Νέμεσιν θεὸν αἰδομέν ἀφθίταν, I M M M M I M C P M M
17	Νίκην τανυσίπτερον ὄβριμαν Z M I Z E I I M Z M
18	νημερτέα καὶ πάρεδρον Δίκας, M M U U U U Z E U M
19	ἅ τ' ἀν μεγαλανορίαν βροτῶν P M M M M C < b M P M
20	νεμεσῶσα φέρεις κατὰ Ταρτάρου. Z

Şekil 94. Mesomedes'in Nemesis İlahisi'nin metin kopyası.

¹⁶⁸ Franklin 2008, 324.

¹⁶⁹ Hagel 2010, 289.

¹⁷⁰ Pöhlman-West 2001, 100-101.

3.11.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Avusturyalı klasik filolog ve müzik tarihçisi S. Hagel tarafından Hypolidyen modunda yazılmış olduğu belirtilen¹⁷¹ söz konusu ezginin 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında Landels tarafından, 2001 yılında ise Pöhlman ve West tarafından müzik nota yazımı yorumlanmıştır.

Mesomedes'in Nemesis İlahisi üzerine West tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 95**'de görülmektedir¹⁷².

The image displays a musical score for the Nemesis Hymn by Mesomedes. It consists of 20 numbered staves, each containing a line of Greek text and a corresponding musical notation. The notation is written in a single melodic line on a five-line staff, using a system of neumes (dots and lines) to indicate pitch and rhythm. The Greek text is written in a modern, clear font below each staff. The staves are numbered from 1 to 20, with some staves containing multiple lines of text. The overall layout is clean and professional, typical of a scholarly edition of ancient Greek music.

(1) Némēsi pterōes - sa, bēou thōpā. (2) ky-anō - pi theī, thý-ga-ter Dákēs,
(3) hū kōn-phu phry-ág - ma-ta thēw - tōn (4) e-pē-cheis a-dá-man - tē cha-ít - nōi,
(5) éch-thou-sa d'hý-brin o-kōn bro-sōn (6) mé-la-na phithō-non ek - tōs e-lai - neis.
(7) hypo-sōn tro-chōn ás - ta-ton as - ti bē (8) cha-ro-pā me-rō-pōn stréphe tōi tē-chā
(9) lē - thou-sa dé par - pó-da baí - neis, (10) gau - roú-me-non an - chē-ma klē - neis;
(11) hypo-pē-chyn a - oī bí - o-ton metreis, (12) neú-eis d'hypo-klōi pōnō-phryn a - cē,
(13) zy-gōn me-ta cheí - ra kra-tōú - sa, (14) hū - lē - thi mē-kai - ra dikas - póte,
(15) Némēsi pterōes - sa, bēou thōpā. (16) Némēsin theōn āi-do-men aphythētan,
(17) Nē - kōn ta-nysíp - te-ton ob - ní-mēla (18) nē - mer - té - a kai pá-re-don Dákēs,
(19) hū tēn me-ga-lē - no-nēn bro-sōn (20) me-mesō - sa phē-reis ka-ta Tar - tárou.

Şekil 95. Mesomedes'in Nemesis İlahi için West tarafından yapılan müzik notası transkriptasyon yorumu.

¹⁷¹ Hagel 2010, 289-290.

¹⁷² West 1992b, 306-307.

Mesomedes'in Nemesis İlahisi'nin Landels tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 96**'da görülmektedir¹⁷³.

(One octave lower than written)

Nem - e - si pter - o - ess - a bi - oo rhop - a, // ky - an -
ō - pī the - ā, thyg - a - terr Di - kās, // hā
koop - ha phry - ag - ma - ta thnā - tōn // ep - ek -
heis ad - a - man - ti khāl - i - nō // ek -
theo - a d'hyb - rin ol - o - ān brot - ōn // melan -
a phōn - on ek - tos e - laun - eis. // hy - po
son trok - hon a - stat - on a - stib - ay // khar - o -
pā mer - o - pōn strep - het - ai tuk - hā // lay -
thoo - sa de par po - da bān eis, // gau -
roo - men - on auk - hen - a klin - eis.

SOME SURVIVING SCORES

hyp - o payk - hyn a - ei bi - o - ton met - reis, // neu -
eis d'hyg - o kol - pon oph - rūn a - ei, // zū -
gon met - a kheir - a krat - oo - sa. // hi -
lay - thi ma - kai - ra dik - as - pol - e // Ne - me -
si pter - o - ess - a bi - oo rhop - a. //
Nem - e - sin the - on ā - dom - en aph - ti - tañ // Nī -
kayn tan - u - sip - ter - on ob - rim - ān // nay -
mer - te - a kai par - e - dron Di - kās, // hā
tan meg - al - ān - er - i - ān bro - tōn // ne - me -
sō - sa pher - eis ka - ta Tar - tar - oo.

Şekil 96. Mesomedes'in Nemesis İlahisi için Landels'in yaptığı müzik notası transkriptasyon yorumu.

¹⁷³ Landels 1999, 259-260.

Mesomedes'in Nemesis İlahisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılan müzik notası yorumu Şekil 97'de görülmektedir¹⁷⁴.

The image displays a musical score for the Nemesis Hymn by Mesomedes. It consists of 20 staves of music, each with a corresponding line of Greek lyrics. The notation is in a modern staff format with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are in Greek and are transcribed in a modern font. The score is enclosed in a rectangular box.

1 Νέ-με-σι πτε-ρό-εσ-σα βί-ου βο-πά,
2 κυ-αν-ώ - πι-θε-ά, θύ-γα-τερ Δί-καε,
3 ἄ-κού-φαι φρυ-άγ-μα-τα θνα-τῶν
4 ἐκ-έχ-ουσ ἄ-δα-μιν-τι χα-λι-νῶι
5 ἔχ-ουσ-σα δ' ὕβ-ριν ὁ-λο-άν βρο-τῶν
6 μέ-λα-να φθό-νον ἐκ-τόε-λσού-νεις,
7 ὁ-πό-δ' ἄν τρο-χὸν ἄε-πα-τὸν ἄε-τι-βῆ
8 χα-ρο-πά με-ρό-πων στρέ-φε-ται τύ-χα,
9 λή-θου-σα δὲ πάρ-πό-δα βαί-νεις,
10 γασ-τρού-με-νον αὐ-χέ-να κλί-νεις.
11 ὁ-πό-πῃ-χὸν ἄ-εἰ βί-ο-τον μετ-ρεῖς,
12 νεύ-εις δ' ὁ-πό-κόλ-πον ὁ-φρὺν ἄ-εἰ
13 ζυ-γὸν με-τὰ χει-ρα κρα-τοῦ-σα.
14 ἱ-λή-θι μά-και-ρα δι-καε-πό-λε
15 Νέ-με-σι πτε-ρό-εσ-σα βί-ου βο-πά.
16 Νέ-με-σιν θε-ὸν αἰ-δο-μεν ἀφ-θεί-ταις,
17 Νί-κην πα-νο-σίπ-τε-ρον ὀβ-ρί-μαν
18 νη-μερ-τέ-α καὶ πάρ-εῶ-ρον Δί-καε
19 ἅ-τῶν με-γα-λα-νο-ρί-αν βρο-τῶν
20 νε-με-σῶ-σα φέ-ρεις καὶ πᾶ-ταρ-τά-ρου.

Şekil 97. Mesomedes'in Nemesis İlahisi için Pöhlman ve West'in yaptığı nota transkriptasyon yorumu.

¹⁷⁴ Pöhlman-West 2001, 101-103.

3.11. Mesomedes'in Nemesis İlahisi'nin Seslendirilmesi

Mesomedes'in Nemesis İlahisi'nin, önceki bölümde verildiği gibi 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında Landels tarafından, 2001 yılında da Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirmesi yapılmıştır.

Mesomedes'in bütün parçalarında Lidyen modu kullanıldığı¹⁷⁵ için bu ezginin de Lidyen modunda olduğu düşünülebilir. İlahinin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiştir. Telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 110 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 30 sn. ile 1 dk. 39 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Moderato hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 98**'de ve **Şekil 99**'da ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

♩ = 110

Ne me si pte ro es sa bi u rho pa kü a no pi the a thü ga ter di kas

3 ha ku fa frü ag ma ta thna ton e pe kheys a da man ti kha li noy

5 ekh thu sad hü brin o lo an bro ton me la na ftho non ek tos e lav neys

7 hü po son tro khon as ta ton as ti be kha ro pa me ro pon stre fe tay tü kha

Şekil 98. Seslendirilen Mesomedes'in Nemesis İlahisi'nin ilk bölümü.

¹⁷⁵ West 1992b, 304.

le thu sa de par po da bay neys gav ru me non av khe nak li neys

hü po pe khün a ey bi o ton met reys nev eys hü po kol po no frün a ey

zü gon me ta khey ra kra tu sa hi le thi ma kay ra di kas po le

Ne me si pte ro es sa bi u rho pa Ne me sin the on ay do men af thi tan

Ni ken ta nü sip te ron ob ri man ne mer te a kay pa re dron di kas

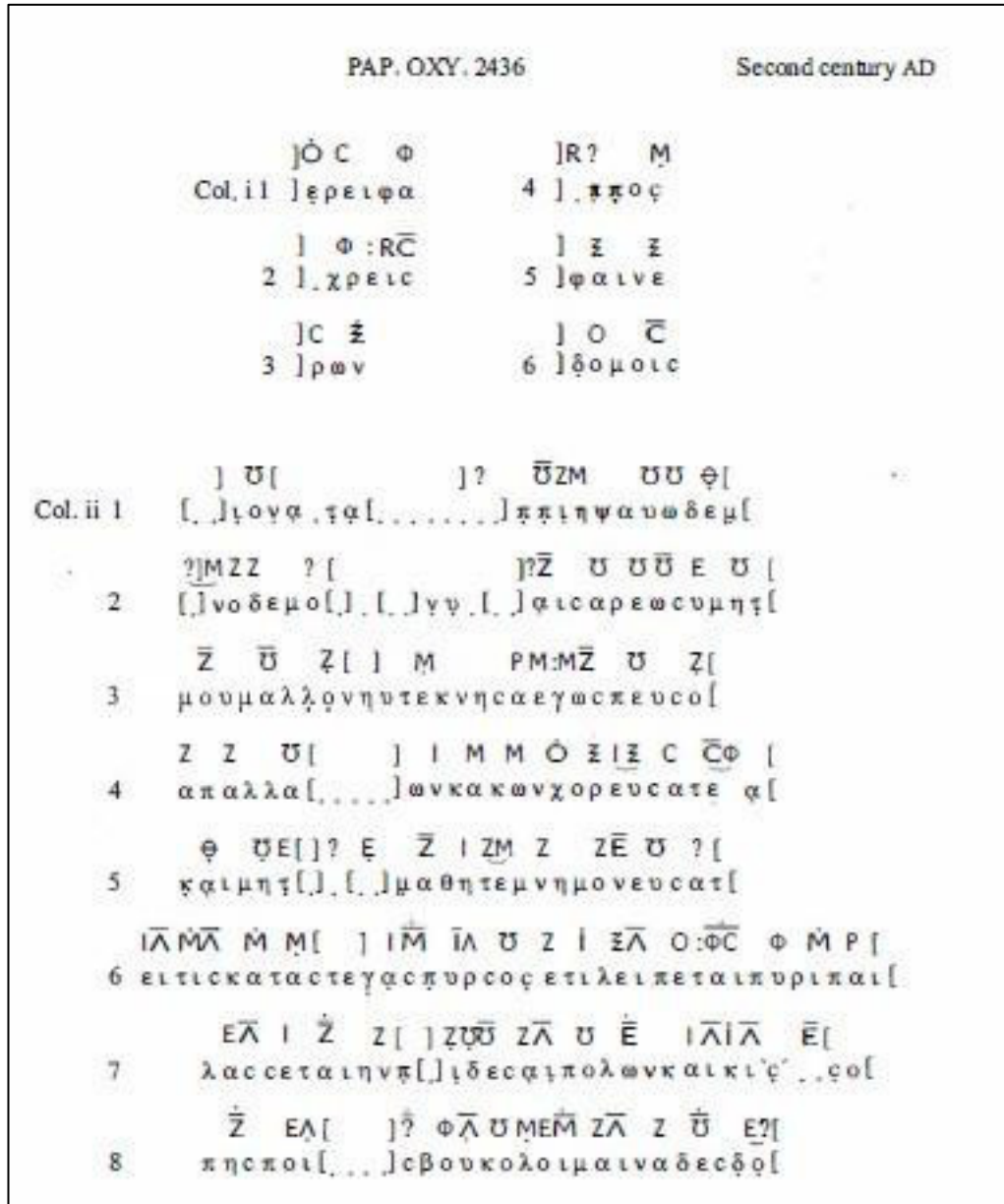
ha tan me ga la no ri an bro ton ne me so sa fe reys ka ta tor ta ru

Şekil 99. Seslendirilen Mesomedes'in Nemesis İlahisi'nin ikinci bölümü.

3.12. SATYR DRAMA EZGİSİ

3.12.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

MS 2. yy.a tarihlendirilen POxy. 2436 numaralı papirüs üzerine yazılı olan ezgi satirik drama türünden olup, ilk olarak 1959 yılında Yunan trajedisi ve antik Yunan müziği üzerine otorite olan R. P. Winnington-Ingram ve E. G. Turner tarafından yayınlanmıştır¹⁷⁶. Papirüs üzerinde yer alan ve Antik nota yazısı içeren metnin bir kopyası E. Pöhlman ve M. L. West tarafından verilmiş olup, **Şekil 100**'de görülmektedir¹⁷⁷.

Şekil 100. POxy. 2436 numaralı papirüs üzerindeki metnin kopyası.

¹⁷⁶ Hagel 2010, 293.

¹⁷⁷ Pöhlman-West 2001, 120.

3.12.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Söz konusu ezgi, Filolog R. Kannicht tarafından yorumlanmış ve yeni bir metin önerisinde bulunulmuştur¹⁷⁸. Lidyen ya da Hypolidyen modunda olduğu ve dramatik temalı bir metin olduğu değerlendirilmesi yapılmıştır¹⁷⁹. MS 2. yy.da parçanın notasyonuna farklı bir kişi tarafından ekleme yapılmış olabileceği ifade edilmiştir¹⁸⁰.

Ezgi üzerine ayrıntılı olarak çalışmalar yapılmış olup, 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında ise Pöhlman ve West tarafından müzik notasının transkriptasyonu yorumlanmıştır.

Satyr Drama Ezgisi'nin West tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 101**'de görülmektedir¹⁸¹.

Şekil 101. Satyr Drama Ezgisi için West'in yapmış olduğu nota transkriptasyon yorumu.

¹⁷⁸ Pöhlman-West 2001, 122.

¹⁷⁹ Hagel 2010, 293.

¹⁸⁰ Pöhlman-West 2001, 122-123.

¹⁸¹ West 1992b, 310.

Satyr Drama Ezgisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 102**'de görülmektedir¹⁸².

Col. ii

1 [...]ι-ο-γφ.τα[.....]π πι η ψαύ-ω δεμ[

2 [,]ν ό δε μο[,][,]ω[,π]αίς Α-ρε-ως 'Υ - μητ[ιός 'Ερ]

3 μου μάλ-λον ηύ-τέ - κνη-σα έ-γά. σπεύ - ω[ν ώς]

4 άπ-ολ-λα-[γήτε τ]ήν κα-κύν. χο-ρεύ-σα-τε ή(λλά

5 (χοί)μή π[ά] - θ(ει)μά-θη-τε, μνη-μο-νεύ-σατ' έν πόνωι

6 εϊ τις κα-τά σά-γας πυρ-ρός έ-τι λει-πε-ται, πυ-ρί, παϊ[δες

7 λας-σε-ται. ήν, π[α]ί-δες αϊ-πό-λαν και κι'φ'.. φοί

8 ης ποι-[μέ-νε]ς βου-κό-λοι μαι-να-δες θοί

Şekil 102. Satyr Drama Ezgisi'nin Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁸² Pöhlman-West 2001, 121.

3.12. 3. Satyr Drama Ezgisi'nin Seslendirilmesi

İlk olarak R. P. Winnington-Ingram ve E. G. Turner tarafından ele alınmış olan Satyr Drama Ezgisi'nin, daha sonra 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirmesi yapılmıştır.

Eserin Lidyen modunda yazıldığı, alternatif olarak Fa# sesinin kullanılması ile Hypolidyen modunun da kullanıldığı düşünülmektedir¹⁸³. Ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı $\text{♩} = 100$ olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 18 sn. ile 1 dk. 38 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 103**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

$\text{♩} = 100$

fays a re as hü mes sos her mu mal lon ev te kne sa e go

spev son hos a pal la go si ton ka kon ho rev sa te

[ritim] kay me[] a the te mne mo nev sat []

ey tis ka ta ste gas pür sos e ti ley pe tay pü ri pay las se tay

en pay des ay po lon kay . . . [] pes poy me nes bu ko loy

may na des do

Şekil 103. Seslendirilen Satyr Drama Ezgisi.

¹⁸³ West 1992b, 311.

3.13. OSLO PAPİRÜSÜ'NDEKİ EZGİ

3.13.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

“Pap.Oslo 1413a” numarası ile anılan papirüs nereden geldiği tam olarak bilinmeyen küçük bir Yunan papirüs koleksiyonun parçası olup, 1933 yılında Berlin’de Profesör Carl Schmidt tarafından satın alınmıştır¹⁸⁴. 1955 yılında çeşitli araştırmacılar tarafından çalışılmış olup, Eitrem ve Amundsen tarafından ve R. P. Winnington-Ingram tarafından yayınlanmıştır¹⁸⁵. MS 80-120 aralığına tarihlenen ve içeriğinde Antik müzik nota yazısı barındıran papirüsün 1.-15. satırlarının metin kopyası Pöhlman ve West tarafından verilmiş olup, **Şekil 104**’de görülmektedir¹⁸⁶.

No. 39 PAP. OSLO 1413a lines 1-15; b-f First-second century AD Fr. a 1'] 0 0 2 [] 1 2 []] φ α ι ω κ τ υ π ο ρ α τ ρ [2b] [] C 3 C 4 O 5 C 6 [] X] C 7 [] ? : 8 9 Z 10 C O [] 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 Fr. b 0] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 Fr. c 0] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 Fr. d 0] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 Fr. e 1] 2] 3] 4] 5] 6] 7] 8] 9] 10] 11] 12] 13] 14] 15] 16] 17] 18] 19] 20] 21] 22] 23] 24] 25] 26] 27] 28] 29] 30] 31] 32] 33] 34] 35] 36] 37] 38] 39] 40] 41] 42] 43] 44] 45] 46] 47] 48] 49] 50] 51] 52] 53] 54] 55] 56] 57] 58] 59] 60] 61] 62] 63] 64] 65] 66] 67] 68] 69] 70] 71] 72] 73] 74] 75] 76] 77] 78] 79] 80] 81] 82] 83] 84] 85] 86] 87] 88] 89] 90] 91] 92] 93] 94] 95] 96] 97] 98] 99] 100 Fr. f 1] 2] 3] 4] 5] 6] 7] 8] 9] 10] 11] 12] 13] 14] 15] 16] 17] 18] 19] 20] 21] 22] 23] 24] 25] 26] 27] 28] 29] 30] 31] 32] 33] 34] 35] 36] 37] 38] 39] 40] 41] 42] 43] 44] 45] 46] 47] 48] 49] 50] 51] 52] 53] 54] 55] 56] 57] 58] 59] 60] 61] 62] 63] 64] 65] 66] 67] 68] 69] 70] 71] 72] 73] 74] 75] 76] 77] 78] 79] 80] 81] 82] 83] 84] 85] 86] 87] 88] 89] 90] 91] 92] 93] 94] 95] 96] 97] 98] 99] 100 Notation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 For the position of fr. b-d see p. 128. Fr. d has been inserted at the right end of the lines 2 b-3 a above.	8 :] 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 9 :] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 10 :] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 11 :] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 12 :] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 13 :] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 14 :] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 15 :] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 Notation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 Fr. e 1] 2] 3] 4] 5] 6] 7] 8] 9] 10] 11] 12] 13] 14] 15] 16] 17] 18] 19] 20] 21] 22] 23] 24] 25] 26] 27] 28] 29] 30] 31] 32] 33] 34] 35] 36] 37] 38] 39] 40] 41] 42] 43] 44] 45] 46] 47] 48] 49] 50] 51] 52] 53] 54] 55] 56] 57] 58] 59] 60] 61] 62] 63] 64] 65] 66] 67] 68] 69] 70] 71] 72] 73] 74] 75] 76] 77] 78] 79] 80] 81] 82] 83] 84] 85] 86] 87] 88] 89] 90] 91] 92] 93] 94] 95] 96] 97] 98] 99] 100 Fr. f 1] 2] 3] 4] 5] 6] 7] 8] 9] 10] 11] 12] 13] 14] 15] 16] 17] 18] 19] 20] 21] 22] 23] 24] 25] 26] 27] 28] 29] 30] 31] 32] 33] 34] 35] 36] 37] 38] 39] 40] 41] 42] 43] 44] 45] 46] 47] 48] 49] 50] 51] 52] 53] 54] 55] 56] 57] 58] 59] 60] 61] 62] 63] 64] 65] 66] 67] 68] 69] 70] 71] 72] 73] 74] 75] 76] 77] 78] 79] 80] 81] 82] 83] 84] 85] 86] 87] 88] 89] 90] 91] 92] 93] 94] 95] 96] 97] 98] 99] 100 Fr. f Notation 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 For the position of fr. e and f see p. 128.
--	--

Şekil 104. Pap.Oslo 1413a numaralı papirüs üzerindeki 1.-15. satırların metin kopyası.

¹⁸⁴ Boshnakova 2007, 58.

¹⁸⁵ Hagel 2010, 293.

¹⁸⁶ Pöhlman-West 2001, 124-126.

3.13.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Söz konusu ezgi, kromatik olarak yorumlanmış olup pek çok çalışmaya konu olmuştur¹⁸⁷. En önemli çalışmalar 1992 yılında West tarafından ve 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından yapılmıştır¹⁸⁸.

Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi üzerine West tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 105**'de görülmektedir¹⁸⁹.

The image displays a musical notation transcription of a song from the Oslo Papyrus. It consists of ten staves of music, each with a corresponding line of Greek lyrics written below it. The notation is in a modern staff format with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are in Greek, and the transcription includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. The lyrics are: [phai - ō. kty - pos agra] en - do - my - chon né phos chhē [e - pe - tai phthi - ménōn phan - tās - mat] [mi - on hy - po tro - chōn] [- aī - ōn d] e - pi po - tāmōn Ta - a[n - ta] [[stai phās - ga - na ka - ta gēs ē - ba - lon Phry - gi - ai la] sym - ma - chos ē - no - len: thān - sei [M - mōn Dē - ē - i - dā - mei - a [[mōn, a - né - bē d' e - pi phōn = gos A - chil - leōs. kni gar dei - lai Trō] phās - ga na gym - nō pro - ti - potē - sai kē - mē gly - ke - ō bā - nei phō - nē ē - chon de sa - phōs e - pi - gē - nēs kē kai pá - su [] des - pō - ti ka - sé - ō [[stē [i - a - kē] n syn e - moi [P] y - r - rhōn pē - lus [ēn a - ō - ō - tun au tōn ty - chōn a [] oi - ōi

Şekil 105. Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi için West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁸⁷ Hagel 2010, 293-299.

¹⁸⁸ West 1992b, 311-312; Pöhlman-West 2001, 128.

¹⁸⁹ West 1992b, 311-312.

3.13.3. Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi'nin Seslendirilmesi

Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi pek çok araştırmaya konu olmakla birlikte, en önemli çalışmalar 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından gerçekleştirilmiş olup, ezginin transkriptasyon değerlendirmesi yapılmıştır.

Hypoiyonyen modunda olduğu düşünülen¹⁹¹ ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 50 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 2 dk. 07 sn. ile 2 dk. 24 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 107**'de ve **Şekil 108**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

♩ = 50

fay o ktü pos agr en do mü hon ne fos elf

e pe tay fti me non fan tas mat mi on hü po tro hon

I - - ksi - on d e pi po ta man ta an ta i stay

fas ga na ka ta ges e ba lon - frü gi ay la süm ma hos

Şekil 107. Seslendirilen Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi'nin ilk bölümü.

¹⁹¹ West 1992b, 313.

12 e mo len tar sey tle mon de e i da mey a

13 -] mon a ne be de pi fen gos a hil levs

18 kay gar dey lay tro fas ga na güm na pro li pu say

22 ka me glü ke ra bay ney fo ne e hon de sa fos

25 e pi gi nos ko kay pa sa [] des po ti ka te dü

28 - ste] i - a - k [] n sün e moy pür rha pe las en

32 a - o ra ton av tos tü hon a[oy da

Şekil 108. Seslendirilen Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi'nin ikinci bölümü.

Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi'nin iambik ölçü sistemi ile yazılmış bir örneği Pöhlman ve West tarafından verilmiş olup, **Şekil 110**'da görülmektedir¹⁹⁴.

A. = Ὀρέστης, B. = Οἰκέτης	
1	A. ᾧ φίλτατ' [ο]ϊκετῶ[ν cὺ πατρώων ἐμοί. B. ἀ]τ[ά]ρ τίς εἰ ποτ' ἦ τίνος νέον [θάλ]ρος; A. [Ἀγαμέμνονος. B. παίζω]γ τ[ι] ἢ πῆ<ι> τάδε λέγεις; A. πότ . . . [. . .]ον[. . .] τ)όν πέλας
5	πάντη<ι> c' Ὀρέστη. μοικ[. . .]ο[. . .]..... B. ᾧ φίλτατε (following line 5: instrumental interlude) (interjection <i>extra metrum</i>) x – υ]ρῶι c' ἀνεῖπα. [πῶ]ς, φράσσον φρά[σσον, τοίων ὑπ' ἐχθρ]ῶν ἐγένεθ' ἡ cωτηρία; 10 τίς νόστος [– x – υ –] γῆς δευρό μοι ἐξ [τῆς] φανεΐσσης [Λοξίου ποτ' ἐντο]λῆς; δίδαξον, δίδοξον, ὥς τῶν εἰ[ς] γενῶν cωτηρίας οὐκ ἔστ' ἀέλπτου τέρψις [ἡδίων βροτοῖς. 15 A. ζέ]γυ[ς] πρὸς εὖνο[οῦν]τας [ἐκκλέψασά με τροφὸς Κίλις c' ἔωσεν] ἄλλο δ' αὖ μ' ἔτι ἔσπευξε, [πα]τρὸς ἡ μεγ[αcθηνῆς ἀρά cὺν θεοῖς ἀπα]ρ[ι]c<ν>. B. οὐκ ἂν εἰδείην τάδ[ε π]αρόντα [δ' οὖν ὁρῶν cε, θά]μβος ἐμποιῖ. 20 A. [θάρσει νυν, ὥς φίλων γ]ε cῶν πεφασμένων. B. [κίνδυνός ἐστι. A. μὴ] τὸν Αἰγίσθου λέγεις; B. τῶ[ι πάν]τα [ἐ]ν αἰ[χμῇ, καὶ cτέφει φρουραῖ]ς κράτη . A. ποῖον φοβηθεῖς δεῖμα; [B. θάνατον ἐκ cέθεν.]

Şekil 110. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi'nin Pöhlman ve West tarafından iambik ölçü sistemi ile yazılmış hali.

¹⁹⁴ Pöhlman–West 2001, 145-146.

3.14.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi üzerine pek çok çalışma olmakla birlikte en dikkat çekenler 1992 yılında West tarafından yapılan, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından yapılan çalışmalar ile papyroloji ve antik müzik uzmanı R. A. Sears tarafından 2012 ve 2015 yıllarında gerçekleştirilen yayınlardır. Bu çalışmalar aşağıda sunulmuştur. Ezginin 1.-18 satırları iyi korunduğu için bu teze konu edilip çalışılmıştır.

Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-18. satırları üzerine West tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 111**'de görülmektedir¹⁹⁵.

Şekil 111. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi için West'in yaptığı nota transkriptasyon yorumu.

¹⁹⁵ West 1992b, 314-315.

Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-18. satırları üzerine Pöhlman ve West tarafından yapılan müzik notası yorumu Şekil 112'de görülmektedir¹⁹⁶.

The image shows a musical score for the 1-18 lines of the Michigan Papyrus song. The score is written in a single system with 18 staves. Each staff contains a line of Greek text and a corresponding musical notation. The notation includes various notes, rests, and bar lines. The text is in Greek, and the musical notation is in a modern transcription style. The score is enclosed in a rectangular box.

1. [] A. φ φίλ-τα-τ' [ο] - κε-τάιν εὐ
2. B. ἀ-τ[ά]ρ τίς εἰ ποτ' ἦ τί - νος νέ - ον [θαλά]ρος;
3. B. παί-ζων τ[ι] ἦ πῆ-αι> τά - δε λέ - γεις A. ποτ[α]τα[] (...)ον
4. τ[ο]ν πῆ - λασι πάν-τη> ε' Ὀρέε-τα, μοι κε [] , ρ
5.
6. [] B. φ φίλ-τα-τε
7. [] εἰ εἰν - εἰ - ηα [πῶ]ρ, φρά-σον φρά- [] (son
8. [] ε - γέ - νεσ' ἦ σω-τη-ρί - α; τίς νό - το [] c
9. [] δεῦ - ρό μοι A. ἐμ [] φα - νεί - σης
10. [] B. δι - δα - ξον δι - δα - ξον, ἴς τῶν εἰ .
11. [] οὐκ ἔστ' ἄ - ἐλ - πτου τέρ - ψις
12. A. ἐξ[] - γων[] πρὸς εὐ - νο - [οὐν] - τας
13. [] λο δ' αὐ μ' ἔ - τι ἔ - κπευ - δε, [πα]τ - ρός ἡ μεγ[]
14. εἰ <v>, B. οὐκ ἂν εἰ - δει - ην τά - δε π[α]ρ - όν - τα
15. θα[]μ - βοι ἐμ - πο - εἰ A.
16. γ[] εὐν πε - φασ - μέ - νων, B.
17. [] τον Αἰ - γίς - θου λέ - γεις; τῶ[ι] πάν-τα [] ε
18. [] κ - τη A. ποι - ον φρ - βη - θεῖς δεῖ - μα;

Şekil 112. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi için Pöhlman ve West tarafından yapılan nota transkriptasyon yorumu.

¹⁹⁶ Pöhlman-West 2001, 139-141-147.

Papyroloji ve antik müzik uzmanı R. A. Sears, günümüz teknolojik gelişmeleri ile mikroskop ve makroskobik fotoğrafçılık yöntemlerini kullanarak papirüsü büyütme yoluyla nota transkriptasyonunu değerlendirmiştir¹⁹⁷. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi üzerine R. A. Sears tarafından yapılan müzik notası yorumu Şekil 113'de görülmektedir¹⁹⁸.

The image displays a musical score for a fragment from the Michigan Papyrus, identified as P. Mich. inv. 2958 Section A, titled "Orestes' Homecoming?". The score is attributed to an unknown composer and transcribed by Rebecca A. Sears. It is arranged for Women, Men, and Organ. The notation is in a modern staff format with treble and bass clefs, and it includes lyrics in a reconstructed Greek script. The score is divided into two main sections, each starting with a measure number (15 and 22). The lyrics are: PHA - NAY - SACE, DI - DA - XON, DI - DA - XON HOHS, AH - LAW, OOK EST AH - ELP - TOO TERP - SIS, DOW ME TI ES PEW DE, OOK AN AY - DAY - AYN - TA DE PA-RON - TAH, SOWN - PE - PHAS - MEN - OWN, EM - POY - AY, POY - OWN PHOH BAY - THACE DAY - MA, TON EYE-GIS - THOO - LE-GACE, IS - AN OH - PA - PHIRA - SAWN PHIRA - SAWN OWN, EH-GE-NE-THAY SOH - TAY - RI - A TIS NOS - TOS GACE DOO - ROH - MOY.

Şekil 113. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi için R. A. Sears'ın nota transkriptasyon yorumu.

¹⁹⁷ Sears 2015, 143-145.

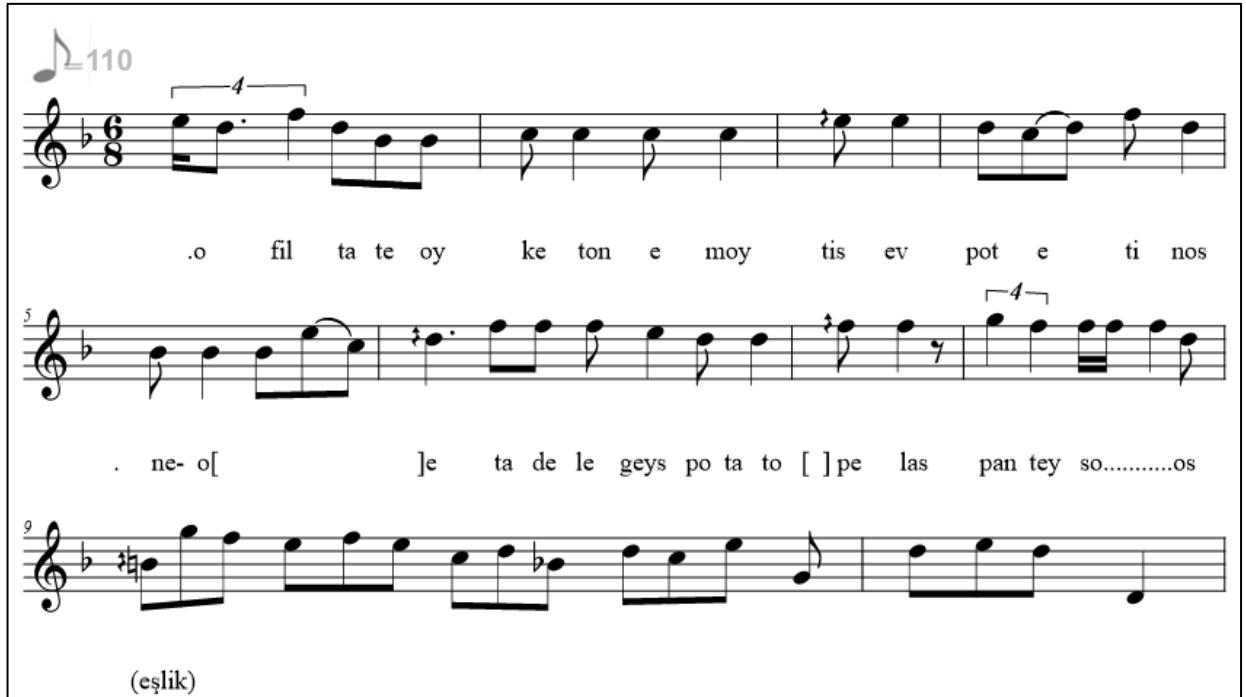
¹⁹⁸ Sears 2012, 92-95.

3.14.3. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi'nin Seslendirilmesi

Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi üzerine 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından, 2012 ve 2015 yıllarında ise R. A. Sears tarafından çalışmalar gerçekleştirilmiş, transkriptasyon değerlendirmesi yapılmıştır. Ezginin 1.-18 satırları iyi korunduğu için bu teze konu edilip, seslendirilmesi yapılmıştır.

Hypoiyonyen modunda olduğu düşünülen¹⁹⁹ ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı : 110 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 2 dk. 24 sn. ile 2 dk. 43 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 114**'de ve **Şekil 115**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

.o fil ta te oy ke ton e moy tis ev pot e ti nos

. ne- o[]e ta de le geys po ta to []pe las pan tey so.....os

(eşlik)

Şekil 114. Seslendirilen Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi'nin ilk bölümü.

¹⁹⁹ West 1992b, 315.

..... fil ta te] toys a no..... fra son fra son

on e ge neth he so te ri a tis nos [tos ges dev ro moy

ek [] fa ney ses] les di da kson di- da kson hos

ton ev [-]... uk est a elp tu ter psis [] pros ntin

al - lo dav me ti es pev de... o se mat [] uk an ey

dey en ta de pa ron tad tham bos em po ey son

pe fas me non ton ay gis thu le geys to ta na

] s kra te poy on fo be theys dey ma [

Şekil 115. Seslendirilen Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi'nin ikinci bölümü.

3.15. BERLİN PAPİRÜSÜ'NDEKİ EZGİ

3.15.1. Ezgi Hakkında Genel Bilgiler

“Pap.Berlin 6870” numarasıyla bilinen ve MS 2.-3. yy.a tarihlendirilen papirüs üzerinde şairi bilinmeyen bir ezgi yer almaktadır²⁰⁰. Mısır Thebai’de ele geçen papirüs Berlin Müzesi Mısır Papirüs koleksiyonu bölümünde korunmakta olup, ilk kez 1918 yılında Alman papirüs uzmanı W. Schubert tarafından yayınlanmıştır²⁰¹. Fransız arkeolog, papyrolog ve antik müzik araştırmacısı A. Belis tarafından bir fotoğrafı verilmiş olan ve **Şekil 116**’da bu fotoğrafı görülen papirüs metninin bir tragedyadan alıntı olduğu yorumu yapılmıştır²⁰².

Şekil 116. “Pap.Berlin 6870” numaralı Berlin Papirüsü’ne ait resim.

²⁰⁰ Hagel 2010, 308-312.

²⁰¹ Pöhlman–West 2000, 168.

²⁰² Belis 1998, 74-98, Fig. 1.

3.15.2. Ezgi Üzerine Yapılmış Çalışmalar-Araştırmalar

Melodik olarak birkaç istisnai durum dışında ritim ve söz heceleri arasında kontrast oluşturulduğu belirtilmiş, yazarı belli olmayan söz konusu papirüsün Mesomedes tarafından yazılmış olabileceği ileri sürülmüştür²⁰⁴. Antik müzik araştırmacıları T. Reinach ve A. Belis gibi araştırmacılar da metnin Mesomedes'in eseri olma ihtimalini savunmuştur²⁰⁵. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından, 2003 yılında ise A. Belis tarafından yorumlanmıştır²⁰⁶. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-11. satırları üzerine West tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 118**'de görülmektedir²⁰⁷.

Şekil 118. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-11. satırları için West'in yaptığı nota transkriptasyon yorumu.

²⁰⁴ Hagel 2010, 308.

²⁰⁵ Belis 2003, 538-543.

²⁰⁶ Belis 2003, 538-543.

²⁰⁷ West 1992b, 317-318.

Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-11. satırları üzerine Pöhlman ve West tarafından yapılan müzik notası yorumu **Şekil 119**'da görülmektedir²⁰⁸.

Şekil 119. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-11. satırları için Pöhlman ve West'in yaptığı nota transkriptasyon yorumu.

²⁰⁸ Pöhlman-West 2001, 167.

3.15.3. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin Seslendirilmesi

Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından, 2003 yılında ise A. Belis tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-12. satırları iyi korunduğu için bu teze dahil edilip, seslendirilmiştir.

Hypoiyonyen modunda olduğu düşünülen²⁰⁹ ezginin seslendirilmesi için West'in yorumu tercih edilmiş olup, telli çalgı grubundan kanun, vurmali çalgılar grubundan bendir, nefesli çalgılar grubundan tahta yan flüt ve vokal ile seslendirilmesi yapılmıştır. Parça tek dönüşlü ve metronom hızı ♩ : 72 olarak seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 58 sn. ile 2 dk. 43 sn. arasında değişmekte olup, çalma süreleri için **Şekil 122**'ye bakınız. Parçanın hızı varsayımsal olarak Adagio hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Ezgiye ait notalar ve ses heceleri tarafımdan yeniden yazılmış olup, aşağıda **Şekil 120**'de ve **Şekil 121**'de ezginin seslendirilen yorumu görülmektedir.

♩ = 72

pay an o pay an khayr o naks ton da

lu ter pey tas (eşlik) on kay di nay ksan thu

(eşlik) lon pa gay 't is me nu (eşlik)

[..... ta pay an hos mu says (eşlik) kra nas

Şekil 120. Seslendirilen Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin ilk bölümü.

²⁰⁹ West 1992b, 318.

21 hüm non eks ar kheys (eşlik) ksas fo nan hos pür b[

26 (eşlik)] knay tays step sas la tus (eşlik)

31] ma tros lo ban kle don (eşlik)

36 -] s toy zevs day du khey (eşlik) gan

41 toy gas en bo loys ksan thoy (eşlik) kar poy

Şekil 121. Seslendirilen Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin ikinci bölümü.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada MÖ 14. yy.dan ve o dönemin önemli halklarından birisi olan Hurriler'den başlayıp, MS 4. yy.a kadar uzanan bir sürece ait olan toplam 16 adet ezgi incelenmiş ve seslendirilmesi yapılmıştır. İlk ezgi Önasya kültürlerinden Hurrilere ait olan ilahidir, diğer 15 ezgi ise Eski Yunan-Roma kültürüne aittir. Bu çalışmaya konu olarak seçilen ezgilerin ait oldukları dönem enstrümanlarının ses özelliklerine en yakın günümüz enstrümanları ile seslendirmeler yapılmıştır. Papirüs ya da taş malzeme üzerine yazılmış olarak günümüze ulaşmış olan ezgilerin, günümüzde bizlerin kullandığı nota sistemine transkripte edilmiş halleri dikkate alınarak seslendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Her bir ezginin dönüş sayısı ve her enstrüman ile çalınma süresi **Şekil 122**'de ayrıntılı şekilde gösterilmiştir.

1. Hurri İlahi – H6

Tezde 1. sırada yer alan ve Önasya kültürlerine ait seslendirdiğimiz tek ezgi olan Hurri İlahisi–H6, Suriye'deki Ugarit Kenti'nde ele geçen kil tablet üzerine çivi yazıyla yazılmış bir metinden oluşmaktadır. İçeriğinde müzik yazısı olduğu anlaşılan tablet 1960 yılında Pensilvanya Üniversitesi Müzesi tarafından yayınlanmıştır. Aynı yıl A. D. Kilmer tarafından kil tablet analiz edilerek üzerindeki müzik yazısı günümüz nota sistemine göre transkriptasyon yorumu yapılmıştır. 1974 yılında A. D. Kilmer tarafından bir kez daha yorumlanarak değerlendirilmiştir. 1971 yılında D. Wulstan tarafından değerlendirilen metin “**nid gabli**” sistemine göre çıkıcı özellik gösteren birincil aralıkların aksine, ikincil aralıkların inici özellik gösterdiğini belirterek ezgiyi A. D. Kilmer'den farklı yorumlamıştır. Daha sonra 1977 yılında M. Duchesne-Guillemin tarafından çalışılmıştır.

1993 yılında ise Suriyeli araştırmacı G. R. Vitale, metnin ay tanrıçası Nikkal'a adanmış olduğunu, üst kısımda ilahinin sözlerinin olduğunu, alt kısımda ise notaların olduğunu belirtmiş, Hurri dilinde yazılan metnin aynı zamanda Ugarit Lehçesi içerdiğini dile getirmiştir. G. R. Vitale, Müzikolog Ajjan ile birlikte modern notasyon sisteminde aralıkları yorumlayarak diğer araştırmacıların analizlerinden farklı değerlendirmiştir. 1994 yılında West tarafından değerlendirilmiş ancak ortaya çıkan melodi diğer araştırmacılar tarafından monoton bulunmasından dolayı West'in çalışması geçersiz kabul edilmiştir. 1998 yılında R. Dumbrill ezgiyi değerlendirmiş, daha sonra R. Dumbrill Şam ve Yakındoğu müzik teori ve tonlamalarını dikkate alarak Beyrutlu Rozy Azar-Beyhom ve Amine Beyhom ile birlikte ezgiyi yeniden yorumlamıştır.

MÖ 14. yy.a tarihlendirilen Hurri İlahisi H-6 seslendirilmesi için A. D. Kilmer'in 1974 yılında yapmış olduğu çalışma seçilmiştir. Ezginin bulunduğu dönem enstrüman özelliğine yakın ses özelliğine sahip olduğunu belirlediğimiz telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, vurmali çalgılardan ise bendir tercih edilmiştir. 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmali, 3. Nefesli, 4. Vurmali ve Nefesli** olarak çalınmıştır. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 90 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezginin süresi yaklaşık 1 dk. 35 sn. ile 1 dk. 51 sn. arasında değişmektedir. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Andante hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

2. Euripides'in Orestes Ezgisi

Tezdeki 2. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan ezgilerinde 1. sırada yer alan Euripides'in Orestes Ezgisi Mısır'ın Hermopolis kentinde ele geçen bir papirüs üzerinde yer almaktadır. Ezginin orijinali MÖ 408 yılında yazılmış olup, MÖ 200 civarında kopyalandığı düşünülmektedir. Papirüs Avusturya Milli Kütüphanesinde bulunmaktadır. Ezginin 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında Landels tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından, 2013 yılında da C. E. R. Morsink tarafından değerlendirilerek transkriptasyon çalışması yapılmıştır. Euripides'in Orestes Ezgisi'ni seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmali, 3. Nefesli, 4. Vurmali ve Nefesli** olarak çalınmıştır. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 55 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 55 sn. ile 1 dk. 10 sn. arasında değişmektedir. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

3. Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi

Tezdeki 3. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan ezgilerinde 2. sırada yer alan Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi MÖ 3. yy.a tarihlendirilmekte olup, Mısır'da ele geçmiştir. Papirüs üzerinde yer alan ezgi Makedonya'da ölen şairin ölümünden bir yıl sonra şairin oğlu tarafından bestelenerek MÖ 405 yılında sahnelenmiştir. Söz konusu papirüs 1971 yılında Hollanda Leiden Üniversitesi Papirüs Enstitüsü tarafından koruma altına alınmıştır. Ezginin 1981 yılında T. Mattiesen tarafından, 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında

Landels tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından değerlendirilerek transkriptasyon çalışması yapılmıştır. Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi'ni seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmali, 3. Nefesli, 4. Vurmali** ve Nefesli olarak çalınmıştır. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 55 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için kayıt süresi 52 sn.dir. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

4. Zenon Papirüsü'ndeki Ezgi

Tezdeki 4. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan ezgilerinde 3. sırada yer alan Zenon Papirüsü'ndeki Ezgi Hellenistik Dönem Mısır yöneticisi II. Ptolemaios zamanında Mısır'a gelen Karyalı Zenon tarafından MÖ 260 civarında arşivlendiği düşünülmektedir. Bir tragedya metninin orta kısmı olduğu anlaşılan ezginin 1931 yılında J. F. Mountford tarafından, 1992 yılında West tarafından, 1999 yılında Landels tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından değerlendirilerek transkriptasyon çalışması yapılmıştır. Zenon Papirüsü'ndeki Ezgi'yi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmali, 3. Nefesli, 4. Vurmali** ve Nefesli şeklindedir. Ezgiyi daha iyi algılamak için iki dönüşlü çalınmış, metronom hızı ise ♩ : 60 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 17 sn.- 20 sn. arası olup, her bir enstrüman için iki dönüşlü toplam süresi yaklaşık 34 sn. ile 38 sn. arasında değişmektedir. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

5. Epidauros Asklepios İlahisi

Tezdeki 5. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan ezgilerinde 4. sırada yer alan Epidauros Asklepios İlahisi 1977 yılında Epidauros Asklepios Kutsal Alanı'nda bulunmuş ve MS 3 yy.ın sonlarına tarihlendirilmektedir. Sağlık Tanrısı Asklepios'a ithafen yazılmıştır. Epidauros Asklepios İlahisi ilk kez 1980 yılında M. Mitsos tarafından, 1992 yılında West tarafından değerlendirilerek transkriptasyon çalışması yapmışlardır. Epidauros Asklepios İlahisi adlı eseri seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması

seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Ezgiyi daha iyi algılamak için dört dönüşlü çalınmış, metronom hızı ise ♩ : 60 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 8 sn. olup, her bir enstrüman için dört dönüşlü toplam süresi yaklaşık 33 sn.dir. Parçanın bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

6. Athenaios'un Zafer Şarkısı

Tezdeki 6. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan ezgilerinde 5. sırada yer alan Athenaios'un Zafer Şarkısı'nın yer aldığı yazıt Yunanistan Delphi'de bulunan Atina Hazine Binası'nın güney dış duvarından ele geçmiş olup, MÖ 128-127 civarına tarihlendirilmektedir. Yazıt üzerinde nota yazısında birinci vokal notasyon, ikinci ilahide ise enstrüman için notasyon bulunduğu tespit edilmiştir. 16 fragmandan oluşan metin Apollon'a adandığı belirtilmiştir. Ezginin 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon çalışması yapılmıştır. Athenaios'un Zafer Şarkısı'nı seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 205 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 2 dk. 20 sn.dir. Ezginin bestelendiği dönem müzik yazısının hız ve ölçü sistemi belirtilmediği için varsayımsal olarak Andante hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

7. Limenios'un Zafer Şarkısı ve Koro

Tezdeki 7. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan ezgilerinde 6. sırada yer alan Limenios'un Zafer Şarkısı MÖ 128 yılında gerçekleşen Pythia Oyunlarında etkili bir performans sergileyen ve Dionysos sanatçılarından oluşan koroyu onurlandırmak için yazıldığı düşünülmektedir. Günümüze ulaşan en uzun müzik yazısı olan ezgi için Atinalı Thonius'un oğlu Limenius sadece besteci olarak değil, şarkı söyleyen bir müzisyen olarak da yorumlanmıştır. Ezginin 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında da Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon çalışması yapılmıştır. Limenius'un Zafer Şarkısı'nı seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için,

telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise : 205 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 4 dk. 27 sn. ile 4 dk. 30 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Andante hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

8. Seikilos'un Şarkısı

Tezdeki 8. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 7. sırada yer alan Seikilos'un Şarkısı Tralleis'de ele geçmiş olup, MS 2. yy.a tarihlendirilmektedir. Ezginin yer aldığı mezar taşı çeşitli koleksiyonerlerin elinde bir süre bulunduktan sonra 1966 yılında Danimarka Ulusal Müzesi Eski Eserler Bölümü tarafından satın alınmıştır. İlk analizi Crusius tarafından yapılan ezgi, daha sonra Martin tarafından ve Fischer tarafından değerlendirilmiştir. Ezginin 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında da Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon çalışması yapılmıştır. Seikilos'un Şarkısı'nı seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Ezgiyi daha iyi algılamak için iki dönüşlü olarak, metronom hızı ise : 50 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 23 sn. ile 30 sn. arası olup, her bir enstrüman için iki dönüşlü toplam süresi yaklaşık 46 sn. ile 1 dk. arasındadır. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

9. Mousa'ya Yakarış Ezgisi

Tezdeki 9. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 8. sırada yer alan Mousa'ya Yakarış Ezgisi Mesomedes'in günümüze ulaşan eserlerinden birisi olarak düşünülmektedir. MS 2. yy.a tarihlenen ezginin 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Ezgiyi daha iyi algılamak için iki dönüşlü olarak, metronom hızı ise : 45 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Ezginin tek dönüş süresi yaklaşık 35 sn.-48 sn. arası

olup, her bir enstrüman için iki dönüşlü toplam süresi yaklaşık 1 dk. 10 sn. ile 1 dk. 35 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

10. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi

Tezdeki 10. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 9. sırada yer alan Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi MS 2. yy.a tarihlendirilmiştir. Ezginin 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında ise Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 45 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 41 sn. - 45 sn. arasındır. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

11. Mesomedes'in Güneş İlahisi

Tezdeki 11. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 10. sırada yer alan Mesomedes'in Güneş İlahisi MS 2. yy.a tarihlendirilmekte olup, Mesomedes'in benzer diğer örneklerine göre uzun yazılmıştır. Ezginin 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 65 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 52 sn. ile 2 dk. 25 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Adagio hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

12. Mesomedes'in Nemesis İlahisi

Tezdeki 12. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 11. sırada yer alan Mesomedes'in Nemesis İlahisi MS 2. yy.a tarihlendirilmiştir. Ezgi için 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında ise Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi

yapılmıştır. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 110 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 30 sn. ile 1 dk. 39 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Moderato hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

13. Satyr Drama Ezgisi

Tezdeki 13. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 12. sırada yer alan Satyr Drama Ezgisi MS 2. yy.a tarihlendirilen bir papirüs üzerine yazılmış olup, ilk olarak R. P. Winnington-Ingram ve E. G. Turner tarafından yayınlanmıştır. Daha sonra 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 100 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 18 sn. ile 1 dk. 38 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

14. Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi

Tezdeki 14. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 13. sırada yer alan Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi MS 80-120 yılları arasına tarihlendirmekte olup, nereden geldiği bilinmeyen papirüs metni ilk kez 1933 yılında Schmid tarafından satın alınmış, 1955 yılında Eitrem tarafından yayınlanmıştır. Daha sonra Kannicht düzenleyerek yorumlamıştır. 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise ♩ : 50 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi

süresi yaklaşık 2 dk. 07 sn. ile 2 dk. 24 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

15. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi

Tezdeki 15. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 14. sırada yer alan Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi Mısır'ın El Fayyum şehri yakınındaki Karanis'den ele geçmiş olup, MS 2. yy.ın ortalarına tarihlendirmektedir. El yazması papirüs 1965 yılında Pearl ve Winnigton tarafından düzenlenmiş olup, daha sonra 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından, 2012 ve 2015 yılında da R. A. Sears tarafından ezginin transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Ezginin 1.-18 satırları iyi korunduğu için bu teze konu edilip, seslendirilmesi yapılmıştır. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise : 110 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 2 dk. 24 sn. ile 2 dk. 43 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Largo hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

16. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi

Tezdeki 16. ezgi olan ve seslendirdiğimiz Eski Yunan-Roma ezgilerinde 15. sırada yer alan Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin yer aldığı papirüs metni Mısır Thébai'de bulunmuş olup, MS 2.-3. yy.a tarihlendirilmiştir. Eser ilk olarak 1918 yılında W. Schubert tarafından yayınlanmıştır. Daha sonra 1992 yılında West tarafından, 2001 yılında Pöhlman ve West tarafından transkriptasyon değerlendirilmesi yapılmıştır. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi'nin 1.-12. satırları iyi korunduğu için bu teze dahil edilip, seslendirilmiştir. Ezgiyi seslendirmek üzere West'in yapmış olduğu transkriptasyon çalışması seçilmiştir. Söz konusu ezgi için, telli çalgılardan kanun, nefesli çalgılardan tahta yan flüt, insan sesi ve bendir eşliğinde 4 farklı kayıt yapılmış, **1. Telli, 2. Vokal ve Vurmalı, 3. Nefesli, 4. Vurmalı ve Nefesli** şeklindedir. Tek dönüşlü olarak, metronom hızı ise : 72 olarak belirlenip seslendirilmiştir. Her bir enstrüman için ezgi süresi yaklaşık 1 dk. 58 sn. ile 2 dk. 43 sn. arasında değişmektedir. Parçanın hızı varsayımsal olarak Adagio hız sınırları içinde seslendirilmiştir.

Sonsöz

Tez kapsamında seçilen ezgilerin seslendirme aşamaları ve kayıt süreci son derece zahmetli olmuştur. 1 adet Önasya kültürüne ait Hurri İlahisi ve 15 adet Eski Yunan-Roma uygarlıklarından kalan ezgilerden oluşan toplam 16 adet ilkçağdan kalan ezgi, farklı zamanlarda aşamalı olarak kayıt altına alınmıştır. 24 Mayıs 2019 tarihinde Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri ses kayıt stüdyosunda nefesli ve vurmali enstrümanlar *çalınmış*, Alp Varol kontrolünde, Tahta Yan Flütte: Selin Dindar, Bendirde: Bestem Menokan eşliğinde kayıt yapılmıştır. 16 Ağustos 2019 tarihinde ise SEREC STÜDYO ses kayıt stüdyosunda telli seslendirme yapılmış, Soner Ergün kontrolünde, Kanunda: Arzu Zemin Babayeva eşliğinde kayıt alınmıştır. 19 Ağustos ve 22 Ağustos tarihlerinde Serpil Yıldız'ın özel stüdyosunda vokal ve vurmali kayıt yapılmış, Bendir'de Serpil Yıldız, Şanda: Senem Tokmak eşliğinde seslendirilmiştir. Ayrıca, telli seslendirmeler için Kanunda Arzu Zemin Babayeva özel olarak evinde, 18-22 Ağustos tarihleri arasında değişen zamanlarda kayıtları gerçekleştirmiştir.

Her enstrüman tüm parçaları tek tek seslendirmiştir. 16 ezgi için 4 farklı kayıt yapılmış, toplam 64 adet dosya oluşturulmuştur. Tezin ekindeki 1 adet CD'de ezgilerin isimleri ve hangi enstrümanla çalındığını gösteren görüntülü-ses dosyaları yer almaktadır. Tüm parçaların çalınması süresi toplamda 108 dk. 18 sn. tutmuştur. Her bir ezginin dönüş sayısı ve her enstrüman ile çalınma süresi **Şekil 122**'de ayrıntılı şekilde gösterilmiştir.

	Telli Enstrüman	Vokal ve Vurmalı Enstrüman	Nefesli Enstrüman	Vurmalı ve Nefesli Enstrüman	Ezgi Toplam Süre
2.1. Hurri İlahisi - H 6 (Tek Dönüş)	1 dk. 35 sn.	1 dk. 44 sn.	1 dk. 51 sn.	1 dk. 51 sn.	7 dk. 01 sn.
3.1. Euripides'in Orestes Ezgisi (Tek Dönüş)	55 sn.	1 dk. 10 sn.	59 sn.	1 dk. 01 sn.	4 dk. 05 sn.
3.2. Euripides'in Aulis'de Iphigeneia Ezgisi (Tek Dönüş)	52 sn.	52 sn.	52 sn.	52 sn.	3 dk. 28 sn.
3.3. Zenon Papirüsü'ndeki Ezgi (İki Dönüş)	34 sn.	38 sn.	37 sn.	38 sn.	2 dk. 27 sn.
3.4. Epidauros Asklepios İlahisi (Dört Dönüş)	33 sn.	33 sn.	33 sn.	33 sn.	2 dk. 12 sn.
3.5. Athenaios'un Zafer Şarkısı (Tek Dönüş)	2 dk. 20 sn.	2 dk. 20 sn.	2 dk. 19 sn.	2 dk. 20 sn.	9 dk. 19 sn.
3.6. Limenios'un Zafer Şarkısı ve Koro (Tek Dönüş)	4 dk. 27 sn.	4 dk. 27 sn.	4 dk. 27 sn.	4 dk. 30 sn.	17 dk. 51 sn.
3.7. Seikilos'un Şarkısı (İki Dönüş)	46 sn.	1 dk. 01 sn.	1 dk. 01 sn.	59 sn.	3 dk. 47 sn.
3.8. Mousa'ya Yakarış Ezgisi (İki Dönüş)	1 dk. 10 sn.	1 dk. 14 sn.	1 dk. 28 sn.	1 dk. 35 sn.	5 dk. 27 sn.
3.9. Mesomedes'in Apollon'a ve Kalliope'ye Yakarış Ezgisi (Tek Dönüş)	41 sn.	42 sn.	44 sn.	45 sn.	2 dk. 52 sn.
3.10. Mesomedes'in Güneş İlahisi (Tek Dönüş)	1 dk. 52 sn.	2 dk. 07 sn.	2 dk. 12 sn.	2 dk. 25 sn.	8 dk. 36 sn.
3.11. Mesomedes'in Nemesis İlahisi (Tek Dönüş)	1 dk. 39 sn.	1 dk. 30 sn.	1 dk. 39 sn.	1 dk. 39 sn.	6 dk. 27 sn.
3.12. Satyr Drama Ezgisi (Tek Dönüş)	1 dk. 38 sn.	1 dk. 30 sn.	1 dk. 25 sn.	1 dk. 18 sn.	5 dk. 51 sn.
3.13. Oslo Papirüsü'ndeki Ezgi (Tek Dönüş)	2 dk. 20 sn.	2 dk. 24 sn.	2 dk. 07 sn.	2 dk. 24sn.	9 dk. 15 sn.
3.14. Michigan Papirüsü'ndeki Ezgi (Tek Dönüş)	2 dk. 32 sn.	2 dk. 43 sn.	2 dk. 24 sn.	2 dk. 24 sn.	10 dk. 03 sn.
3.15. Berlin Papirüsü'ndeki Ezgi (Tek Dönüş)	1.dk. 58 sn.	2 dk. 13 sn.	2 dk. 43 sn.	2 dk. 43 sn.	9 dk. 37 sn.
Enstrüman Süreleri	25 dk. 52 sn.	27 dk. 08 sn.	27 dk. 21 sn.	27 dk. 57 sn.	108 dk. 18 sn.
GENEL TOPLAM					

Şekil 122. Ezgiler, Enstrümanlar ve Çalma Süreleri.

5. KAYNAKLAR

- Akurgal 2005 Akurgal, E., (2005). *Anadolu Kültür Tarihi*, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları No: 67, 17. Basım, Ankara.
- Alparslan 2009 Alparslan, M., (2009). *Hititolojiye Giriş*, Türk Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Alp 2011 Alp, S., (2011). *Hitit Güneşi*, Tübitak Popüler Bilim Kitapları, 5.Basım, Ankara.
- Alp 1994 Alp, S., (1994). *Hititlerde Şarkı, Müzik ve Dans, Hitit Çağında Anadolu'da Üzüm ve Şarap*, Kavaklıdere Kültür Yayınları, No.6, Ankara.
- Atalay 2015 Atalay, A., (2015). "Türk Müziğinde "Komalı Ses" Var Mıdır?", *EÜ Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi*, Sayı 7, 39-62.
- Aytek 2010 Aytek, İ.A., (2010). "İlk Müzik Aleti Flüt", *Bilim ve Teknik Dergisi*, Ocak 2010, 82-83.
- Bachmann 2004 Bachmann, W., (2004). "Eski Tunç Çağı Anadolu Çalgıları", *I. Uluslararası Tarihte Anadolu Müziği ve Çalgıları Sempozyumu*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayın No:3003, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayın No:102, Dösım Basımevi,1. Baskı, 7-15.
- Barber-Powell 1974 Barber, E.A.-Powell, J.J., (1974). *New Chapters in the History of Greek Literature*, Clarendon, Newyork.
- Barbantani 2018 Barbantani, S., (2018). "A Survey of Lyric Genres in Hellenistic Poetry: the Hymn Transformation, Adaption, Experimentation", *Erga-Logoi*, Cilt:6 No.1, 61-135.
- Bélis 1998 Bélis, A., (1998). "Un "Ajax" Et Deux Timothée (P.Berol no 6870)", *Revue des Etudes Grecques*, Cilt. 111, No.1, 74-98.
- Bélis 2003 Bélis, A., (2003). "Le Péan de Berlin: une relecture", *Revue des Études Grecques*, 116, 537-558.

- Bonefas 1989 Bonefas, S., (1989). "The Musical Inscription From Epidauros", *The Journal of the American School of Classical Studies at Athens*, Cilt 58, 51-62.
- Boshnakova 2007 Boshnakova, A., (2007). "Hermeneutics of the Archaeological Artifact: Destruction and Reconstruction of the Lost Meaning", *Jubilaus VI: Античното наследство на Западния Понт*, Sofia, 51-102.
- Bottero 2005 Bottero, J., (2005). *Eski Yakınoğu, Sümer'den Kutsal Kitap'a*, Çev: Adnan Kahiloğulları, Pınar Güzelyürek, Lale Arslan Özcan, Dost Kitabevi, Ankara.
- Braidwood 2008 Braidwood, J.R., (2008). *Tarih Öncesi İnsanları*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.
- Cali 2008 Cali, V., (2008). "La Meloterapia come strumento taumaturgico de culto di Asclepi", *In Atti del Convegno Asclepio e Cristo*, Agrigento 20-21 November, Rome, 73-89.
- Caubet 2014 Caubet, A., (2014). "Musical Practices and Instruments in Late Bronze Age Ugarit (Syria)", *Music in Antiquity: The Near East and the Mediterranean*, Edt. by Y. Maurey, E. Searoussi, J. Goodnick-Westenholz, De Gruyter, Berlin, 173-185.
- Civelek 2013 Civelek, A., (2013). "Seikilos'un Şarkısı", *K. Levent Zoroğlu'na Armağan/Studies in Honour of K. Levent Zoroğlu*, Editör / Edited by Mehmet Tekocak, Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya, 155-159.
- Clausen-Easterling-Kenney- Knox 2008 Clausen, W.V., Easterling, P.E., Kenney, E.J., Knox, B.M.W., (Editörler), (2008). *The Cambridge History of Classical Literature*, Cambridge University Press.
- Clint 2002 Clint, G., <http://www.flutekey.com/pdf/HurrianTabLtd.pdf>/ Clint Goss, 16 Temmuz 2002.
- Çağlayan 2017 Çağlayan, N.H., (2017). *Hitit Uygarlığında Semiyotik Yaklaşımlar ve Seramiklerin Üzerine Uygulanışı*, T.C Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Seramik ve Cam Anasanat Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

- Çelik 2015 Çelik, S., (2015) “The Antique Timbres of Turtle Shell: Lyra” *Journal of Modern Education Review*, Vol. 5, No. 6, 635.
- Dinçol 2003 Dinçol, B., (2003). *Eski Önyasya ve Mısır’da Müzik*, Türk Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları No:14 Popüler Dizi: II, İstanbul.
- Duchesne-Guillemine 1984 Duchesne-Guillemine, M., (1984). *A Hurrian Musical Score from Ugarit: the discovery of Mesopotamian Music*, Sources from the Ancient Near East, Vol. 2, Fas. 2, Undena Publication, Malibu.
- Dumbrill 1998 Dumbrill, J. R., (1998). *The Archaeomusicology of the Ancient Near East*, Published by the Tadmor Press, London
- Dumbrill 2017 Dumbrill, R., (2017). *The Truth About Babylonian Music*, Genel direktör: Antiquities, Beirut National Museum, Lebanon.
- Finkelstein 2000 Finkelstein, S., (2000). *Müzik Neyi Anlatır*, Çev: M. Halim Spatar, Kaynak Yayınları, 3.Basım, İstanbul.
- Florioti 2014 Florioti, H.D., (2014)., “Asur İmparatorluk Kaynaklarında Geçen Müzisyen Kadınlar Hakkında Kısa Bir Not”, *Tarih Okulu Dergisi*, Yıl 7, Sayı XVIII, 99-119.
- Franklin 2008 Franklin, J.C., (2008). “Realizations in Ancient Greek Music Beyond the Fragments”, *Serie Studien zur Musikarchäologie* 6, 323-326.
- Franko 1988 Franko, G.F., (1988). “Sitometria in the Zenon Archive: Zenon’s Personal Documents”, *The Bulletin of the American Society of Papyrologists*, Cilt:25 No:14, 13-98.
- Guillemine-Duchesne 1935 Guillemine, M. - Duchesne, J., (1935). “Sur l’Origine asiatique de la Cithare grecque”, *Antiquite Classique* 4, 117-124.
- Güray 2006 Güray, C., (2006). *Makam Yapılarını Yansıtan Bir Model Önerisi İçin Yapay Zeka Tekniklerinin Kullanımı*, T.C. Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimi Anabilim Dalı Müzik Bilimi Yüksek Lisans Programı, Ankara.

- Hagel 2000 Hagel, S., (2000). *Modulation in altgriechischer Musik, Antike Melodien im Licht antiker Musiktheorie*, Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main.
- Hagel 2010 Hagel, S., (2010). *Ancient Greek Music A New Technical History*, Cambridge University Press, New York.
- Hagel 2014 Hagel, S., (2014). “Leading Notes’ in *Ancient Near Eastern and Greek Music and Their Relation to Instrument Design*”, Studien zur Musikarchäologie X; Vorträge des 9. Symposiums der Internationalen Studiengruppe Musikarchäologie im Ethnologischen Museum der Staatlichen Museen zu Berlin, Marie Leidorf GmbH · Rahden, 139-140.
- Herodotos Herodotos. *Herodot Tarihi*, Çev: Müntekim Ökmen, Remzi Kitabevi, 2. Basım, İstanbul.
- <https://www.ancientgreece.org/museum/muse-delphi-athenians.html> 09.02.2019 tarihinde, saat 09.00’da <https://www.ancientgreece.org/museum/muse-delphi-athenians.html> adresinden alınmıştır.
- Hemmendinger 1973 Hemmendinger, D.J., (1973). “Un nouveau papyrus musical d’Euripide (présentation provisoire)”, *Comptes rendus des seances de l’Académie des Inscription et Belles Lettres*, 117, 2, 292-302.
- İlyasoğlu 2009 İlyasoğlu, E., (2009). *Zaman İçinde Müzik Başlangıcından Günümüze Müziğin Evrimi*, Remzi Kitabevi, 9. Basım İstanbul.
- İnan 1987 İnan, A., (1987). *Eski Mısır Medeniyeti ve Tarih*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Jonhson 2000 Jonhson A.W. (2000). “Musical Evenings in the Early Empire: New Evidence from a Greek Papyrus with Music Notation”, *The Journal of Hellenic Studies*, Cilt.120, 57-85.
- Karaağaç 2018 Karaağaç, B., (2018). “Arkeolojik Çağlarda Anadolu’da Müzik”, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Haziran 2018 Cilt 20 Sayı:1, 285-298.

- Kilmer 1974 Kilmer, A.D., (1974). “The Cult Song With Music from Ancient Ugarit: Another Interpretation”, *Revue d’Assyriologie et d’archéologie orientale*, 68/1, 69-82.
- Landels 1999 Landels, J.G., (1999). *Musik in Ancient Greece and Rome*, Taylor-Francis Group Routledge, London-Newyork.
- Mathiesen 1981 Mathiesen, T., (1981). “New Fragments of Ancient Greek Music”, *Acta Musicologica*, Cilt. 53, Fasc. /1, 14-32.
- Mathiesen 1999 Mathiesen, T., (1999). *Apollo’s Lyre: Greek Music and Theory in Antiquity and the Middle Ages*, Nebraska Press.
- Meier 2017 Meier, L., (2017). “Sprechende Steine, Gesang und professionelles‘ Wissen Kulturhistorische Überlegungen zur Grabsäule des Seikilos”, C.Thomas, F.Mitthof, B.Palme, H.Taeuber, (editörler), *Tyche Beiträge zur Alten Geschichte, Papyrologie und Epigraphik* Cilt.32, Holzhausen, Wien, 101-117.
- Mellart 2003 Mellaart, J., (2003). *Çatalhöyük Anadolu’da Bir Neolitik Kent*, Çev: Gökçe Bilge Yazıcıoğlu, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Melkerbach-Stauber 1998 Melkerbach,R.-Stauber,J., (1998). *Steinepigramme aus dem Griechischen Osten, I.Die Westküste Kleinasien von Knidos bis Ilion*, Münschen, Germany.
- Mimaroglu 1995 Mimaroglu, İ., (1995). *Müzik Tarihi*, Varlık Yayınları 5. Baskı, İstanbul.
- Mitsos 1980 Mitsos, M. T., (1980). “Ἰερὸς ὕμνος ἐξ Ἀσκληπείου Ἐπιδύρου”, *ArchEph* 1980, 212–216.
- Morsink 2013 Morsink, C. E. R., (2013). *Orestes’ Chamber: for soprano, oboe, guitar, re-strung guitar prepared piano and percussion; as part of the thesis: The Composition of New Music Inspired by Music Philosophy and Musical Theoretical Writings from Ancient Greece*, Goldsmiths, University of London, PhD in Music.
- Mountford 1931 Mountford, J. F., (1931). “A New Fragment of Greek Music in Cairo”, *Journal of Hellenic Studies* Vol. 51, Part 1, 91-100.

- Oral 2011 Oral, M.U., (2011). *Ön Asya Topraklarında Dinler Tarihi ve Müzik*, T.C. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Paljakov 1989 Paljakov, B.F., (1989). *Die Inschriften von Tralleis und Nysa, Teil I (186-188)*, Bonn.
- Peek 1955 Peek, W., (1955). *Griechischen Versinschriften I*, Berlin.
- Pearl-Winnington-Ingram 1965 Pearl, O. M.- Winnington-Ingram, R.P., (1965). "A Michigan Papyrus with Musical Notation", *The Journal of Egyptian Archaeology*, Vol. 51, Sage Publications, Ltd, 179-195.
- Psaroudakes 2004 Psaroudakes, S., (2004). "The Orestes Papyrus: some thoughts on the dubious musical signs", *Studien zur Musikarchäologie IV*, 473-494.
- Pöhlman-West 2001 Pöhlman, E.-West, M.L., (2001). *Dokuments of Ancient Greek Music: The extant melodies and fragments*, Clarendon Press, Oxford.
- Ramsay 1883 Ramsay, W., (1883). "Unedited Inscriptions of Asia Minor", *BCH* 7, 258-278.
- Reinach 1896 Reinach, T., (1896). "L'hymne A la Muse", *Revue des Études Grecques*, Vol. 9, No. 33, 1-22, 167.
- Say 1997 Say, A., (1997). *Müzik Tarihi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 3. Basım, Ankara.
- Sears 2012 Sears, R.A., (2012). *The Practical Muse: Reconstructing the Contexts Of a Greek Musical Papyrus*, Dissertation PhD, University of Michigan, Michigan.
- Sears 2015 Sears, R.A., (2015). "A Michigan Musical Papyrus Revisited", *Bulletin of the American Society of Papyrologists*, 52, 143-179.
- Sevin 2003 Sevin, V., (2003). *Eski Anadolu ve Trakya Başlangıcından Pers Egemenliğine Kadar*, İletişim Yayınları, İstanbul.

- Solomon 1985 Solomon, J., (1985). "The New Musical Fragment from Epidaurus", *The Journal of Hellenic Studies*, Cilt. 105, 168-171.
- Solomon 1986 Solomon, J., (1986). "The Seikilos Inscription: A Theoretical Analysis", *The American Journal of Philology*, Cilt 107, No. 4, 445-479.
- Tekçam 2017 Tekçam, G., (2017). "Eski Mısır Uygarlığında Müzik ve Müzik Enstrümanları", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, No:12, 155-170.
- Torun 2016 Torun, Ş., (2016). "Beyin Farkındalığı", *Osmangazi Tıp Dergisi*, Mart-Özel Sayı 1, 66-70.
- Uçan 1996 Uçan, A., (1996). *İnsan ve Müzik/İnsan ve Sanat Eğitimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Vitale 2013 Vitale, G.R., (28.10.2013). Oldest known music notation in history, 05 Ocak 2019 tarihinde saat 14:06'da <http://www.ramivitale.com/p=450> adresinden alınmıştır.
- West 1992a West, M.L., (1992). "Analecta Musica", *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 92, 1-54.
- West 1992b West, M.L., (1992). *Ancient Greek Music*, Clarendon Press, Oxford.
- West 1994 West, M.L., (1994). "The Babylonian Musical Notation and the Hurrian Melodic Texts", *Music & Letters*, Vol. 75, No. 2, 161-179.
- World digital library 18.05.2019 tarihinde saat 01.22'de <https://www.wdl.org/en/item/4309/>, Orestes,338-44 adresinden alınmıştır.
- Wulstan 1971 Wulstan, D., (1971). "The Earliest Musical Notation", *Music&Letters*, Cilt.52/4, 365-380.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	: Senem TOKMAK
Doğum Yeri ve Tarihi	: Kocaeli/ İzmit 08.01.1973
Eğitim Durumu	Lisans
Lisans Öğrenimi	: Dokuz Eylül Üniversitesi-Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi/Öğretmenliği
Yüksek Lisans Öğrenimi	: Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı
Bildiği Yabancı Diller	: Almanca
İş Deneyimi	1999-2001: Dokuz Eylül Üniversitesi Özel 75.İ.Ö.O 2001-2002: Kegev Özel Naci Akdoğan İ.Ö.O 2002-2007: Aydın Söke Lisesi 2007-2010 : Aydın Söke Anadolu Öğretmen Lisesi 2010-2011: Freiburg/Neuenburg Zachringer Haupt und Werkrealschule, Markgraefeb Realschule, Rheinschule Neuenburg am Rhein 2011-2012:Karlsruhe Nebenius Realschule, Lessing Gymnasium, Ettlingen Wilhelm Lorenz Realschule, Karlsbad Werkrealschule, Ottohahn Gymnasium, Halima Kinder Garten , Hans Thoma Grundschule 2013-2015: Durlach Pestalozzischule, Albert-schweitzerschule, Ernst-Reuterschule, Tulla schule, Friedrich Realschule 2015-2016: Kuşadası Makbule Hasan Uçar Anadolu Lisesi 2016-2017: Ayşıl-Oğuz Başöz Çok Programlı Anadolu Lisesi 2017-2018:Atatürk Ortaokulu 2018-2019: Kuşadası Makbule Hasan Uçar Anadolu Lisesi
Çalıştığı Kurum	: MEB
İletişim	
e-posta Adresi	: ssenemtokmak@hotmail.com
Tarih	: 06.09.2019

SÖZLÜK

Adagio: İtalyanca'da hız terimi olarak parçanın “çok yavaş yakın” okunacağını gösterir. Metronom'a göre, dakikada 60'dan 76'e kadar olan birim vuruşlarıdır.

Aeoliyen Modu: Müzikte 1 tam, 1 yarım, 2 tam, 1 yarım, 2 tam aralıklardan oluşan moddur.

Al Farabi: MS 10. yy.da yaşamış, İslam Dünyası'nın ünlü filozof ve bilim adamı.

Andante: İtalyanca ağırca, “ağıra yakın” anlamına gelmektedir. Metronom'a göre, dakikada 76'dan 108'e kadar olan birim vuruşlarıdır.

Apollon: Antik Yunan mitolojisinde sanat, müzik ve ışık tanrısı.

Aristides Quintilianus: MS 4. yy.da yaşamış Antik yazar, müzik teorisyeni.

Aristoksenos: MÖ 4. yy.da yaşamış Antik filozof, müzik ve ritim teorisyeni.

Asklepios: Antik Yunan mitolojisinde sağlık tanrısı.

Athenaios: MÖ 2. yy. sonlarında yaşamış müzisyen.

Aulis: Yunanistan'ın merkezinde, eski Boeotia'da, Euboea Adası'nın karşısında yer alan Antik Döneme ait bir Yunan liman kenti.

Aulos: Antik Dönemde kullanılmış olan ve flüte benzeyen nefesli bir müzik enstrümanı.

Aurignacien Kültür: Üst Paleolitik Çağ Avrupası'nda alet yapımı ve sanat geleneği olan zaman dilimini ifade etmektedir.

Babil: Mezopotamya'da, Bağdat yakınlarında yer alan eski bir kent ve bu kentte kurulan imparatorluğun adı.

Çatalhöyük: Konya yakınlarında tarih öncesi döneme ait bir yerleşim.

Delphi: Yunanistan'da, eski Phokis Bölgesi'nde yer alan ve Tanrı Apollon'a adanmış olan bir kutsal alan, kehanet merkezidir.

Diyatonik: Aralarında yarım perde uzaklık olan 2 komşu notanın adları değişikse, buna diyatonik yarım perde denir.

Dijve Babe: Slovenya'da bir arkeolojik buluntu merkezi.

Dionysos: Antik Yunan mitolojisinde şarap, bağcılık, haz, cümbüş, coşkunluk ve eğlence tanrısı.

Doryen Modu: Müzikte 1 tam, 1 yarım, 3 tam, 1 yarım, 1 tam aralıklardan oluşan moddur.

El Fayyum: Mısır'da, Feyyum vahasında yer alan bir Antik kent.

Epidauros: Yunanistan'da, Peloponnesos Yarımadası'nda (Mora), Saros Körfezi kıyısında yer alan Antik kent.

Euripides: MÖ 5. yy.da Atina’da yaşamış ünlü trajedi şairi ve oyun yazarı.

Fenike: Doğu Akdeniz kıyılarında yaşamış Antik dönem halkı.

Fonographi: 1877 yılında Edison tarafından keşfedilen ve sesi bir yüzeye çizerek kaydeden aynı zamanda çalabilen alet.

Frigler: Antik dönemde Orta Anadolu ve çevresinde yaşayıp, krallık ve uygarlık kurmuş halk.

Frigyen Modu: Müzikte 1 yarım, 3 tam, 1 yarım, 2 tam aralıklardan oluşan moddur.

Gregoryan İlahi: Gregoryen müzik de denir, Roma Katolik Kilisesi'nin Latince olan tek sesli ilahileri.

Hadrianus: MS 117–138 yılları arasında hüküm sürmüş Roma İmparatoru.

Hattice: MÖ 2. Bin yılda Anadolu’da yaşamış bir halk olan Hattilerin kullandığı dil.

Hattiler: MÖ 2. Bin yılda Anadolu’da yaşamış bir halk.

Hattuşa: MÖ 2. Bin yılda Anadolu’da egemen olan Hitit Devleti’nin başkenti. Günümüzde Çorum İli, Boğazköy’dedir.

Hermopolis: Mısır’da, Aşağı ve Yukarı Mısır arasındaki sınırın yakınında yer alan Antik kent.

Hitit Devleti: MÖ 2. Bin yılda Anadolu’da egemen olmuş devlet.

Homeros: MÖ 8. yy.da Smyrna’da (günümüz İzmir) yaşadığı düşünülen Ozan. En ünlü eserleri İlyada ve Odysseia Destanlardır.

Hurricer: MÖ 2. Bin yılda Güneydoğu Anadolu’da yaşamış Hurri halkının kullandığı dil.

Hurriler: MÖ 2. Bin yılda Güneydoğu Anadolu’da yaşamış halk.

Iphigeneia: Antik Yunan mitolojisinde efsanevi Myken kralı Agamemnon ve kraliçe Klytemnestra'nın kızıdır. Babası kral Agamemnon, Troia savaşına gitmeden önce rüzgar çıksın, gemiler Troia’ya rahat ulaşınsın diye, tanrıların isteği üzerine kızı Iphigeneia’yı kurban etmek ister.

İambik Ölçü: Şiirde kullanılan hece ölçüsüdür.

İdiophon: Herhangi bir ek nesneye ihtiyaç duymadan titreşimli olarak ses çıkaran müzik aletlerinin genel adı.

İnandık: Günümüzde Çankırı merkeze yakın İnandık Köyü. MÖ 2. Bin yılda Hitit Devleti’nin Hanhana adlı kült merkezi.

İyonien Modu: Müzikte 2 tam, 1 yarım, 3 tam, 1 yarım aralıklardan oluşan moddur.

Kalliope: Antik Yunan mitolojisindeki 9 ilham perisinden (Mousalar) birisi. Eski Yunanca’da “kalliope”, “güzel sesli” anlamına gelir.

Karanis: Mısır’da, günümüzde Kom Oshim yakınında yer alan Antik dönem kasabası.

Karia: Günümüz Aydın ve Muğla İllerini kapsayan bölgenin Antik Dönemdeki adıdır. Bu bölgede Kar halkı yaşadığı için bölgeye Karia adı verilmiştir.

Kitara: Antik dönemde kullanılmış olan ve gitarın atası, isim babası olarak kabul edilen telli bir enstrüman.

Kromatik: Aralarında yarım perde uzaklık olan 2 komşu notanın adları aynı ise, buna kromatik yarım perde denir.

Largo: İtalyanca “geniş” anlamına gelir. Hız terimi olarak “çok ağır” anlamında kullanılır. Metronom'a göre, dakikada 40'dan 60'a kadar olan birim vuruşlarıdır.

Lesbos: Midilli Adası’nın Antik dönem adı.

Lidyen Modu: Müzikte 3 tam, 1 yarım, 2 tam ve 1 yarım aralıklardan oluşan moddur.

Limenios: MÖ 128 civarında yaşamış Atinalı müzisyen.

Luvice: MÖ 2. Bin yılda Anadolu’da yaşamış bir halk olan Luvilerin kullandığı dil.

Luviler: MÖ 2. Bin yılda Anadolu’da yaşamış bir halk.

Makroskobik: Makroskobik ölçüm, cisimlerin ve işlemlerin gözlemlenebilir ve ölçülebilir olmasını sağlayan uzunluk ölçümüdür.

Marakas: İçi oyuk olan ve gövdesinde bulunan parçalar sayesinde sallayınca ses çıkaran bir müzik aleti.

Mesomedes: MS 2. yy. başlarında yaşamış lirik şair ve besteci.

Metronom: Bir müzik aletinin belli bir hızda ve aynı tempoda çalınmasını sağlamak için kullanılan alet.

Miletos: Aydın İli, Didim İlçesi, Balat Mahallesi’nde yer alan Antik kent.

Moderato: İtalyanca “orta hızda” anlamında olup, ezginin orta hızda okunacağını belirtir.

Monofoni: Tek sesli. Eşlik etmeden tek bir enstrüman tarafından çalınan, bir melodiden veya akordan oluşan müzik yapısı.

Mousa: Antik Yunan mitolojisinde ilham perilerine verilen isimdir.

Neandertal: Günümüzden yaklaşık 200 bin ila 30 bin yıl önce yaşamış insan türüdür.

Nemesis: Antik Yunan mitolojisinde intikam, öç tanrıçasıdır.

Neuma: MS 6. yy. sonlarında ortaya çıkan ve kaynağı kesin olarak bilinmeyen bir çeşit nota işaretleri, nota yazısı. Ortaçağ müzik yazısı.

Nikkal: Mezopotamya kökenli olan ve Hurrilerce tapınım gören Ay Tanrıçası’dır.

Oktav: Müzikte bir ses aralığı.

Orestes: Antik Yunan mitolojisinde efsanevi Myken kralı Agamemnon ve kraliçe Klytemnestra'nın oğludur. Annesi Klytemnestra, babası Agamemnon aldatır ve sonra da öldürür, Orestes ise annesini ve onun sevgilisini öldürerek, babasının intikamını alır.

Palaca: MÖ 2. Bin yılda Anadolu'da yaşamış Pala halkının kullandığı dil.

Palalar: MÖ 2. Bin yılda Anadolu'da yaşamış halk.

Paleolitik Dönem: Günümüzden 2 milyon yıl önce başlayıp, 12.000 yıl önce biten bir dönem. Taş Devri.

Papirüs: Eski çağlarda Nil Nehri kenarında yetişen bir tür saz bitkisi ve bu bitkinin gövdesinden hazırlanan yazı kağıdı.

II. Ptolemaios: MÖ 284–246 arası hüküm sürmüş Ptolemaios Kralıdır.

Ptolemaios Krallığı: Hellenistik Dönemde, MÖ 305-30 arası Mısır'a egemen olan krallık.

Pythagoras: MÖ 6. yy.da yaşamış olan Samoslu (Sisam Adası) filozof.

Pythia Oyunları: Yunanistan'da, Delphi Kutsal Alanı'nda tanrı Apollon adına düzenlenen Antik yarışmalar.

Satyr: Antik Yunan mitolojisinde, genelde tanrı Dionysos ile birlikte gezen yarı insan, yarı hayvan şeklinde tasvir edilen coşkulu erkek tipi.

Seikilos: MS 2. yy.da Tralleis Antik Kenti'nde (günümüz Aydın-Merkez) yaşamış bir vatandaş. Seikilos'un Mezar Taşı günümüze ulaşmış ve üzerinde şarkı sözleri yazmaktadır.

Sistrum: Eski çağlarda kullanılmış, metalden yapılmış “U” biçimli halka ve etrafına sarılmış çubuklardan oluşan ve sallandığında ses çıkaran bir enstrüman.

Thebai: Mısır'da Nil Nehri kıyısında yer alan bir Antik kent.

Tralleis: Aydın-Merkez'de yer alan bir Antik kent.

Ugarit: Suriye'de Lazkiye yakınlarında Akdeniz'e kıyısı bulunan Antik bir liman kenti.

Ur Şehri: Irak'ta güney Mezopotamya'da Fırat Nehri kenarında kurulmuş eski bir kent.

Zenon: MÖ 260 civarında, Mısır'da, Ptolemaios Krallığı'nda yaşamış, Karia arşivci.

Zeus: Antik Yunan mitolojisinde baş tanrı, göklerin tanrısıdır.